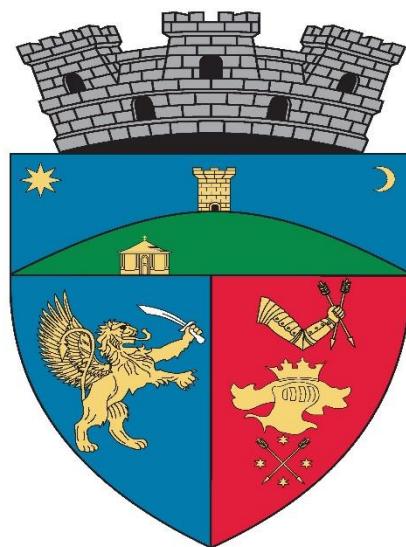

**STRATEGIA LOCALĂ DE
DEZVOLTARE DURABILĂ
A ORAȘULUI GĂTAIA**

2023 - 2027

CUVÂNT ÎNAINTE

.....

.....

Primar,
Cozarov Raul

Cuprins

Capitolul 1 – Introducere	5
1.1 Necesitatea elaborării Strategiei Locale de Dezvoltare Durabile 2023 – 2027 a orașului Gătaia	6
1.2 Metodologia de elaborare a Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a orașului Gătaia	7
1.3 Politica de coeziune 2021 – 2027.....	9
1.4 Priorități de dezvoltare durabilă ale spațiului urban.....	15
SECTIUNEA I - ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI GĂTAIA	17
Capitolul 2 – Cadrul natural.....	17
2.1 Scurt istoric	17
2.2 Localizarea geografică și localitățile componente	23
2.3 Poziția orașului	25
2.4 Așezarea geografică, cadrul natural	25
2.5. Regimul hidrografic	27
2.6 Solurile	27
2.7 Flora și fauna.....	31
2.8 Clima	32
Capitolul 3 - Dinamica și structura populației, fondul locativ	33
3.1 Populația și nevoile sociale	33
3.2 Bilanțul teritorial și fondul locativ	40
Capitolul 4 - Infrastructura tehnico-edilitară	42
4.1 Infrastructura rutieră și de transport	42
4.2 Rețeaua de alimentare cu apă potabilă și canalizare	46
4.3 Rețeaua de alimentare cu energie termică.....	48
4.4 Rețeaua de alimentare cu energie electrică	48
Capitolul 5 – Infrastructura publică și serviciile publice pentru capitalul uman	51
5.1 Infrastructura și serviciile de educație.....	51
5.2 Infrastructura și serviciile de sănătate	54
5.3 Infrastructura și serviciile sociale.....	56
5.4 Infrastructura pentru Situații de urgență și de menținere a ordinii.....	57
5.5 Cultura și timpul liber	58

5.6 Alte servicii disponibile la nivelul urbei	64
Capitolul 6 – Radiografia mediului de afaceri	66
6.1 Agenții economici	66
6.2 Agricultura și zootehnia	71
6.3 Turismul	76
Capitolul 7 – Perspective asupra mediului înconjurător și protecția mediului	79
7.1 Mediul înconjurator și măsuri de atenuare a schimbărilor climatice	79
7.2 Evaluarea riscurilor de mediu	86
Capitolul 8 – Administrația publică locală	90
8.1 Administrația publică locală.....	90
8.2 Parteneriate și înfrățiri.....	94
8.3 Investiții finalizate sau în curs de realizare	95
SECTIUNEA a II-a: ANALIZA SWOT.....	105
Capitolul 9 - Analiza SWOT.....	105
9.1 Analiza SWOT privind capitalul natural.....	105
9.2 Analiza SWOT privind capitalul uman și societal	107
9.3 Analiza SWOT privind capitalul antropic și infrastructura edilitară	109
9.4 Analiza SWOT privind dezvoltarea economică și mediul înconjurător	113
SECTIUNEA a III-a: STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ 2023 – 2027 A ORAȘULUI GĂTAIA	116
Capitolul 10 – Obiective și direcții strategice.....	116
10.1 Viziunea de dezvoltare durabilă a orașului Gătaia.....	116
10.2 Obiectivul general și direcțiile strategice 2023-2027.....	116
10.3 Obiective de investiții	121
10.4 Portofoliul de proiecte.....	129
10.5 Surse de finanțare nerambursabilă	154
10.6 Resurse financiare, tehnice și umane proprii necesare implementării, monitorizării și controlului strategiei	178
Bibliografie	189

Capitolul 1 – Introducere

O strategie locală de dezvoltare durabilă reprezintă principalul instrument participativ care are drept scop asigurarea progresului economic la nivelul unei comunități locale, echitabil pe plan social, protejând în același timp resursele și mediul pentru generațiile viitoare.

Ce este o strategie locală de dezvoltare durabilă? O modalitate de proiecție pe termen lung care înglobează viziunea mai multor factori interesați din comunitatea locală asupra viitorului comunității, viziune transpusă în obiective complementare și interdependente și planuri de acțiune concrete, într-un orizont de timp delimitat. De asemenea, trebuie menționat faptul că o strategie de dezvoltare locală este instrumentul principal pentru luarea unor decizii cu impact asupra calității vieții locuitorilor comunității, în baza unor evaluări anterioare cu caracter justificativ la nivelul mai multor paliere interconectate. Elaborarea acesteia se realizează cu ajutorul datelor colectate în teren și a analizei documentelor oficiale întocmite de specialiști din domenii diferite.

Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele (CSATH M., 1993): imagine asupra viitorului; creativitate; flexibilitate; activitate; creare pentru acțiune; orientare spre schimbare; orientare spre un câștig durabil.

Scopul elaborării Strategiei locale de dezvoltare durabilă pentru perioada 2023-2027 este acela de a stabili direcțiile de dezvoltare pe termen mediu și lung ale orașului Gătaia și de a avea baza strategică pentru fundamentarea investițiilor de la nivel local.

Obiectivul general al elaborării Strategiei locale de dezvoltare durabilă pentru orașul Gătaia constă în construirea unui instrument metodologic, cu etape bine structurate, care să permită dezvoltarea durabilă și sustenabilă a sistemului teritorial Gătaia, prin implementarea unor politici, programe și proiecte integrate.

Beneficiarii acestei strategii locale de dezvoltare durabilă sunt: locuitorii orașului Gătaia, administrația publică locală, mediul privat, instituțiile publice și societatea civilă.

Planificarea strategică constituie procesul sistematic prin care orașul Gătaia agreează anumite priorități esențiale pentru îndeplinirea misiunii și se află în concordanță cu evoluția mediului înconjurător. Aceasta presupune luarea de decizii cu privire la: Ce trebuie făcut? Când trebuie făcut? Unde trebuie făcut? Cum trebuie făcut? De către cine trebuie făcut? Cu ce resurse trebuie făcut?

Planificarea reprezintă un proces continuu care nu are finalitate decât după ce strategia a fost implementată cu succes cu ajutorul organizării, monitorizării și controlului. Controlul furnizează informații în legătură cu eficiența planurilor de acțiune și asigură date de intrare în noul proces de planificare. Ciclicitatea procesului de planificare este ilustrată de stabilirea obiectivelor, planificarea propriu-zisă pentru atingerea acestora, un proces de autocontrol și un sistem periodic

de revizuire, ultimii pași fiind evaluarea rezultatelor și decizia de a reîncepe exercițiul de programare.

Planificarea Strategiei locale de dezvoltare durabilă a orașului Gătaia:

- vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practicile existente, cât și pe introducerea de noi oportunități de acțiune;
- operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe cazurile izolate;
- aduce elemente noi în domeniul tehnici, managerial și finanțier, adaptând experiențe care s-au dovedit de succes;
- generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

Strategia de dezvoltare locală este un document al întregii comunității, nu este a unei persoane sau a unei instituții, a unui partid sau organizației de orice fel.

Din punct de vedere politic, strategia trebuie asumată de către Consiliul Local care va stabili o ordine a priorităților și prin bugetul existent, le va finanța și cofinanța.

Consiliul Local este cel care poate modifica această strategie imediat sau mai târziu, în funcție de evoluția ulterioară a situației sociale, politice și economice.

1.1 Necesitatea elaborării Strategiei Locale de Dezvoltare Durabile 2023 – 2027 a orașului Gătaia

Necesitatea realizării acestui document rezidă din faptul că este un instrument tehnic de utilitate publică, o paletă largă de actori fiind interesată de existența, eficacitatea și beneficierea acestuia. Aceasta poate fi utilizat în corespondență cu mediul căruia îl se adresează, astfel:

- pentru Comunitatea locală și Societatea civilă - un document care furnizează informații cu privire la perspectivele dezvoltării unității administrativ-teritoriale;
- pentru Mediul de afaceri - un instrument pragmatic, prin care investitorii își pot construi strategia de dezvoltare la nivelul arealului geografic, utilizând resursele de care dispune UAT-ul;
- pentru Autoritatea publică locală - un ghid de lucru permanent, care conține direcțiile de urmat și reprezintă baza strategică pentru fundamentarea programelor cu finanțare din fonduri europene sau externe, naționale sau locale;
- pentru Factorii de decizie locali - un îndrumător, care conține acțiunile clare ce pot fi întreprinse pentru atingerea obiectivelor strategice la nivelul comunității în care activează.

Pentru înfăptuirea obiectivului general al acestei strategii este necesar a fi susținute eforturile viitoare de dezvoltare a orașului, prin stabilirea unor direcții strategice care au la bază o analiză care vizează punctele tari, dar mai ales punctele slabe, care trebuie înălțurate sau îmbunătățite, evitând amenințările și valorificând oportunitățile.

Această strategie a fost concepută ca un instrument care să vină în ajutorul tuturor membrilor comunității locale, căci ea se adresează deopotrivă administrației publice locale, mediului de afaceri, instituțiilor publice, organizațiilor neguvernamentale, dar și cetățenilor simpli interesați de evoluția viitoare a comunității lor. Considerăm că acest instrument de lucru va fi extrem de util în programarea viitoarelor investiții, cât și în atragerea resurselor financiare nerambursabile (naționale și europene) prin implementarea unor proiecte de anvergură pentru progresul economico-social durabil al orașul Gătaia.

1.2 Metodologia de elaborare a Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a orașului Gătaia

Metodologia folosită în elaborarea Strategiei respectă următoarele principii:

- principiul validității științifice – procesul de elaborare a Strategiei trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării strategice;
- principiul coerenței – constă în corelarea strategiei locale cu documentele de planificare de rang superior (Strategia Județeană, Strategia Regională pentru Dezvoltare 2021-2027, Planul Național de Dezvoltare 2021-2027, Acordul de parteneriat 2021-2027), precum și cu alte documente/planificări locale;
- principiul parteneriatului – dezvoltarea unor relații de colaborare între administrație și membrii comunității locale, element deosebit de important atât în etapa de elaborare a Strategiei, cât și în cea de implementare;
- principiul implicării comunității - procesul de elaborarea și implementare a Strategiei trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;
- principiul transparenței și obiectivității - procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității per ansamblu;
- principiul coerenței și al continuității - elaborarea documentului de planificare strategică nu înseamnă finalizarea acestui proces, ci trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare (adaptarea va avea loc periodic, în funcție de modificările și oportunitățile care se produc la nivelul comunității);
- principiul sustenabilității - elaborarea unui plan integrat de acțiune, care să asigure generarea de efecte de multiplicare la nivelul tuturor componentelor sistemului teritorial;

- principiul competitivității economiei locale - dezvoltarea integrată a economiei locale, în contextul județean, regional și național;
- principiul dezvoltării emergente - dezvoltarea sistemului teritorial, astfel încât intensitatea și complexitatea legăturilor cu spațiul din jur să crească;
- principiul managementului teritorial eficient - asigurarea unei bune coordonări a sistemului decizional, în strânsă legătură cu factorii implicați și cu etape de evaluare bine stabilite.

Respectând aceste principii ale elaborării Strategiei locale de dezvoltare durabilă a orașului Gătaia, se vor parcurge următoarele etape ale planificării strategice:

A. Unde suntem?

- 1. Identificarea și consultarea factorilor interesați**
- 2. Cercetarea avansată a sistemului teritorial**

B. Unde dorim să ajungem?

- 3. Stabilirea viziunii, misiunii, a obiectivelor strategice și a planului de acțiune**

C. Cum vom atinge obiectivele de dezvoltare?

- 4. Stabilirea priorităților în planul de acțiune**

D. Am atins obiectivele de dezvoltare?

- 5. Evaluarea stadiului de implementare a planului de acțiune**

Întregul proces de planificare și implementare a Strategiei implică următoarele etape:

- 1. Evaluarea potențialului economico-social și realizarea analizei-diagnostic cu implicarea tuturor factorilor relevanți interesați:**

- Colectarea datelor și analiza acestora
- Analiza SWOT

- 2. Elaborarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Orașului Gătaia:**

- Elaborarea și convenirea viziunii și misiunii strategiei, a direcțiilor de dezvoltare strategică;
- Elaborarea sistemului de obiective și măsuri de intervenție;

c. Selectarea proiectelor prioritare de dezvoltare locală.

3. Implementarea Strategiei:

- a. Crearea mecanismului de management al implementării;
- b. Implementarea planurilor de acțiune;
- c. Monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a rezultatelor obținute;
- d. Actualizarea periodică a strategiei.

1.3 Politica de coeziune 2021 – 2027

În cadrul bugetului pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politiciei de coeziune, principala politică de investiții a Uniunii Europene. La nivelul Uniunii Europene, în orizontul de finanțare 2021-2027, investițiile în dezvoltare regională se vor axa pe următoarele 5 obiective:

O Europă mai inteligentă (o transformare economică inovatoare și intelligentă) – minimum 25% prin:

- ✓ Cercetare și inovare;
- ✓ Digitalizare;
- ✓ Impulsionarea și creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
- ✓ Transformare economică.

O Europă mai verde, fără emisii de carbon – minimum 30% prin:

- ✓ Fără emisii de carbon;
- ✓ Punerea în aplicare a Acordului de la Paris;
- ✓ Investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.

O Europă mai conectată (mobilitate și conectivitate TIC regională) prin:

- ✓ Rețelele strategice de transport și digitale.

O Europă mai socială (implementarea Pilonului european al drepturilor sociale) prin:

- ✓ Drepturi sociale;
- ✓ Sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale;
- ✓ accesul egal la sistemul de sănătate.

O Europă mai apropiată de cetătenii săi (dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale) – minimum 8% prin:

- ✓ Sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în Uniunea Europeană.

În acest context, se va avea în vedere o abordare mai personalizată a dezvoltării regionale, cu reguli mai scurte, mai puține și mai clare, cu un cadru mai flexibil, cu sprijinirea reformelor pentru crearea unui mediu favorabil investițiilor, cu mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare, cu eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare.

Totodată, toate programele își vor menține cadrul de performanță cu obiective cuantificabile, vor permite utilizarea mai intensă a instrumentelor financiare și se vor face mai multe eforturi de comunicare pentru a îmbunătăți vizibilitatea politicii de coeziune.

În contextul național, România are nevoie de o schimbare a paradigmelor prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului al XXI-lea. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de o puternică criză economică urmare a efectelor pandemiei Covid-19 și a conflictului militar din Ucraina, cu represiuni la nivel social, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu.

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este documentul strategic conceput astfel încât să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19 care a afectat semnificativ țara, așa cum a afectat întreaga Uniune Europeană și întreaga lume. Obiectivul general al PNRR este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

PNRR are la bază 6 piloni principali: Tranziția spre o economie verde; Transformarea digitală; Creșterea economică inteligentă, sustenabilă și inclusivă; Coeziunea socială și teritorială; Sănătate și reziliență instituțională; Copii, tineri, educație și competențe.

Tabel nr. 1: Pilonii și Componentele PNRR

Piloni PNRR	Componente PNRR
I. Tranziția verde	C1. Managementul apei
	C2. Păduri și protecția biodiversității
	C.3 Managementul deșeurilor

	C4. Transport sustenabil
	C5. Valul renovării
	C.6 Energie
II. Transformare digitală	C7. Transformare digitală
III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii	C8. Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii
	C9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare
IV. Coeziune socială și teritorială	C10. Fondul local
	C11. Turism și cultură
V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională	C12. Sănătate
	C13. Reforme sociale
	C14. Bună guvernanță
VI. Politici pentru noua generație	C15. Educație

Prin PNRR, România beneficiază de 14,248 miliarde sub formă de grant și aproximativ 14,935 miliarde sub formă de împrumuturi pentru un total de 29,2 miliarde euro.

În acest sens, redactarea unei strategii de dezvoltare locală, integrate în dezvoltarea regională și județeană, însușirea acesteia de către factorii de decizie de la nivel local îmbunătășește șansele unei creșteri economice și sociale durabile, incluzive și performante.

Includerea proiectelor de dezvoltare locală în noua strategie de dezvoltare locală crește impactul vizat de aceasta. Lipsa unei strategii de dezvoltare locală, a unei viziuni strategice împărtășite de comunitate, ar conduce la creșterea gradului de vulnerabilitate economică, la apariția unor riscuri sociale și economice. Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definitoriu pentru a formula o viziune globală, coerentă și modernă asupra procesului de dezvoltare durabilă a orașului Gătaia, pentru perioada 2023-2027, în corelare cu cea a județului Timiș și a Regiunii Vest.

În contextul regional, la nivel Regiunii de Dezvoltare Vest, **Programul Regional Vest 2021-2027 (PRV)** este principalul instrument care orientează dezvoltarea pe termen mediu și lung

a Regiunii Vest și reprezintă baza strategică pentru fundamentarea programelor cu finanțare din fonduri europene sau externe, naționale sau locale. Pentru perioada 2021-2027, pentru prima dată Regiunea Vest va avea propriul Program Operațional Regional, elaborat la nivel regional de către ADR Vest în calitate de Autoritate de Management – Programul Regional Vest 2021-2027.

Programul Regional Vest împreună cu Strategia Regională de Specializare Inteligentă RIS 3 Vest devin principalele instrumente care vor fundamenta accesul la fondurile europene alocate prin Politica de Coeziune la nivel regional. Aceste documente strategice trasează direcțiile majore de dezvoltare ale Regiunii Vest în toate domeniile de dezvoltare și vizează reducerea disparităților inter-regionale și intra-regionale și dezvoltarea echilibrată, durabilă și inclusivă a Regiunii Vest. De asemenea, ele reprezintă baza pentru elaborarea altor documente strategice sectoriale sau locale. Aceasta va influența viitoarea distribuție a dezvoltării în cadrul Regiunii Vest, oferind un cadru strategic pentru investiții.

Viziunea strategică: Regiunea Vest - o regiune competitivă la nivel european, cu un nivel ridicat de cercetare-dezvoltare, inovare și digitalizare, capabilă să atragă și să capitalizeze investiții, conectată intern și internațional, ai cărei cetățeni beneficiază de servicii publice eficiente, în localități care asigură o calitate ridicată a vieții.

Ca urmare a analizei socio-economice și parteneriale realizate la nivel de regiune, pentru perioada 2021-2027, au fost identificate următoarele obiective specifice de intervenție în care trebuie să se concentreze investițiile:

1. Dezvoltarea ecosistemului regional CDI, finanțarea nevoilor publice de CDI prin orientarea către piață și colaborare locală, națională și internațională.
2. Pregătirea întreprinderilor pentru un viitor digital.
3. Utilizarea curentă a tehnologilor digitale și inovative pentru interacțiunea cu cetățenii și mediul de afaceri.
4. Creșterea numărului de IMM-uri, a competitivității și productivității acestora, inclusiv prin acces la structuri instituționale și servicii avansate de sprijin.
5. Diversificarea competențelor și abilităților specifice S3 și coordonarea instituțională a colaborării între actorii ecosistemului de inovare.
6. Îmbunătățirea performanțelor energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul clădirilor pentru combaterea schimbărilor climatice.
7. Creșterea accesului populației la ecosisteme sănătoase prin crearea de noi spații verzi.
8. Creșterea capacitatii, calitatii și atraktivitatii transportului public de călători, precum și a modurilor de transport prietenoase cu mediul.
9. Promovarea coeziunii, creșterea conectivității, accesibilității și mobilității în și din Regiunea Vest, în cadrul unui sistem de mobilitate multimodal integrat, limitând impactul negativ asupra mediului și îmbunătățind siguranța și sănătatea populației.

10. Acces nediscriminatoriu la educația de calitate, condiții moderne de învățare și dezvoltarea aptitudinilor populației școlare, în corelare cu specificul economic regional.
11. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea economică și promovarea incluziunii sociale în stațiunile turistice - localități cu potențial turistic natural și cultural.
12. Creșterea calității spațiilor publice urbane, inclusiv prin revitalizarea obiectivelor de patrimoniu cultural, sprijinirea de facilități și infrastructuri culturale publice.

Aceste domenii sunt strâns interconectate, atingerea viziunii regionale depinzând de progresul fiecărui.

Tabel nr. 2: Prioritățile și tipurile de intervenții din PRV 2021-2027

Obiectivul UE	Priorități	Tipuri de intervenții
1. ”O Europă mai competitivă și mai inteligentă”	Prioritatea 1: O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(i) Dezvoltarea și sporirea capacitaților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice a(iii) Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare intelligentă, tranziție industrială și antreprenoriat
	Prioritatea 2: O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice
2. ”O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon”	Prioritatea 3: O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	b(i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră b(vii) Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare
	Prioritatea 4: O regiune cu mobilitate sustenabilă	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

3. "O Europă mai conectată"	Prioritatea 5: O regiune accesibilă	c(ii) Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
4. "O Europă mai socială și mai incluzivă"	Prioritatea 6: O regiune educată și atractivă	d(ii) Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online d(vi) Cresterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială
5. "O Europă mai aproape de cetățeni"	Prioritatea 7: O regiune pentru cetățeni	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane

TOTAL ALOCARE REGIUNEA VEST (FEDR + BUGET DE STAT) - 1.179,09 mil euro.

În contextul județean, **Strategia de dezvoltare economico – socială (SDES) a județului Timiș 2015 – 2020/2023** și Programul Strategic își propun să se constituie ca document programatic de orientare a dezvoltării județului Timiș până în anul 2020 cu perspectiva anul 2025, având rolul facilitării accesului județului Timiș la fondurile structurale și de coeziune ale Uniunii Europene, precum și la folosirea eficientă a unor fonduri naționale, regionale și locale.

Principalele caracteristici ale SDES Timiș, care o individualizează sunt:

- dimensiunea locală în abordarea problemelor socio-economice din punct de vedere local și valorificarea resurselor și oportunităților proprii;
- prioritatea acordată zonelor relativ rămase în urmă sau mai puțin dezvoltate, pentru a le asigura un set minim de precondiții de creștere;
- complementaritatea față de domeniile de intervenție ale SDES Timiș o reprezintă ariile/domeniile de intervenție ale Planului de Dezvoltare Regională a Regiunii VEST și se așteaptă să opereze în sinergie cu acestea, dar și cu cele ale programelor naționale și ale Uniunii Europene;

- promovează abordarea de jos în sus a analizei și susținerii dezvoltării economice;
- prioritatea direcțiilor tematice ale celor mai importante strategii la nivel național.

1.4 Priorități de dezvoltare durabilă ale spațiului urban

Dezvoltarea locală reprezintă procesul de dezvoltare, în principal economică, într-o anumită regiune sau unitate administrativ-teritorială, care determină o creștere a calității vieții la nivel local. Dezvoltarea locală are ca obiectiv „prosperitatea economică și bunăstarea socială prin crearea unui mediu favorabil pentru afaceri, concomitent cu integrarea în comunitate a grupurilor vulnerabile, folosirea resurselor endogene, dezvoltarea sectorului privat”. Dezvoltarea locală presupune existența unui cadru normativ-procedural, a unui parteneriat local, a unei strategii de dezvoltare locală și a unor resurse.

Totodată, dezvoltarea locală poate fi înțeleasă și ca fiind un proces complex de creștere a bunăstării, la nivelul unui teritoriu prin acțiuni concertate ale actorilor locali, regionali și naționali, acțiuni ce vizează protecția mediului, dezvoltarea socială, economia, amenajarea teritoriului, educația și formarea, știința și cercetarea, pornind în primul rând de la potențialul aceluia teritoriu. Dezvoltarea locală este realizată prin eforturile comune ale sectorului public, privat și ale societății civile și ale cetățenilor.

Dezvoltarea locală trebuie să fie fundamentată pe baza resurselor umane, financiare, materiale și informaționale existente în comunitate, să pornească de la acestea și să aibă în prim plan resursa umană și potențialul creativ al acesteia. Statul și autoritățile locale sunt responsabile pentru crearea mecanismelor de dezvoltare a resurselor proprii ale colectivităților local.

Dezvoltarea urbană reprezintă un fenomen complex ce vizează întreaga viață economică, socială, politică și culturală de la nivelul unui teritoriu. Astfel, dezvoltarea urbană trebuie să aibă în vedere elemente precum: Protecția mediului; Dezvoltarea socială; Economie și piață; Guvernare și reglementări; Amenajarea teritoriului; Educație și formare; Știință și cercetare.

Dezvoltarea durabilă a spațiului urban reprezintă un proces de creștere a calității vieții și bunăstării locuitorilor din mediul urban, fără a compromite bunăstarea generațiilor următoare, pe baza exploatarii raționale și eficiente a resurselor disponibile prin structuri economice moderne și competitive, în condițiile gestionării cu pricere a treburilor publice.

Orice comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o vizion strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni poate duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se pot consuma irațional resurse prețioase. Experiența a arătat faptul că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Orașului Gătaia vizează definirea reperelor strategice de dezvoltare ale comunității cu accent deosebit pe măsuri ce necesită a fi abordate în perioada 2023 - 2027. Principiile care au stat la baza elaborării strategiei de dezvoltare vizează asigurarea unui parteneriat viabil, transparentă, obiectivitatea, respectiv coerenta și continuitatea demersului.

SECTIUNEA I - ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI GĂTAIA

Capitolul 2 – Cadrul natural

2.1 Scurt istoric

Istoricul localității Gătaia este parte integrantă din istoria Banatului, evenimentele care au marcat această străveche regiune au avut o influență deosebită și pe teritoriul Gătăiei. Vechimea așezărilor omenești în aceste locuri este dovedită de unele descoperiri arheologice din care deducem existența condițiilor de viață sedentară.

Pe baza dovezilor existente se poate afirma faptul că pe acest teritoriu, încă din timpuri îndepărtate, existau forme incipiente de așezări omenești. La Șemlacul Mare s-a găsit o parte din dantura unui mamut (Elephas primigenius). Prezența acestei părți din dantura unui mamut, pe teritoriul localității, dovedește existența unei faune bogate și, prin aceasta, existența resurselor de hrana pentru omul primitiv; toate acestea oferind condiții favorabile vieții omenești în neolic, când ocupația principală era vânătoarea și pescuitul.

Descoperirea unor obiecte de ceramică în localitățile apropiate de Gătaia, la Șoșdea și Denta, precum și de topoare de piatră șlefuită la Deta, aparținătoare neolicului, atestă prezența și pe acest teritoriu a unei populații sedentare sau în curs de sedentarizare, ale cărei urme nu au fost descoperite din cauza puținelor cercetări arheologice.

În epoca neolicului timpuriu și mijlociu, teritoriul a făcut parte din zona de răspândire a culturilor Tisa I 1 , Tisa II 2 și cultura Decea Mureșului (Tisa III) din neolicul târziu.

În epoca de trecere de la neolic la epoca bronzului, este atestată cultura Coțofeni și cultura Baden-Pecel. Epoca bronzului este larg răspândită pe aceste locuri, populația fiind de neam tracic.

Mai târziu, teritoriul este cuprins în aria de răspândire a culturii Periam-Pecica. În perioada bronzului mai apare și cultura Vatina. În epoca fierului, teritoriul era locuit de daci, în perioadele Hallstatt și Latene. Între Deta și Birda, au fost descoperite obiecte de ceramică întrebunțate probabil pentru păstrarea alimentelor, o urnă funerară aparținând perioadei Hallstatt, vase mici, smălțuite, care datează de prin jurul anului 1800 î. Chr. În 1971-1972, arheologii au descoperit în partea de nord a comunei Gătaia, pe versantul nordic al văii Begului, ceramică cenușie, fapt care atestă existența unei populații în perioada daco-romană. Fragmente de vase de uz casnic s-au găsit chiar la suprafața pământului, scoase de plug, an de an, fără să li se dea atenția cuvenită. Așezările au fost, se pare, numai în partea de nord a văii Begului, căci pe malul stâng nu se găsesc astfel de fragmente.

Mergând pe valea Begului spre Șoșdea, găsim urme de furnale primitive. Populația știa să extragă fierul din minereurile de la Ocna de Fier. Urme de furnale primitive se găsesc și la Șoșdea, 7 km N-E de Gătaia, iar ceramică cenușie pe versantul de est al Șumigului, spre Șemlacul Mare și Percosova. Fragmente de ceramică cenușie s-au descoperit cu ocazia canalizării la I. M. A., ceea ce atestă că acest teritoriu a fost locuit din timpuri străvechi.

Remarcabilă este descoperirea unei monede romane din secolul I d. Chr., precum și a unor fragmente de ceramică cenușie, în grădina lui Gall Beniamin.

După cucerirea Daciei de către romani, teritoriul actual al orașului intră, alături de întregul Banat, sub stăpânire romană. Există urme ale unor concentrări de aşezări rurale din secolele III, IV–VI, în perimetru Gătaia se presupune existența a 18 aşezări. Erau aşezări cu caracter agrar-meșteșugăresc. Pe cursul superior al Bârzavei, de la Reșița prin Berzovia, Șoșdea, până la Gătaia, sunt urme ale unei intense activități metalurgice.

Năvălirea popoarelor migratoare atinge și aşezările locuite de populația romanizată de pe aceste teritorii. Peste ei au trecut, începând cu secolul IV d. Chr., pe rând: goții, hunii, gepizii, avarii. Așezări rurale din secolele VII–IX au fost identificate la Gătaia în Valea Begului. În această aşezare au fost cercetate integral două locuințe și parțial o a treia.

O nouă perioadă din istoria acestei părți a Banatului începe odată cu pătrunderea maghiarilor, între secolele X–XI.

În 1018, într-un document (hrisobúl, chrysobul, „bulă de aur”, „decret”) emis de împăratul bizantin Vasile al II-lea Bulgaroctonul, este amintită localitatea Moraviskos (Şemlacul Mare) ca fiind locuită de vlahi (români).

În sec. al XIII-lea, pentru a apăra Banatul de năvălirile tătare, regele Ungariei Béla al IV-lea ridică mai multe cetăți: la Caransebeș, Lugoj și Somlyó-Şemlacu Mare. Cetatea Somlyó avea o importanță strategică mare, căci era ridicată pe dealul Șumig (205 metri altitudine) și domina astfel teritoriul din jur până la Vârșet. De altfel, cele mai vechi documente, care se referă la localitățile de pe actualul teritoriu al orașului Gătaia, sunt tocmai cele ce amintesc de existența localității Şemlacul Mare. Acest lucru se datorează faptului că aşezarea avea o poziție extrem de favorabilă din punct de vedere strategic. Şemlacul Mare este considerată una dintre cele mai vechi localități ale județului Timiș, despre care se găsesc urme scrise încă din 1270.

În 1270, este atestată documentar mănăstirea Săraca din localitatea Şemlacu Mic, numită de călugării franciscani „pepinieră de schismatici” (ortodocși) care se opuneau catolicizării populației din Banat.

Localitatea Gătaia este atestată documentar, pentru prima dată, în anul 1323 sub denumirea de Gothalö sau Gothal. Mențiunea despre localitatea Gătaia se referea la faptul că ar fi fost trimis aici tatăl lui Domokos-homo-regis ca să facă delimitarea vărei satului. Datorită acestei mențiuni, poate fi considerat anul 1323, anul de întemeiere al localității Gătaia

Celelalte sate aparținătoare au fost atestate documentar astfel: Butin (1337, Budwn), Percosova (1358, Berkez), Sculia (1334, Scalla, Scula), Şemlacu Mare (1270, Sumlo) și Şemlacu Mic (1404, Kiss Somlya).

Din 1343 există prima atestare a denumirii de Gothal superior și inferior, ca fiind proprietatea lui Ladislau Omeri, care o donează surorii sale Clara și ginerelui său. În realitate, numele comunei derivă de la cuvântul „gatalja”, însemnând loc jos, căci Gătaia este un loc jos pe valea Bârzavei.

În timpul regelui Sigismund (1389-1437), localitatea este cunoscută pentru prima dată sub numele de Gatay, după unii cercetători, nume patronimic turco-tătar, Gea-Gatay, de unde poate i se trage numele.

Tot acum apar și primele mențiuni despre celelalte localități aflate în apropierea Gătăiei. Sculia este amintită pentru prima oară din anii 1332-1337 sub numele de Sculd sau Scoruld, Scalla, în evidențele papale. Percosova este amintită începând cu anul 1337 sub numele de Berkesz sau Perkesz, deși documentul Umheister amintește de primele așezări încă din 1150. Milekex afirmă că locuitorii Percosovei ar fi venit de lângă Cacova, unde există un râu și o vale numită Bergosz. Șemlacul Mic este cunoscut prin Mănăstirea Săraca, atestată documentar din anul 1270, cea mai veche atestare documentară. Butinul este amintit la 1337, comună românească cu coloniști slovaci și germani, de religie evanghelică.

Din a doua jumătate a secolului al XIV-lea, turci organizează dese campanii de cucerire pe aceste teritorii. În aceste condiții, cetatea Somlyo joacă un rol deosebit. Localitatea Șemlacul Mare, datorită cetății, cunoaște o viață politică și administrativă deosebită în perioada secolelor al XIV-lea și al XV-lea. În 1343, vechea vatră a primit aspectul unui oraș și era centru administrativ, având chiar loc de judecată. Tot aici s-a redactat și diploma prin care Ludovic cel Mare donează cetatea Jidovin (vechiul castru roman Berzovia) lui Benedek Heem. În secolul al XV-lea o găsim cu drepturi de oraș, aici ținându-se mai multe congrejațiuni cu nobilii județului. De altfel, vechimea Șemlacului e atestată de vechile furnale de pe locul denumit "Ziegelthal", Valea Țiglăriei, pe versantul estic, spre Măureni, unde se găsesc și fragmente de ceramică cenușie.

Denumirea de Gătaia, sub forma de azi, apare pentru prima dată pe timpul regelui maghiar Sigismund (1389-1437), când este cunoscută sub numele de Gataya.

Însemnările monografice amintesc că Gătaia aparținea în 1406 unui mare latifundiar, Ladislau Ghatali și de aici, mai tîrziu, denumirea de Gatalya. Numele orașului derivă de la cuvântul "gatalja"-loc jos, căci Gătaia e un loc jos pe valea Bârzavei. În 1410, localitatea Sculia este donată de regele Sigismund lui Laurențiu Majoși, ban al Severinului, iar în 1466 devine proprietatea lui Ladislau Doczi. Localitatea Percosova, la 1424, apare ca fiind proprietatea despotilor sărbi.

Stăpânirea otomană asupra Banatului a fost grea și a ținut 164 ani (până în 1716). Cetatea Somlyo, căzând în mâna turcilor, a fost trecută sub administrație otomană și locuitorii nevoiți să se refugieze. Astfel, cetatea se depopulează, iar în locul cetății și a orașului de odinioară se formează un sat mic, care se numește când Morava, când Schemluk.

Ca urmare a păcii încheiate în 1718, la Passarowitz (Pojarevac), Banatul trece sub stăpânirea Austriei. În urma războiului austro-turc dintre 1716-1718, Banatul este ocupat de imperiali, iar prin pacea de la Pasarowitz, acesta trece sub stăpânire imperială. În 1717, localitatea aparține districtului Ciacova, lucru confirmat de harta topografică a Banatului, întocmită de generalul Mercy între 1723 și 1725.

În harta topografică a Banatului, întocmită de generalul Mercy, găsim noi referiri la aceste localități. Gătaia apare pe această hartă sub numele de Gatey, Butinul aparține districtului Vârșeț și este trecut sub numele de Puthin. Percosova apare pe aceeași hartă sub numele de Bergossova, ca aparținând tot districtului Vârșeț.

Foto nr. 1: Bissingen Nippenburg – Butin

Stăpânirea austriacă, datorită impozitele disproporționate percepute românilor, deselor rechizițiilor, diferențierilor entice pronunțate, a ajuns mai grea de suportat decât stăpânirea otomană, fapt confirmat și prin numeroasele răzvrătiri și răscoale ale populației locale. Răscoala din 1738 pornește din pădurile de pe valea Bârzavei. În fruntea răsculaților se găsește Pavel Dărăbanțu din Gătaia care cu oamenii săi, atacă coloniile înființate de germani și localitățile: Gătaia, Birda, Sângeorge, Denta, Deta și Ciacova. Represaliile austriece au fost deosebit de sângeroase.

Sfârșitul secolului al XVIII-lea aduce noi schimbări pentru aceste locuri, din punct de vedere administrativ. În 1779, Banatul este încorporat Ungariei, după ce fusese sub administrația Vienei. La această dată, Gătaia este amintită sub numele de Gattay și aparține comitatului Timiș, la fel și celelalte localități care fac parte din orașul Gătaia.

În anul 1802, tot ca urmare a colonizării populației germane, apare lângă localitatea Șemlacul Mare o mică localitate, Șemlacul Mic, pe proprietatea lui Vazul Osztoics. De fapt, Vazul Osztoics a cumpărat în 1802 localitatea Șemlacul Mic din patrimoniul imperial și a populat-o cu familii de nemți și cehi, după cum rezultă din documentele și declarațiile lui Mihail Osztoics – unul dintre descendenții vechii familii.

Localitatea Percosova este amintită în 1808, când au fost colonizați germani, precum și în 1816, cu ocazia donării ei baronului general Ioan Hiller, ai căruia urmași au posedat-o până în anul 1872, când a trecut în posesia familiei Lazarovici.

Gătaia este menționată, în 1823, în actul regal de donație făcut scriitorului armean maghiarizat, Ladislau Gorove și fraților săi, Ludovic și Carol, prin care intrau în posesia localității. Ladislau Gorove a adus în Gătaia, cum era firesc, coloniști unguri din diferite zone ale Ungariei, formând o stradă completă, denumită strada Maghiară (azi, strada Trandafirilor).

Foto nr. 2: Gorove – Gataia

În 1865, familia Gorove a ridicat în centrul satului Biserică Romano-Catolică.

Biserica Ortodoxă a fost zidită în anii 1794-1797 pe temeliile altei biserici, probabil cea dărâmată de turci, de care a amintit scriitorul maghiar Peterfy. Aceeași familie Gorove a zidit, cu concursul statului austro-ungar, o clădire pentru școală.

Rolul localității Gătaia crește tot mai mult în prima jumătate a secolului al XIX-lea, datorită căilor de comunicații foarte favorabile de prin aceste locuri. În această perioadă, se aşează aici un număr mare de meseriași și comercianți, care contribuie la dezvoltarea economică a localității. Bineînțeles că moșierii, familiile nobiliare au avut un rol central în dezvoltarea localităților, pe lângă conace au construit și biserici, au sprijinit școala, au avut un aport economic însemnat în zonă, un exemplu ar fi Gubani, și au reprezentat elita societății din perioada respectivă. Sigur că erau mulți țărani care trăiau greu, organizarea economică era departe de a satisface cerințele unei populații rurale ocupată în cea mai mare parte cu o agricultură subdezvoltată. În anul 1860, Banatul va fi reîncorporat Ungariei, rămânând astfel până la sfârșitul primului război mondial.

În anul 1890, Gătaia este amintită în comitatul Timiș, plasa Deta ca fiind reședință de comună, iar între anii 1900-1914, în Gătaia vor fi aduși noi coloniști maghiari, respectiv 315

persoane potrivit unor date, sosiți din Bacica și din teritoriul dintre Dunăre și Tisa. În această perioadă se va observa și o emigrare a locuitorilor Gătaiei, în special în SUA, numărul lor fiind dificil de stabilit deoarece unii se vor întoarce acasă.

La actul istoric de la Alba Iulia, la 1 decembrie 1918, Gătaia a fost reprezentată prin fiul preotului Gașpar și cinci delegați. Începând cu anul 1919, Gătaia a făcut parte din plasa Deta până în 1925. Între anii 1925-1952, Gătaia și localitățile din jur au alcătuit plasa și, ulterior, raionul Gătaia. În perioada anilor 1919-1944, teritoriul Gătaiei a fost extins. În partea de N a apărut aşa numita "Colonia Gătaiei", unde au fost colonizați aproximativ 200 de familii de țărani din Munții Apuseni și 25 de familii din Igriș (Banat), care au fost împroprietăriți.

În 1921, Gătaia aparține de județul Timiș – Torontal, plasa Deta, reședință de comună cu 3171 locuitori, populația fiind în creștere, peste zece ani, plasa Gătaia din județul Timiș – Torontal ajungând la 3437 locuitori.

Comuna Gătaia cu satele aparținătoare a făcut parte din plasa Gătaia, până în anul 1952, când au trecut la raionul Deta, iar între 1956-1962 a fost sediul raionului Gătaia. În urma noii reorganizări administrative, comuna Gătaia, împreună cu satele aparținătoare, face parte din județul Timiș.

O altă perioadă semnificativă este între 1963-1966 – când sub îndrumarea medicilor Dan Arthur, Florin Gâldău și Traian Lohan, a profesorului univ. dr. Mircea Lăzărescu, a profesorului univ. dr. Eduard Pamfil și a conferențiarului univ. dr. Ștefan Stössel, s-a lucrat la reamenajarea construcțiilor cu destinație de spital. În 1966 - Spitalul de Psihiatrie Gătaia este inaugurat pe locul fostei cazărmăi în care - de fapt - nu au fost niciodată încartiruiți soldați. Între 1966-1969 - dr. Dan Arthur promovează psihoterapia și psihodrama la Spitalul de Psihiatrie Gătaia-Timiș.

Din anul 1962 și până în 1989, comuna Gătaia traversează perioada comunismului naționalist, un sistem politic centralizat, cu alegeri dictate și controlate de conducerea partidului unic. În timpul perioadei comuniste, următoarele edificii au fost construite până în 1989: Liceul și școala din Gătaia, Centrul de Sănătate, Spitalul de Psihiatrie, Poșta și telefoanele, Magazinul Universal și blocurile din centrul orașului, Căminul cultural și biblioteca, Cooperația, Cooperativa de credit "Șumigul", Complexul industrial pentru creșterea și îngărișarea porcilor Birda-cu ferma de la Gătaia, S.M.A., I.A.S. Gătaia și chiar fostele gospodării ale C.A.P. din Gătaia și de pe satele aparținătoare, Stadionul "Progresul", stația de apă cu rețeaua de alimentare cu apă și o parte din canalizarea localității, punctul sanitar-veterinar etc.

Înainte de anul 1989 s-au practicat următoarele culturi: viticultura pe dealul Șumig, legumicultura în apropierea râului Bîrzava, cultura orezului între anii 1970-1980 pe malurile râului Bârzava și albinăritul. În perioada 1980-1989 se practica creșterea viermilor de mătase, hrana acestora asigurându-se din frunzele de dud existente până în 1998 la „Dudăria” de la periferia orașului ce se întindea pe o suprafață de aproximativ două hectare. Ulterior perioadei comuniste, principala activitate economică din oraș a rămas agricultura, urmată de zootehnie.

Un eveniment important pentru Gătaia este în anul 2004, când din rangul de comună aceasta devine oraș, cu cinci sate aparținătoare, având 6110 locuitori. Tot în acest an, în localitate este fondată Biblioteca Orășenească.

Perioada cuprinsă între 2014-2020 este marcată de două evenimente istorice importante: Cenearul Marii Uniri și 100 de ani de la Tratatul de la Trianon în care România și-a redobândit de la Ungaria teritoriile aflate între Someș, Criș și Tisa, adică Transilvania și Banatul. Pentru orașul Gătaia, anul 2020 reprezintă 750 de ani de la atestarea documentară a localității Șemlacu Mare.

2.2 Localizarea geografică și localitățile componente

Localitatea Gătaia, reședință a unitatii administrativ - teritoriale, este situată în partea de sud - vest a țării, în sudul județului Timiș, făcând legătura între municipiile reședință de județ: Timișoara, aflat la o distanță de 55 km și Reșița, situat la 45 km. Legătura cu cele două municipii se face prin intermediul căii ferate și a șoselei naționale DN 58B.

Foto nr. 3: Harta rutieră a județului Timiș, sursa: <https://hartaromanieonline.ro/harta-judet-Timis/>

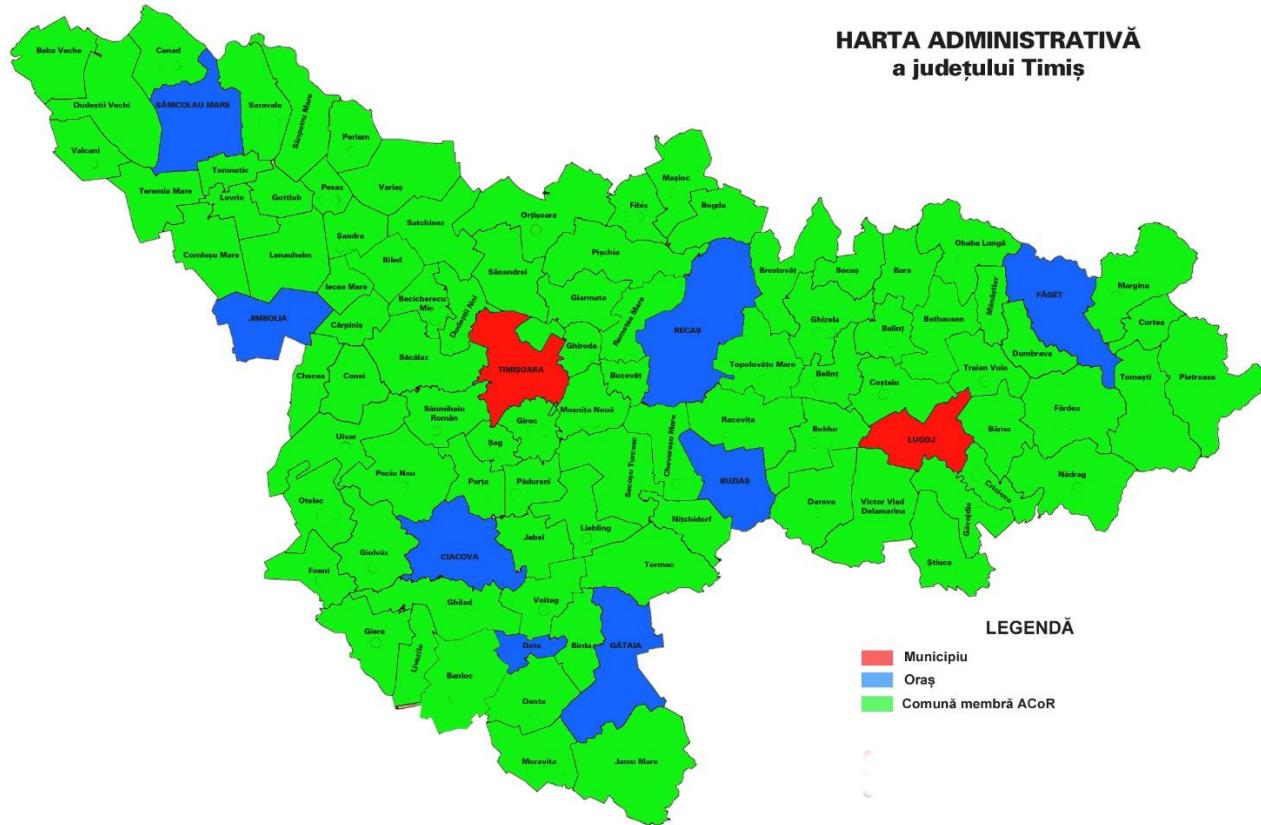

Foto nr. 4: Harta administrativă a orașului, sursa: <http://www.acortimis.ro/pages/60/Harta-comunelor-din-Timis>

Această plasare reprezintă o bună oportunitate pentru oraș, aflându-se sub influența unui important centru de dezvoltare al țării (Municipiul Timișoara), dar și sub cea a Reșiței, care poate deveni un important centru turistic și industrial al României.

În administrarea orașului Gătaia intră localitățile: Butin, Percosova, Sculia, Șemlacu Mare și Șemlacu Mic.

Suprafața totală a UAT Gătaia este 17.180,61 ha.

Teritoriul administrativ al orașului Gătaia se întinde pe ambele maluri ale râului Bârzava. Șemlacul Mare, Șemlacul Mic, Butin și Percosova se găsesc așezate spre sud de Gătaia, în jurul dealului Șumig, o veche urmă vulcanică în Câmpia Tisei, pe cursul pâraielor Moravița, Crivaia și Clopodia, afluenți ai Bârzavei. Satul Sculia este așezat pe cursul râului Bârzava, la vest de Gătaia, ocupând poziția cea mai nordică în cadrul acestei unități administrative - teritoriale.

Localitățile aparținătoare se află la distanțele următoare față de orașul Gătaia: Sculia la 2 km, Șemlacul Mic la 9,5 km, Șemlacul Mare la 9,7 km, Butin la 11,7 km, Percosova la 15,2 km.

Localitățile aflate în imediata vecinătate a orașului Gătaia sunt: orașul Deta la vest, comuna Birda spre nord – vest, Denta și Moravița la sud - vest, Jamu Mare spre sud, Măurenii (județul Caraș - Severin) spre est și Tormac spre nord.

Din punct de vedere administrativ, orașul Gătaia este o localitate administrativă de rangul III, iar începând cu 07 aprilie 2004, odată cu reorganizarea administrativ-teritorială, Gătaia devine unul dintre cele mai noi orașe din România, având la acea dată o populație 6.101 locuitori și rămânând în administrarea sa următoarele sate: Butin, Percosova, Sculia, Șemlacu Mare și Șemlacu Mic. De la aceeași dată, satele Berecuța, Birda, Mănăstirea și Sângeorghe s-au desprins de fosta comună și au format comuna Birda.

2.3 Poziția orașului

Localitatea Gătaia, împreună cu cele cinci sate aparținătoare ce se găsesc în imediata apropiere a acestei așezări este situată în partea de sud-vest a țării având următoarele coordonate geografice: latitudine nordică 45gr 22' și longitudine estică 21gr 25'.

Localitatea Gătaia, reședință de oraș, se întinde pe ambele maluri ale râului Bârzava. Satul Sculia este așezat pe cursul râului Bârzava, dar spre vest de Gătaia. Celelalte sate (Şemlacul Mare, Șemlacul Mic, Butin și Percosova) se găsesc așezate spre sud de Gătaia în jurul dealului Șumig, o veche urmă vulcanică în Câmpia Tisei.

2.4 Așezarea geografică, cadrul natural

Din punct de vedere geomorfologic, orașul Gătaia se încadrează în partea marginal-estică a mării unități a Câmpiei Tisei, fiind formată din trepte de înalte ale câmpiei de sub dealuri, intercalată în zona depresionară a văii Bârzavei, ce se continuă, spre vest, într-o câmpie de cueste - „Formă de relief ca un povârniș, apărută datorită eroziunii apelor curgătoare și retragerii versanților, într-o zonă unde straturile de roci dure alternează cu cele moi” (MDA2, 2010).

Aceasta zonă este formată din largi conuri de dejecție ce se pierd într-o regiune de câmpie plană, de divagare cu meandre înmlăștinate și crovuri, împrăștiate pe suprafața câmpiei, cu altitudini ce variază între 80 și 100 m, cu o fragmentare mică a reliefului, unde rețeaua hidrografică are un caracter divagant, cu albi majore puternic dezvoltate, ce generează inundații și produc înmlăștinarea suprafețelor interfluviale.

Foto nr. 5: Gătaia – treptele înalte ale câmpie de sub dealuri

Ținutul întrunește cinci unități geomorfologice distincte:

- Câmpia Piemontană este înaltă, cu o altitudine de circa 100 m, slab ondulată, cu o înclinare generală de la est spre vest și foarte slab ondulată de la nord spre sud, fiind fragmentată de văi înguste, dar destul de adânci.
- Câmpia de cuestă ocupă o suprafață relativ mică, se întinde la vest de câmpia Piemontană, fiind un șes slab ondulat, având față de luncă o denivelare de circa 1-1,5 m, cu orientare generală est-vestică, care în partea vestică a teritoriului se îndreaptă spre Bârzava.
- Lunca Bârzavei care alcătuiește cea mai joasă unitate geomorfologică, este cea mai slabă unitate geomorfică și se întinde de-a lungul râului Bârzava, fiind destul de largă, în unele porțiuni atingând 3 km. Plană în general, aceasta este brăzdată de multe văi seci care au apă doar când se topesc zăpezile sau când sunt ploi abundente. De-a lungul râului se întâlnesc și grinduri, albia râului fiind puternic meandrată.
- Câmpia Moraviței este formată prin acțiunea apelor și ocupă partea de sud a teritoriului, având altitudinea de 80 m, cu o ușoară înclinare spre pârâul Moravița.
- Măgura vulcanică Șumig (205,2 m) este restul unui con vulcanic, declarat monument al naturii, fiind format din bazalte, dominând teritoriul plan din jur.

Forma de relief predominantă este câmpia, care acoperă partea vestică și centrală a județului, pătrunzând sub forma unor golfuri în zona dealurilor, pe văile râurilor Bega și Timiș. În estul județului se desfășoară dealurile premontane ale Pogănișului și partea sudică a podișului

Lipovei. Înălțimile maxime corespund culmilor Nord Vestice ale masivului Poiana Rusca, culminând cu vârful Padeșul (1.380 m).

În concluzie, reiese faptul că suprafața teritoriului administrativ al Gătaii este aproape plană, (exceptând măgura vulcanică a Șumigului) fără limite obligate, având o energie a reliefului care rar depășește 15-20 m/km, cu o fragmentare redusă care permite efectuarea în bune condiții a lucrărilor agricole, precum și mecanizarea pe întreaga suprafață.

2.5. Regimul hidrografic

Teritoriul este străbătut de râul Bârzava, ce izvorăște din munții Semenic și se varsă pe teritoriul Serbiei, are o lungime de 1.127 km și un bazin hidrografic de 971 km², în timp ce densitatea în zona de câmpie este de 0,26km/km². Cursul inferior ce traversează acest spațiu are albia majoră puternic dezvoltată și o pantă redusă de 1m/km. Debitul mediu anual al Bârzavei la Gătaia este de 5,53 m³/s, dar valorile urcă în zilele ploioase, provocând dese inundații de-a lungul timpului, precum cele din: 1813, 1872, 1912, 1926, 1968, 2005, 2014 și 2016 care au provocat importante pagube materiale, distrugând zeci de case și gospodării, acoperind cu apă sute de hectare de teren agricol.

Pârâul Birda sau Birdeanca este un curs părăsit din albia Bârzavei, se desprinde de cursul principal în apropiere de Gătaia, are o lungime de 26 km și un bazin de hidrografie de 71 km², iar legătura cu Bârzava a fost colmatată de ape. În timpul verii, este aproape lipsit de apă, la apele mari preia preia o parte din apele Bârzavei, provocând numeroase inundații de-a lungul timpului. O hartă geografică din 1823 amintește că acest pârâu era folosit pentru morărit, deci avea un debit mai ridicat, acum apa stagnează pe cursul său, fiind acoperit cu vegetație tipic de baltă: "mătasea broaștei", trestie și rogoz.

Pârâul Moravița are o lungime de 34 km și un bazin hidrografic de 445 km², izvorește din dealurile Doclinului, în amonte de satul Ferendia. Albia minoră este slab conturată, iar traseul este sinuos, debitul mediu este de 0,6 m/s, vara seacă uneori; se varsă în Bârzava pe teritoriul Serbiei.

2.6 Solutiile

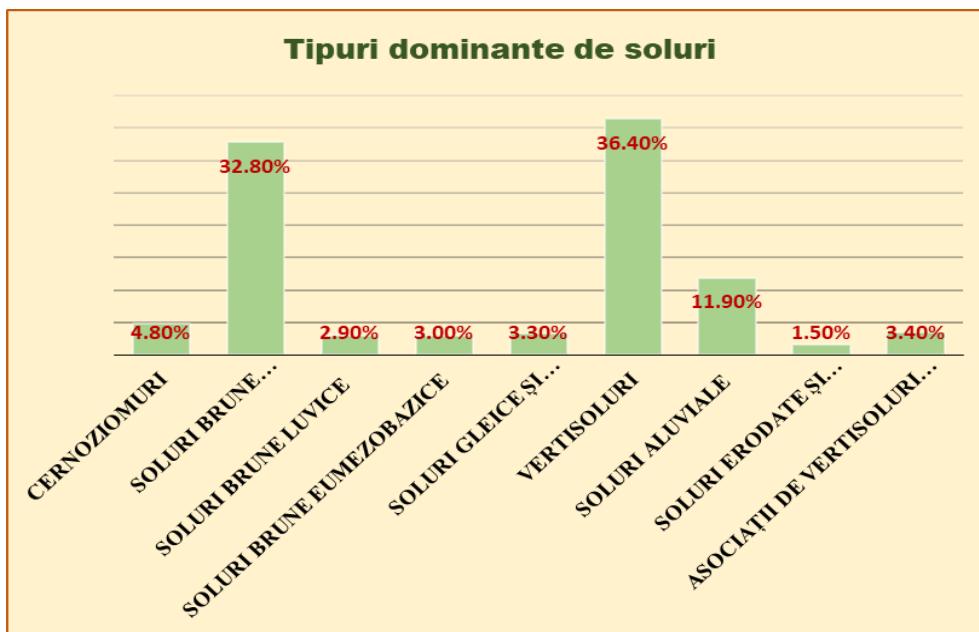
Existența unui înveliș de sol de o semnificativă complexitate și diversitate se explică prin influența și acțiunea în timp a factorilor pedogenetici (relief, rocă, climă, hidrologie), precum și prin intervenția nemijlocită a omului, prin importante lucrări executate în zona de referință (defrișări, canalizări etc).

Prin gruparea unităților de teren (U.T.), rezultă următoarele tipuri dominante de soluri:

1. Cernoziomuri, 1-9 (cambice, argiloiluviale): 4,8%;

2. Soluri brune argiloiluviale, 10-25 (molice, vertice, pseudogleizate): 32,8%;
3. Soluri brune luvice, 26-32 (vertice, pseudogleizate): 2,9%;
4. Soluri brune eumezobazice, 33-34 (molice, gleizate): 3,0%;
5. Soluri gleice și pseudogleice, 35-47 (molice, vertice): 3,3%;
6. Vertisoluri, 48-76 (gleizate, pseudogleizate): 36,4%;
7. Soluri aluviale, 77-91(gleizate, vertice): 11,9%;
8. Soluri erodate și erodisoluri, 92-100: 1,5%;
9. Asociații de vertisoluri cu soluri aluviale și brune eumezobazice, 701-710: 3,4%.

Graficul nr. 1: Tipuri dominante de soluri

Suprafața totală a orașului Gătaia este formată din teren intravilan, teren extravilan și trupuri izolate introduse în intravilan.

Tabel nr. 3: Utilizarea terenului unității administrativ-teritoriale

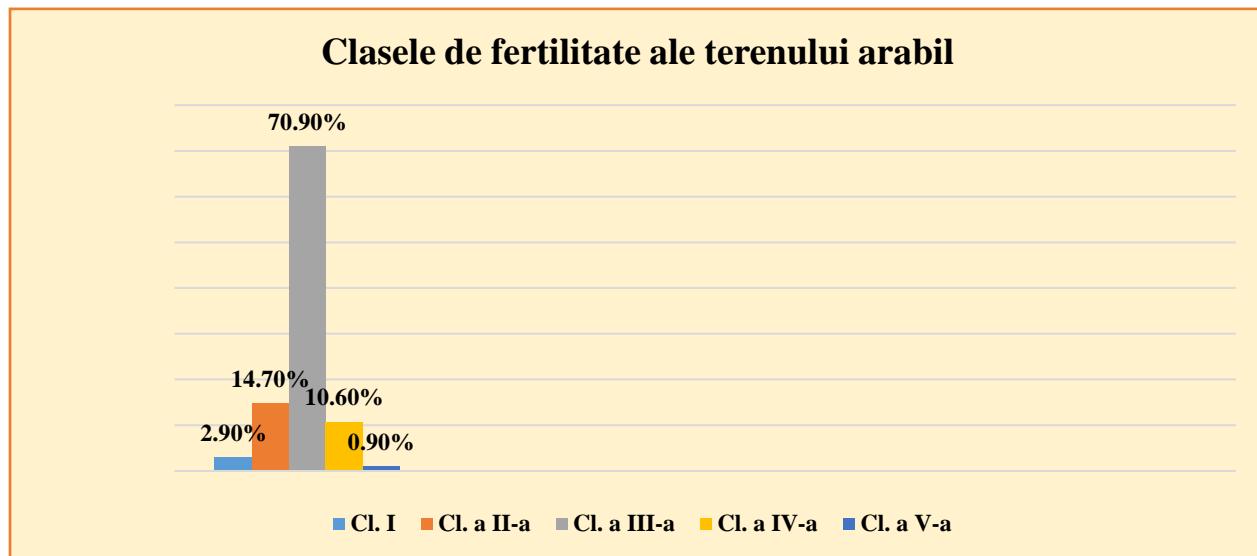
Utilizarea terenului	Anul 2021
Suprafața totală UAT Gătaia	17.180,61 ha
Suprafață intravilan + extravilan extins + trupuri izolate introduse în intravilan (ha)	Intravilan: 684 ha Extravilan: 16.496,61 ha

Sursa: Compartiment Agricol al primăriei Gătaia

În ceea ce privește încadrarea în clase de calitate (fertilitate), pentru categoria de folosință “arabil”, situația se prezintă astfel:

- cl. I: 614 ha (2,9%),
- cl a II-a: 3093 ha (14,7%),
- cl. a III-a: 14891 ha (70,9%),
- cl. a IV-a: 2215 ha (10,6%),
- cl. a V-a: 195 ha (0,9%).

Graficul nr. 2: Clasele de fertilitate ale terenului arabil

Referitor la clasele de fertilitate ale terenului arabil, putem observa că 70,90% din terenul arabil este de clasa a III-a de calitate – soluri cu fertilitate medie și numai 2,9% este de clasa I – soluri cu fertilitate foarte bună.

Tabel nr. 4: Situația producțiilor medii la principalele culturi în unitatea administrativ-teritorială Gătaia, în anul 2020 și 2021

Denumire cultură	U.M	Producție anul 2020	Producție anul 2021
Grâu	kg/ ha	6.800	7.100
Porumb	kg/ ha	9.200	9.400
Floarea soarelui	kg/ ha	2.800	2.500
Rapiță	kg/ ha	2.900	2.800
Pepeni verzi și galbeni	kg/ ha	4.000	4.200

Cartofi	tone	2,7	2,5
Prune	tone	2	1,8
Meri	tone	2	2
Struguri	tone	0,5	0,7

Sursa: Compartimentul Agricol al primăriei Gătaia

Producții medii însemnate se obțin la culturile de porumb și de grâu, dar și de pepeni verzi și galbeni.

Factorii limitativi care influențează calitatea pământului în această zonă sunt dimensionați de:

- reacția solului (datorită valorilor scăzute pe cca.4,1%);
- conținutul scăzut de humus (1,81%);
- textura argiloasă (2,95%);
- tasarea (severă 5,06% și moderată 61,86%);
- panta terenului (cu restricții de mecanizabilitate mari 1,1% și mijlocii 1,42%);
- neuniformitatea terenului (severă 30,58% și moderată 20,13%);
- excesul de umiditate freatică (foarte sever 0,01%, sever 2,86% și moderate 23,33%);
- excesul de umiditate stagnantă (foarte sever 0,53%, sever 34,78% și moderate 46,63%);
- inundabilitatea prin revărsare (foarte severă 6,18%).

Asigurarea protecției și calității solurilor se poate face printr-o activitate de producție care să favorizeze în sol desfășurarea proceselor care conduc la concentrarea elementelor nutritive și a materiei organice. Pentru prevenirea degradării fizice a solului este necesară reducerea la minimul posibil a lucrărilor curente, executate la o umiditate optimă, precum și asigurarea unei structuri adecvate de plante amelioratoare/protectoare a învelișului de sol.

De o deosebită importanță pentru creșterea potențialului de producție a resurselor de sol din această zonă sunt lucrările ce vizează aplicarea de măsuri hidroameliorative de desecare și evacuare a apelor în exces (freatice și din precipitații) de pe terenurile plane sau slab înclinate.

O atenție deosebită trebuie acordată modernizării lucrărilor de apărare, îndiguire și desecări, cât și de extindere a acestora, atunci când sunt justificate ecologic și economic.

Tabel nr. 5: Măsuri de modernizare a lucrărilor de apărare, îndiguire și desecări

Măsura de apărare, îndiguire, desecare	Locul aplicării	Scopul măsurii
Regularizarea și decolmatarea cursurilor de apă „Bârzava Moartă”	Localitățile Gătaia și Sculia, pe o lungime de 4.200 m	Reducerea riscului de inundații pe teritoriul localităților Gătaia și Sculia

Sursa: Compartimentul Protecția Mediului din cadrul primăriei Gătaia

Putem observa că există preocupare din partea autorității publice locale pentru luarea de măsuri de apărare, îndiguire și desecări care să prevină inundațiile ce pot să apară în unitatea administrativ-teritorială Gătaia, ca urmare a ploilor torențiale favorizate de schimbările climatice din ultimul timp.

2.7 Flora și fauna

Vegetația naturală a fost înlocuită aproape peste tot cu culturile de plante.

În secolul XVII-lea, savantul italian Francisco Grisellini amintește de prezența pădurilor în acest spațiu, predominând gorunul, aceste suprafete împădurite fiind în cea mai mare parte defrișate în epoca comunistă. De-a lungul cursurilor de apă, Bârzava în special, în zăvoaie predomină sălciiile și de asemenea, se întâlnesc răchita roșie, măceșul și salcâmul.

Vegetația ierboasă se întâlnește rar datorită înlocuirii ei cu culturile cerealiere sau cu plante tehnice, în special în islazuri, plante bune furajere ca iarba câmpului vițeler, coada vulpii, raigras, în timp ce în regiunile inundate, se dezvoltă trestia și papura.

Prin efortul depus de administrația publică locală, s-a reușit reîmpădurirea unei suprafete de 168 ha în anul 2012.

Tabel nr. 6: Fondul forestier din unitatea administrativ-teritorială Gătaia

An	Suprafața fondului forestier (ha)	Volumul de lemn recoltat (mc)
2012	168	0
2020	168	0
2021	168	0

Sursa: Compartimentul Agricol al primăriei Gătaia

Un lucru pozitiv referitor la fondul forestier este acela că din acesta nu s-a tăiat niciun lemn, având în vedere rolul acestuia în păstrarea echilibrului climatic al zonei. Modificările de suprafață efectuate în 2020 față de 2012 se pot datora factorilor precum: corecțiile de suprafete operate cu

ocazia lucrărilor de reamenajare a unor ocoale silvice, scoaterea definitivă din fond forestier a unor terenuri, cumpărări de terenuri etc.

Fauna este influentată de relief, climă și hidrografie. Varietatea faunei respectă dispunerea dintre regiunile de deal și câmpie. Aceasta este reprezentată în special de mamifere rozătoare ca popândăul, hârciogul, șoarecele de câmp, iepurele de câmp, vidra, iar dintre păsări, vrabia, graurul, rândunica, cioara, barza, ciocănitoarea, stâncuța.

Fauna acvatică este reprezentată în apele curgătoare de crap, știucă, caras, roșioara și cleanul.

Având în vedere fauna existentă în zonă, putem afirma că aceasta favorizează practicarea vânătoriei și pescuitului.

2.8 Clima

Sub aspect climatic, se respectă legile generale, precum și cele determinante de poziția geografică, temperatura medie a anului fiind de +10,6 grade C.

Clima este temperat-continentala, având un caracter intermediar, fiind rezultanta întrepătrunderii mai multor tipuri climatice: continental, mediteranean și temperat-oceanic. Astfel, iernile sunt relativ blânde, verile lungi și călduroase, iar primăverile și toamnele sunt scurte și cu treceri relativ repezi de la anotimpul friguros la cel călduros și invers.

Tabel nr. 7: Caracteristici climaterice

Temperatura medie anuală	Media anuală a precipitațiilor
+10,9 gr. C	600 -700mm

Sursa: ANM

Temperatura medie anuală este de +10,9 grade C (stația Timișoara), fiind o așezare teritorială în districtul climatic C.f.b.x. (după Köppen), oferind condiții favorabile culturii plantelor și creșterii animalelor.

Media anuală a precipitațiilor, care se înscrie între 600-700 mm (Atlasul climatologic, 1966), deși repartizată neomogen, asigură condiții bune pentru dezvoltarea semănăturilor de toamnă ca: rapiță, orz, secară, grâu, chiar și atunci când precipitațiile de primăvară sunt mici, asigurând o bună înfrățire a cerealelor, pe seama rezervei de apă acumulate în sol în sezonul rece.

Vânturile predominante sunt cele de Nord-Est și cele de Vest, restul vânturilor au valori cuprinse între 2,7% și 8,7%. Astfel, vânturile ce bat în zonă sunt cunoscute sub denumirea populară de Austrul, Coșava, Crivățul.

Capitolul 3 - Dinamica și structura populației, fondul locativ

3.1 Populația și nevoile sociale

La momentul actual, orașul Gătaia prezintă semne de revitalizare pe mai multe palieri ale vieții socio-economice, dezvoltare impulsionată datorită proximității polului de dezvoltare urbană Timișoara, dar și din cauza investițiilor administrației publice locale în modernizarea și dezvoltarea infrastructurii publice și a serviciilor oferite populației, în sprijinul îmbunătățirii calității vieții acestora.

Având în vedere specificul investițiilor propuse, în prezent, la nivelul orașului, calitatea vieții este dată de un cumul de factori economici și sociali, care conferă locuitorilor premisele habitării și desfășurării activităților zilnice.

Din punct de vedere al demografiei, importanța migrației interne constă în faptul că ea determină redistribuirea teritorială a populației și modificările structurii acesteia pe sexe și vârste, influențând deci ratele altor fenomene demografice, cum sunt: natalitatea, mortalitatea, nupțialitatea.

Sensul și dimensiunile migrațiilor depind, în primul rând, de factori economici și sociali, fiind evidentă influența lor și asupra factorilor demografici. Mișcarea migratorie cu schimbarea de domiciliu, deși mai lentă, a contribuit totuși la creșterea sau descreșterea populației în diferite etape.

Pe lângă populația migratoare, care își schimbă domiciliul și locul de muncă, un rol deosebit de important îl are și populația flotantă. Prin populația flotantă se înțelege grupul de persoane aflate temporar într-o localitate, fie pentru lucru sau studiu, fie pentru recreere, pentru îngrijirea sănătății sau alte scopuri. În majoritate, flotanții sunt tineri. Indiferent din ce categorie face parte, populația flotantă reprezintă un element de referință, în aprecierea dinamicii unui oraș și a capacitații sale de polarizare.

O ampliere la fel de mare are și migrația sezonieră și cea zilnică. Populația navetistă este formată din populația ce se deplasează zilnic pentru muncă.

Tabel nr. 8: Evoluția populației în ultimii 110 ani a orașului Gătaia se prezintă astfel:

Anul	1910	1920	1930	1941	1956	1966	1967	1990	2002	2011	2020
Gătaia	3503	3171	3401	3398	4109	4467	4662	3431	6005	3564	4376
Butin	1071	915	916	869	645	555	582	1065	436	391	433

Percosova	1040	1020	955	921	705	671	688	1027	296	262	345
Sculia	1463	1221	964	892	891	903	916	1338	754	664	807
Şemlacul Mare	1115	1057	1041	1017	851	807	804	1075	398	278	416
Şemlacul Mic	711	525	733	669	483	396	401	674	198	152	154
TOTAL	8903	7909	8010	7766	7684	7799	8053	8610	8087	5311	6531

Sursa: Compartimentul Agricol Gătaia și INSS

Se observă o creștere mai accentuată în anii 1956-1967 și în 2002 a populației la nivelul orașului Gătaia, creștere care se poate datora migrației populației din mediul rural către urban. Populația din satele aparținătoare a scăzut dacă analizăm aceeași perioadă din 1910 până în 2020.

La recensământul populației din anul 2011, orașul Gătaia avea o populație stabilă de 5.224 persoane, în scădere față de recensământul din anul 2002 când localitatea avea o populație de 8.087 locuitori, dar aici nu trebuie să uitam că la aceea vreme mai includea și localitățile Birda, Berecuța, Mănăstire și Sâangeorghe.

În analiza efectuată pentru ultimii 10 ani, am ținut cont de informațiile de pe site-ul INSS, cât și de evidențele furnizate de către Compartimentul Agricol din cadrul primăriei Gătaia. Astfel, numărul de gospodării și o situație a populației stabilă este prezentată mai jos:

Tabel nr. 9: Populația orașului Gătaia pe ultimii 5 ani

Orașul Gătaia	Anii					
	2011	2016	2017	2018	2019	2020
Total	5.311	6.497	6.519	6524	6.528	6.531

Sursa: INS - Anuarul statistic al județului Timiș pe anul 2019 și Compartimentul Agricol Gătaia 2020

Din tabelul statistic de mai sus, se poate observa o ușoară creștere a populației orașului Gătaia la recensământul local din 2020 față de recensământul de la nivel național din anul 2011.

Tabel nr. 10: Numărul de gospodării și populație stabilă

Localitatea	Nr. gospodării - anul 2011	Nr. gospodării - anul 2020	Populație stabilă – anul 2011	Populație stabilă – anul 2020
Gătaia	1.218	1.514	3.564	4.376

Butin	133	190	391	433
Percosova	98	173	262	345
Sculia	223	266	664	807
Şemlacu Mare	116	184	278	416
Şemlacu Mic	60	75	152	154
TOTAL	1.848	2.402	5.311	6.531

Sursa: Compartimentul Agricol Gătaia și INSS

Analizând evoluția de la momentul recensământului (2011), se înregistrează o creștere a numărului locuitorilor și numărului gospodăriilor: numărul de gospodării a crescut cu 30%, iar populația, cu 23%.

Conform Raportului anual al primarului asupra stării generale, economice, sociale, culturale și administrative a orașului Gătaia în anul 2020, în evidențele Biroului Agricol (Registrul agricol) sunt înregistrate un număr de 2.281 de gospodării (cu domiciliul în localitate), 40 de gospodării cu domiciliul în alte localități, 125 de poziții înregistrate ca societăți comerciale cu activitate în domeniul agricol și zootehnic.

A. Structura populației pe sexe

În ceea ce privește distribuția după sex, se înregistrează o situație echilibrată, numărul de femei și bărbați fiind aproape egal.

Tabel nr. 11: Populația orașului Gătaia, pe sexe

	Anii					
	2011	2016	2017	2018	2019	2020
Total Gătaia	6511	6497	6519	6524	6528	6531
Masculin	3197	3225	3234	3238	3238	3243
Feminin	3314	3272	3285	3286	3290	3288

Sursa: INS - Anuarul atatistic al județului Timiș pe anul 2018 și Compartiment Agricol – 2019 și 2020

Dacă ne raportam la perioada din 2002-2020, nu există diferențe foarte mari între cele două sexe. Genul masculin suferă o scădere mai mare între anii 2002 și 2011, apoi își păstrează o tendință de creștere de la un an la altul. Aceaste fluctuații de ambele părți se pot datora unui număr divers de factori.

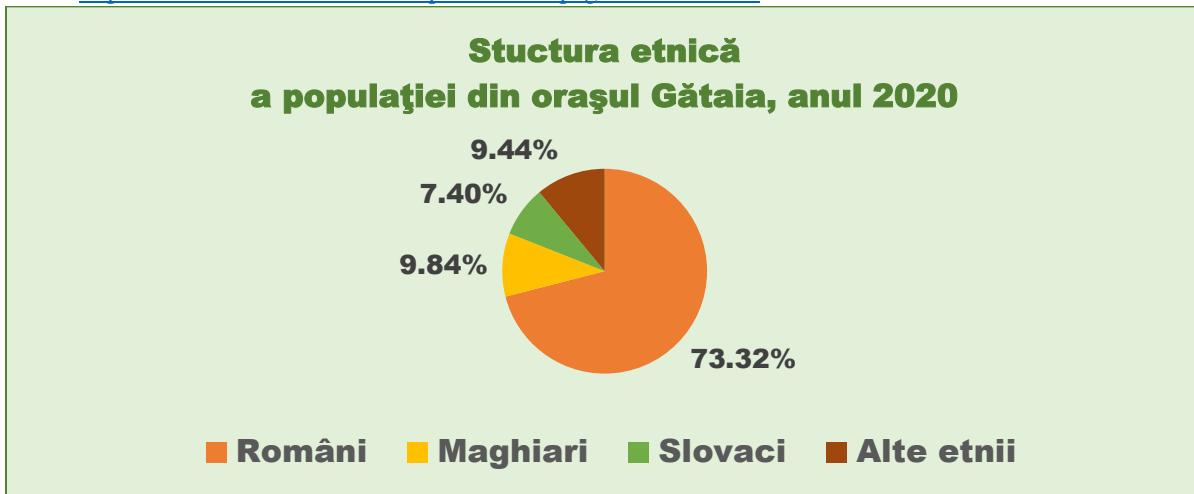
B. Structura etnică a populației

După cum am prezentat la începutul acestui subcapitol, structura etnică a populației din comună a cunoscut semnificative modificări de-a lungul timpului. În prezent, populația majoritară este formată din români. Dacă ne raportăm la cele două perioade, 2012 și 2020, se observă o creștere în rândul fiecarei structuri etnice în parte.

Tabel nr. 12: Structura etnică a populației din orașul Gătaia în 2012 vs 2020

Explicații	Români	Maghiari	Slovaci	Alte etnii (romi, sârbi etc.)	Total
2012	4.018	609	402	426	5.455
2020	4.789	643	483	616	6.531

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse->

Graficul nr. 3: Structura etnică a populației orașului Gătaia în anul 2020

C. Structura religioasă a populației

Din punct de vedere a religiei, cea mai răspândită religie este în prezent religia ortodoxă, cu un număr de 3.275 de locuitori declarați la recensământul din 2011, respectiv 60%.

Tabel nr. 13: Structura religioasă a populației din orașul Gătaia

	Otodocși	Romano - catolici	Reformați	Penticostali	Alte religii	Total 2020
2012	3.275	1.037	97	449	597	5.455
2020	3.919	1.210	97	487	818	6.531

Sursa: INS Timiș

D. Structura populației din orașul Gătaia pe grupe mari de vârstă

Tabel nr. 14: Structura populației din orașul Gătaia pe grupe mari de vârstă după domiciliu

Grupa de vârstă	Nr. persoane în 2011	Nr. persoane în 2016	Nr. persoane în 2017	Nr. persoane în 2018	Nr. persoane în 2019	Nr. persoane în 2020
0- 4 ani	316	290	279	269	286	317
5- 9 ani	375	335	330	319	299	274
10-14 ani	376	396	397	388	393	394
15-19 ani	431	371	380	398	377	372
20-24 ani	554	416	403	384	383	377
25-29 ani	428	541	543	514	469	421
30-34 ani	462	433	449	502	548	566
35-39 ani	515	477	474	454	445	448
40-44 ani	577	518	509	499	492	494
45-49 ani	379	575	605	572	543	533
50-54 ani	422	379	376	438	496	519
55-59 ani	345	434	430	413	376	372
60-64 ani	317	357	348	385	409	422
65-69 ani	259	284	304	297	305	316
70-74 ani	286	227	225	235	251	251
75-79 ani	209	224	215	213	200	188
80-84 ani	154	132	142	140	143	152
Peste 85 de ani	106	108	110	104	113	115
Total	6511					6531

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Spre deosebire de anii anteriori, se poate observa o îmbunătățire la nivelul grupelor de vârstă tinere și adulte, apte de muncă. Deși situația nu e comparabilă cu anii 2000, în ultimii 5 ani se înregistrează un trend de creștere ușoară a populației tinere.

Se remarcă o creștere progresivă anuală a ponderii vârstnicilor, demonstrând perimarea tineretului în raport și cu nivelul migrației în rândul acestuia: o dată cu avansarea în ciclurile școlare, numărul locuitorilor copii și a tinerilor studenți scade (15-24 ani), optând pentru școli din

altă localitate, respectiv din marile centre universitare (Timișoara, Arad, Lugoj), în timp ce tinerii apti de muncă (25-44 ani) optează pentru relocare în zone puternic urbane (Timișoara) sau în străinătate.

Creșterea mobilității cetătenilor din orașul Gătaia reprezintă una dintre cele mai urgente probleme deoarece în momentul de față, din cauza lipsei sistemului de transport în comun, foarte mulți dintre tinerii care termină 8 clase la școală din localitate își continuă studiile în altă localitate.

Densitatea populației în orașul Gătaia este de 0,9 locuitori/km².

Conform Raportului asupra stării generale, economice, sociale, culturale și administrative a orașului Gataia în anul 2021, la Compartimentul de Stare Civilă au fost înregistrate următoarele acte și fapte de stare civilă:

- acte de naștere – 24;
- acte de căsătorie – 36;
- acte de deces – 100.

În cadrul SPCLEP Gătaia, au fost eliberate 1.010 cărți de identitate, 47 cărți de identitate provizorii și 82 vize de reședință.

E. Sporul natural

Scorul slab al natalității este dat nu numai de migrație, ci și de numărul celor decedați care excede numărul noilor născuți. Această situație se înregistrează anual la nivelul orașul Gătaia, însă se poate remarca o dinamică favorabilă a fenomenului natalității, sporul natural fiind unul din ce în ce mai bun an de an.

Tabelul nr. 15: Mișcarea naturală a populației (număr persoane)

An	Născuți vii		Decedați		Sporul natural	
	Jud. Timiș	Oraș Gătaia	Jud. Timiș	Oraș Gătaia	Jud. Timiș	Oraș Gătaia
2002	5699	90	7708	119	-2009	-29
2011	6497	55	7687	87	-1190	-32
2012	6573	67	7520	80	-947	-13
2013	7192	55	7497	103	-305	-48
2014	7041	45	7623	86	-582	-41
2015	7352	61	8035	90	-683	-29
2016	7598	49	7566	92	32	-43
2017	7762	62	7397	73	365	-11
2018	7897	70	7609	76	288	-6

2019	7545	77	2115	76	5430	1
2020	7264	73	8597	82	-1333	-9

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

F. Migrarea populației

Din punct de vedere al migrației, nu există date statistice disponibile la nivel județean sau local, astfel că deși este un fenomen deosebit de important, migrarea și emigrarea nu sunt documentate.

G. Populația ocupată

Din evidențele statistice, reiese faptul că numărul mediu al salariaților din orașul Gătaia se află într-un trend ascendent în ultimii ani:

Tabel nr. 16: Număr mediu salariați la nivelul anilor 2016-2020

Anii	Nr. persoane angajate
2016	1610
2017	1676
2018	1701
2019	1739
2020	1724

Sursa: insse.ro

H. Șomajul

Șomajul înregistrează scăderi anuale în orașul Gătaia, ceea ce arată nivelul scăzut al șomajului în localitate. În urma analizei informațiilor oferite de Institutul de Statistică pentru anul 2020 în orașul Gătaia s-a identificat un număr de 1.724 salariați și 28 șomeri dintre care 14 barbați și 14 femei.

Tabel nr. 17: Evoluția numarului șomerilor înregistrați și rata șomajului în orașul Gătaia

Anii	Somerii înregistrați la AJOFM (număr persoane)	Din care femei (nr. pers)	Din care barbați (nr. pers)
2010	147	28	119
2011	24	12	12
2012	90	24	66

2017	36	15	21
2019	17	12	5
2020	28	14	14

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.2 Bilanțul teritorial și fondul locativ

În administrarea orașului Gătaia intră și localitățile: Butin, Percosova, Sculia, Șemlacu Mare și Șemlacu Mic, cumulând o suprafață de 164 km².

Tabel nr. 18: Utilizarea terenului unității administrativ-teritoriale

Utilizarea terenului	Anul 2021
Suprafața totală UAT Gătaia	17.180,61 ha
Suprafață intravilan + extravilan extins + trupuri izolate introduse în intarvilan (ha)	Intravilan: 684 ha Extravilan: 16.496,61 ha

Sursa: Compartiment Agricol al primăriei Gătaia

Tabel nr. 19: Bilanțul teritorial intravilan

ZONE FUNCȚIONALE	Anul 2021		Anul 2016	
	Suprafața (ha)	Procent (%) din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent (%) din total intravilan
Locuințe și funcțiuni complementare	314	45.90	312	45.61
Unități industriale și depozite	3,8	0.56	3,8	0.56
Unități agro-zootehnice	8,81	1,29	8,81	1,29
Instituții și servicii de interes public (școli + grădinițe, biserici, dispesă, primărie, comerț etc.)	-	-	-	-
Căi de comunicație și transport (rutier)	140,5	20,47	140,5	20,47
Spații verzi, sport, agrement	63,41	9,27	63,41	9,27
Construcții tehnico-edilitare și zone de protecție	0,25	0,04	0,25	0,04

Cimitire	11,36	1,66	11,36	1,66
Destinație specială	-	-	-	-
ape	7,4	1,08	7,4	1,08
Zone terenuri neproductive	0	0	0	0
TOTAL INTRAVILAN	684		684	

Sursa: Compartimentul Urbanism din cadrul primăriei Gătaia

Tabel nr. 20: Evoluția fondului locativ din orașul Gătaia în perioada 2014-2021

An	Total locuințe (număr)	Total suprafață locuibilă (mp)	Proprietate publică (număr)	Proprietat e privată (număr)	Proprietate privată (mixtă)
2014	15	1161.3	-	15	
2015	1	81.73	-	1	-
2016	-	-	-	-	-
2017	10	471.56	-	10	-
2018	1	137.57	-	1	-
2019	2	117.9	-	2	-
2020	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-

Sursa: Compartimentul Patrimoniu din cadrul primăriei Gătaia

În anul 2021, Biroul de urbanism din cadrul primăriei Gătaia a eliberat 23 Autorizații de construire și 50 Certificate de urbanism, a participat la 12 Recepții ale lucrărilor de construcții și a dat 5 Ordine de începere a lucrărilor.

Capitolul 4 - Infrastructura tehnico-edilitară

Infrastructura tehnico-edilitară compune rețelele de utilități publice care deservesc populația (apă-canal, energie electrică, energie termică, telecomunicații), dar și rețea de transport și diverse servicii publice oferite în regim "de stat" (educație, sănătate, situații de urgență, servicii sociale).

4.1 Infrastructura rutieră și de transport

Distanțele dintre Gătaia și satele aparținătoare sunt relativ mari:

- DC178 Șumig –Percosova = 8,46 km
- DC180: DC178-Şemlacu Mic-Şemlacu Mare = 5,33 km
- DC169 Sculia – Sipet = 4,3 km
- Gătaia-Sculia DN58B –DC = 2 km
- Gătaia - Şemlacu Mare –DJ588 = 9 km
- Gătaia - Şemlacu Mic - DJ588-DC178-DC180 = 10 km
- Gătaia - Butin –DJ588-DC178 =13 km
- Gătaia – Percosova - DJ588-DC178 = 15 km

Lungimea totală a drumurilor din Orașul Gătaia este de 48,30 km, iar calea ferată se întinde pe o distanță de 24 km.

Drumuri comunale (rețea stradală):

- Gătaia - 26 km
- Sculia - 5,5 km
- Şemlacu Mare - 5,6 km
- Şemlacu Mic - 2,2 km
- Butin - 3,9 km
- Percosova - 5,1 km

Tabel nr. 21: Starea rețelei de drumuri județene și comunale

Categorie drum	Între localitățile	Distanță în km	Km reabilitați/ modernizați	Km de reabilitat/ modernizat
Drum județean 588	Gătaia-Şemlacu Mare	9	9	0
Drum comunal 180	Şemlacu Mic-Şemlacu Mare	5.33	2.33	3
Drum comunal 178	Gătaia (Sumig)-Percosova	8.46	8.46	0

Drum comunal 169	Sculia-Şipet	4.3	1.1	3.2

Sursa: Compartimentul Urbanism din cadrul primăriei Gătaia

Tabel nr. 22: Structura rețelei de străzi mici, parcări, trotuare din orașul Gătaia

Categorie drum	Număr	Total km drumuri	Total km trotuare	Total km alei pietonale	Număr locuri de parcare amenajate
Drum comunal	3	11,79	1,1	1,1	-
Drum vicinal	3	11,79	1,1	1,1	-
Străzi	32	26,5	53	53	200
TOTAL	38	38,29	55,2	55,2	200

Sursa: Compartimentul Urbanism din cadrul primăriei Gătaia

Transportul de marfă este reprezentat în cea mai mare de traficul de tranzit care traversează orașul Gătaia pe DN58B – Reșița – Timișoara – pe direcția SV-N a orașului.

Nu există transport public de persoane, ci doar transport școlar. Transportul public local de persoane prin curse regulate este asigurat de către operatorul de transport rutier GROUP CONSTRUCUT RO S.R.L. din Birda pe traseul: Percosova – Butin – Gătaia – Sculia_Colonie – Gătaia – Șemlacu Mare – Șemlacu Mic – Butin – Percosova. Acesta realizează curse de luni până vineri.

Planul de mobilitate urbană durabilă 2021-2035 a fost elaborat la finele anului 2021, în scopul înființării serviciului public de transport în comun pe raza tuturor localităților componente a orașului Gătaia și pentru a satisface nevoia de mobilitate a oamenilor și a companiilor în oraș și în împrejurimile acestuia. PMUD vizează mai multe paliere: accesibilitatea, siguranța și securitatea, mediul, eficiența economică și calitatea mediului urban prin utilizarea mijloacelor de transport în comun, a mijloacelor de transport nemotorizate și a unor sisteme de transport inteligente (STI) pentru segmente de transport călători și transport marfă.

Dezvoltarea lucrărilor de infrastructură în orașul Gătaia vizează în principal îmbunătățirea drumurilor rutiere de acces prin pietruire, reabilitare, asfaltare, construire, extindere sau modernizare de poduri, podețe sau punți pietonale. Se va acorda, de asemenea, o importanță deosebită și asigurării siguranței în trafic. Conform PMUD, principalele măsuri avute în vedere se referă în principal la:

- construirea unei variante ocolitoare pentru orașul Gătaia, care ar prelua o cantitate considerabilă a traficului de tranzit pe drumul care face legătura între Reșița și Timișoara și traversează orașul Gătaia, respectiv DN58B;
- executarea unor lucrări la drumurile orașenești/străzi de importanță locală și la cele care fac legătura între satele apartinătoare orașului Gătaia (reabilitare și construcție de drumuri noi);

- amenajarea unui sens giratoriu la intersecția str. Republicii cu str. Carpați și a unui sens giratoriu la intersecția str. Republicii cu str. Muncitorilor;
- asigurarea siguranței traficului rutier prin introducerea de noi reglementări și/sau restricții de viteză/greutate/trafic și implementarea unui sistem de monitorizare a traficului rutier – camere de supraveghere;
- construcția și reparația podurilor și podețelor;
- reabilitarea, extinderea și înființarea, acolo unde nu există, a trotuarelor, în cele 5 sate ale orașului;
- amenajarea de piste pentru biciclete – aprox. 28 km (străzile Șumigului, Republicii, Carpați, Trandafirilor, Înfrățirii, Bârzavei, Avram Iancu, Tineretului și pe o porțiune de drum în Sculia);
- amenajarea de parcări pentru biciclete;
- înființarea și operaționalizarea serviciului public de transport în comun și trasarea rutelor de transport în comun care să asigure un acces facil în interiorul localității Gătaia pe o distanță de aprox. 16 km (dus-întors);
- achiziția de mijloace de transport în comun electrice – autobuze și microbuze electrice;
- amenajarea de stații pentru așteptarea mijloacelor de transport în comun;
- amenajarea unui terminal pe strada Republicii și înființarea de stații de încărcare autobuze;
- integrarea tuturor modurilor de transport (pe jos, cu bicicleta, autovehicul călători, autovehicul marfă, autovehicul individual, transport în comun);
- creșterea numărului locurilor de parcare – parcări verzi;
- amenajarea de treceri de pietoni „inteligente”;
- reducerea emisiilor toxice și a emisiilor de gaze cu efect de seră;
- atragerea unor companii de transport care să înființeze rute care trec prin oraș dinspre/către mai multe destinații.

Sel mai apropiat aeroport este cel de la Timișoara - Aeroportul Internațional Traian Vuia, la o distanță de 66 km.

Gara din Gătaia face parte din Magistrala CFR 900.

În orașul Gătaia funcționează o stație CFR, aici intersectănu-se liniile ferate ale unui punct feroviar important ce face legătura între Buziaș și Jamu Mare, respectiv între Timișoara și Reșița. Lungimea căii ferate se întinde pe 24 km.

S-a constatat reducerea traficului feroviar, majoritatea localnicilor preferând autobuzul, în localitatea Gătaia existând stație de autobuz pentru cursele zilnice care fac legătura între municipiile Timișoara - Reșița și retur, Bocșa –Timișoara și retur, Gătaia –Timișoara și retur.

Tabel nr. 23: Curse autobuz

Curse autobuz	
Transport SC SUPER IMPOSER	Plecări Gătaia spre Timișoara
Transport SC AUTOTIM	Plecări Gătaia spre Timișoara Plecari Gătaia spre Reșița
Transport SC ALFA-STAR	Plecări Gătaia spre Timișoara
DALBOSET CS	Plecari Gătaia spre Reșița

Sursa: Primaria orașului Gătaia, <http://primariaorasgataia.ro/informatii/transport.html>

Conform datelor disponibile, înmatriculările diverselor categorii de mijloace de transport propriu sunt într-o continuă creștere.

Tabel nr. 24: Numărul de vehicule înmatriculate la nivelul anilor 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Autoturisme	1689	1703	1716	1726	1738
Microbuze	29	32	34	31	33
Autoutilitare	202	208	216	224	230
Tractoare	118	123	121	126	134
Motociclete	96	101	105	110	118
Camioane	38	42	44	46	50
Remorci	236	247	255	262	271

Sursa: Primăria orașului Gătaia

Aproape 51% din deținătorii de autovehicule personale le folosesc pentru a merge la locul de muncă, restul de 20% pentru cumpărături, 22% în diverse interese personale și pentru educație 7%.

Sistemul de parcare este slab dezvoltat: există 200 locuri de parcare amenajate pe stradă, număr insuficient pentru a satisface necesarul populației și în special, a agenților economici.

Nu există implementate programe de parcare cu plată sau sisteme de parcare inteligentă.

Siguranța circulației a fost analizată în raport cu accidentele înregistrate la nivelul rețelei de circulație în perioada 01.01.2016 – 31.12.2020, informații regăsite în Planul de mobilitate urbană durabilă 2021-2035:

Tabel nr. 25: Statistica accidentelor rutiere

	2016	2017	2018	2019	2020
Accidente	6	11	9	6	10
Morți	0	2	2	2	2
Răniți grav	1	3	2	2	5

Răniți ușor	5	6	5	2	4

Sursa: Planul de mobilitate urbană durabilă 2021-2035, având la baza statistică furnizată de Poliția orașului Gătaia

Accidentele cuprinse în statistica prezentată anterior privind numărul de accidente rutiere s-au produs în afara orașului Gătaia, unele la limita cu județul Caraș Severin și pe sectorul de drum între localitățile Birda și Voiteg.

Ca urmare a analizei traficului în anul 2021, au rezultat intervalele orare corespunzătoare vârfurilor de trafic, respectiv:

- Ora de vârf de dimineată (07.00 – 08.00)
- Ora de vârf de după-amiază (16.00 – 17.00)

4.2 Rețeaua de alimentare cu apă potabilă și canalizare

Localitatea Gătaia dispune de o rețea de distribuție a apei potabile de 60,62 km în anul 2020, fiind modernizată și extinsă prin intermediul a 2 finanțări nerambursabile prin Planul Național de Dezvoltare Locală (stații de tratare a apei, grupuri de pompărie, distribuție în toate satele aparținătoare).

Tabel nr. 26: Rețeaua de alimentare cu apă

Localitatea	Total km de alimentare realizati
Gătaia	29,24
Butin	6,16
Percosova	6,29
Sculia	5,5
Şemlacu Mare	9,31
Şemlacu Mic	4,12
TOTAL	60,62

Sursa: SC Aquatim S.A.

Se poate observa că rețeaua de alimentare cu apă este realizată în toate localitățile unității administrativ-teritoriale Gătaia, acoperind 77% din necesar.

Tabel nr. 27: Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apă

Tipuri de utilizatori	Nr. racordări la rețeaua de alimentare cu apă
Case particulare	1365
Populație (nr. contracte, în toate cartierele orașului)	

	Contracte individuale la blocuri	120
	Contracte cu asociațiile de proprietari și locatari	0
	Agenții economici	47
Unități	Unități sociale (școli, grădinițe, dispensar, piață, unitatea de pompieri)	10

Sursa: SC Aquatim S.A.

Rețeaua de canalizare nu acoperă toate gospodăriile și agenții economici existenți în localitate, acoperind numai 32% din necesar. Rețeaua de canalizare este în curs de extindere (în prezent, doar 21 km).

Tabel nr. 28: Rețeaua de canalizare a orașului

Localitatea	Total km necesari
Gătaia	17
Butin	6
Percosova	6
Sculia	5
Şemlacu Mare	8
Şemlacu Mic	3
TOTAL	45

Sursa: Compartimentul Urbanism Gătaia

Investițiile trebuie să se concentreze pe extinderea infrastructurii de apă și canalizare, astfel încât să deservească întreaga populație.

Tabel nr. 29: Rețeaua de apă

UAT	Rețea existentă de apă în %	Rețea de realizată de canalizare în %	Rețea de apă de realizat în %	Rețea de canalizare de realizat în %
Gătaia	77%	32%	33%	68%

Sursa: Compartimentul Urbanism Gătaia

Primăria își propune să asigure servicii de calitate în toate ariile:

- să asigure apă potabilă la standarde de calitate impuse de legislația în vigoare;
- să racordeze toate zonele noi la sistemele publice de alimentare cu apă și canalizare;
- să realizeze noi stații de tratare a apei și stații de epurare;
- să minimizeze impactul asupra mediului înconjurător, prin modernizarea tehnologiilor existente.

Toate serviciile publice care activează în zona administrativă a orașului Gătaia sunt concesionate unor societăți cu capital privat. Firma concesionară a Serviciului de apă și canal Aquatim Timișoara este dotată cu echipamente și utilaje moderne pentru a interveni în caz de avarii.

4.3 Rețeaua de alimentare cu energie termică

Momentan, nu există la nivelul unității administrativ teritoriale Gătaia posibilitatea încălzirii cu gaz. Pentru rețeaua de alimentare cu gaz se fac demersurile necesare pentru realizarea acesteia atât în localitatea Gătaia, cât și în satele aparținătoare, prin aderarea la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ADI Gaz Timiș Sud, alături de CJ Timiș și alte UAT-uri din județul Timiș.

Principala resursă pentru încălzire pentru locuitorii orașului și a agenților economici este lemnul – o resursă naturală limitată, un combustibil fosil, poluant. Unitățile de servicii publice din cadrul administrației locale folosesc pentru încălzire și alte surse mai ecologice, precum brichete, peleți.

Tabel nr. 30: Energia termică

Localitatea	Susa de energie	Combustibil folosit	Observații
Gătaia	Centrale termice individuale, sobe, teracote	Combustibil solid	Lemn, cărbune, brichete, peleți
Butin	Centrale termice individuale, sobe, teracote	Combustibil solid	Lemn
Percosova	Centrale termice individuale, sobe, teracote	Combustibil solid	Lemn
Sculia	Centrale termice individuale, sobe, teracote	Combustibil solid	Lemn
Şemlacu Mare	Centrale termice individuale, sobe, teracote	Combustibil solid	Lemn
Şemlacu Mic	Centrale termice individuale, sobe, teracote	Combustibil solid	Lemn

Sursa: Compartimentul Urbanism din cadrul primăriei Gătaia

4.4 Rețeaua de alimentare cu energie electrică

În ceea ce privește alimentarea cu energie electrică, toate cele șase localități sunt racordate la sistemul național de energie electrică.

Serviciul de iluminat public este delegat prin gestiune directă societății MD Electric S.R.L.

Implementarea Strategiei locale de dezvoltare a serviciului de iluminat public 2018-2023 asigură satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică prin modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public în următoarele scopuri:

- asigurarea dezvoltării durabile a orașului Gătaia prin utilizarea tehnologiei LED pentru iluminatul public și pozarea în subteran a rețelei de distribuție electrică ce alimentează sistemul de iluminat public;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunității locale;
- punerea în valoare a unor elemente și imobile arhitectonice și peisagistice printr-un iluminat ornamental (monumente, lăcașuri de cult, sediul primăriei, Casa de cultură, parcuri etc.);
- marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale și a celor religioase prin implementarea unui sistem de amplasare mecanică;
- mărirea gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- susținerea și stimularea unei vieți economice și sociale active în comunitate, indiferent de oră;
- asigurarea unui climat de siguranță și confort în vederea deplasării și în zonele periurbane sau mai marginalizate;
- respectarea normelor de iluminat public stabilite de C.I.E., la care România este afiliată și asigurarea calității și performanțelor sistemului de iluminat public la nivel comparabil cu directivele UE.

Obiectivele specifice ale acestei strategii sunt:

1. Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public prin utilizarea unor tehnologii moderne și eficiente din punct de vedere al consumului de resurse energetice și al costurilor;
2. Implementarea sistemului de telegestiune la nivel de punct de aprindere și la nivel de punct luminos;
3. Separarea rețelei electrice de iluminat public de rețeaua electrică de distribuție;
4. Urmărirea și îndeplinirea indicatorilor de performanță specifică serviciului de iluminat public.

Tabel nr. 31: Rețeaua de iluminat public

Localitatea	Nr. lămpi existente
Gătaia	640
Butin	75
Percosova	92
Sculia	296

Şemlacu Mare	101
Şemlacu Mic	57
TOTAL	1261

Sursa: Compartimentul Urbanism din cadrul primăriei Gătaia

Capitolul 5 – Infrastructura publică și serviciile publice pentru capitalul uman

5.1 Infrastructura și serviciile de educație

Populația școlară reprezintă totalitatea copiilor din grădinițe și creșe, a elevilor și studenților cuprinși în procesul de instruire și educare dintr-un an școlar/universitar din cadrul educației formale, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi/ cu frecvență, seral, cu frecvență redusă sau la distanță), programul de studii și de vîrstă.

La nivelul orașului Gătaia și al satelor aparținătoare, funcționează unități de învățământ pentru nivelul antepreșcolar, preșcolar, gimnazial și liceal.

Învățământul este atestat documentar în zona Gătaia încă din anul 1776. În anul 1976 s-au sărbătorit 200 de ani de existență a învățământului în oraș.

În orașului Gătaia și satele aparținătoare funcționează urmatoarele unități de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și liceal:

- Liceul Teoretic Gătaia, cu clasele 0-12 din localitatea Gătaia;
- 2 școli cu clasele 0-4 în Butin și Șemlacu Mare;
- 2 grădinițe cu program normal în Butin și Șemlacu Mare;
- 1 grădinăță cu program prelungit în localitatea Gătaia;
- 1 creșă în localitatea Gătaia.

An de an, un număr tot mai mic de copii se înscriu la unitățile de învățământ din Gătaia, în contrast cu trendul de creștere a grupelor de vîrstă propice etapelor de școlarizare. Rata de abandon în anul școlar 2020-2021 a fost de 0,7%, însă lipsa mijloacelor de transport a determinat mulți părinți să-și înscrie copii la unități școlare din afara localității.

Tabel nr. 32: Evoluția numărului de copii înscriși, pe ani școlari pe fiecare nivel de învățământ

Nivel de învățământ / nr. copii înscriși	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021
Nivel preșcolar	170	156	162	146	143
Nivel primar	264	265	267	250	230
Nivel gimnazial	279	259	248	235	220
Nivel liceal	287	299	290	275	238
TOTAL	1020	1004	982	926	831

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

La creșă, au fost înscrisi 20 copii antepreșcolari în anul școlar 2020 - 2021.

Tabel nr. 33: Infrastructura de învățământ din orașul Gătaia în ultimii 2 ani școlari

Nr crt	Unitate de învățământ	Adresa	Personalitate juridică / Arondată	Acreditată / Autorizată	Învățământ public / privat	Nr. copii 2020-2021	Nr. copii 2021-2022

ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR

1.	Grădinița PP Gătaia	Gătaia, str. Carpati, nr. 100	AR	Autorizată	Public	104	117
2.	Grădinița PN Butin	Butin, nr. 136	AR	Autorizată	Public	24	14
3.	Grădinița PN Șemlacu Mare	Șemlacu Mare, nr. 168	AR	Autorizată	Public	15	10

ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ȘI GIMNAZIAL

1	Școala Primară Butin	Butin, nr. 136	AR	Autorizată	Public	24	9
2	Școala Primară Șemlacu Mare	Șemlacu Mare, nr. 168	AR	Autorizată	Public	15	13

INVĂȚĂMÂNT LICEAL

1	Liceul Teoretic Gătaia: primar gimnazial și liceal	Gătaia, str. Republicii, nr. 101	PJ	Autorizată	public	649	659
	TOTAL	-	-	-	-	831	822

Sursa: Liceul Teoretic Gătaia

Liceul Teoretic Gătaia cuprinde clase cu profil de Real (Matematică-Informatică; Științele Naturii) și de Uman (Filologie; Științe Sociale), fiind singura unitate cu personalitate juridică, restul unităților fiind arondate acesteia.

Foto nr. 6: Liceul Teoretic din Gătaia

Acest liceu deservește toate satele din zonă, infrastructura școlară fiind compusă din 38 de spații școlare, din care: 22 săli de clasă, 5 laboratoare/cabinete: informatică, chimie, biologie, fizică, limba română, 1 teren de sport, 1 centru de documentare și informare cu bibliotecă, 1 sală de activități cu o capacitate de 42 de locuri, 8 spații cu grupuri sanitare. Liceul este dotat cu material didactic performant.

Pe baza sondării opțiunilor absolvenților de clasa a VIII-a din zonă se stabilește numărul de clase de a IX-a și profilul acestora pentru anul școlar viitor. Astfel, pentru anul școlar 2021-2022 a fost aprobat următorul plan de școlarizare:

- Profil real: Matematică- Informatică;
- Profil uman: Filologie.

La nivel gimnazial sunt câte 3, respectiv 2 clase/nivel (11 clase în total). În ciclul primar, există câte 2 clase/nivel.

În anul școlar 2020-2021, Liceul Teoretic Gătaia a avut 689 de elevi, care au beneficiat de serviciile educaționale oferite de cele 60 de cadre didactice, majoritatea cu studii superioare de lungă durată, dar și de scurtă durată și absolvenți de liceu pedagogic. La acestea se adaugă persoanele care fac parte din personalul didactic auxiliar (7) și personalul nedidactic (22).

Tabel nr. 34: Încadrarea cu personal didactic, în anul școlar 2020-2021 din orașul Gătaia

Nr. crt.	Specialitatea catedrei (postului)	Norme / posturi didactice (număr)	Norme / posturi didactice acoperite cu:	
			Titulari	Suplinitori
1	Educatoare	12	10	2
2	Învățători	12	12	0
3	Profesori	42	28	14
4	Personal auxiliar	6	-	-
5	Personal nedidactic	22	-	-
TOTAL		94	50	16

Sursa: Liceul Teoretic Gătaia

La nivelul orașului Gătaia, funcționează 2 biblioteci:

- Biblioteca orașenească din incinta Casei Naționale de Cultură;
- Biblioteca Liceului Teoretic Gătaia.

5.2 Infrastructura și serviciile de sănătate

Infrastructura de sănătate este compusă din:

- Spitalul de Psihiatrie din Gătaia;
- 1 dispensar medical care deservește toate localitățile;
- 1 cabinet medical în satul Șemlacu Mare;
- 2 farmacii umane în localitatea Gătaia;
- 1 dispensar veterinar în localitatea Gătaia;
- 1 punct farmaceutic veterinar în localitatea Gătaia.

Spitalul de Psihiatrie Gătaia este o unitate publică sanitată de monospecialitate de tip pavilionar, care își desfășoară activitatea pe raza unității administrativ-teritoriale a orașului Gătaia, prin intermediul căreia se furnizează servicii medicale preventive, curative și de recuperare de psihiatrie generală pentru pacientul psihiatric, precum și asigurarea continuității îngrijirilor și acoperirea diversității nevoilor de evaluare, tratament, reabilitare și integrare a persoanelor cu tulburări psihice, pentru cetățenii cu nevoi speciale din județul Timiș și județele limitrofe, dar nu numai.

Servicii medicale oferite de Spitalul de Psihiatrie Gătaia sunt: spitalizare continuă pentru psihiatrie, în stare acută și cronică – aproximativ 400 paturi, farmacie cu circuit închis, laborator pentru analize medicale, compartiment pentru ergoterapie, compartiment pentru psihologie, asistență socială psihologică, kinetoterapie și gimnastică medicală, ambulatoriu integrat cu cabinet de specialitate pentru psihiatrie și cabinet de medicină internă.

Foto. nr. 7: Spitalul de Psihiatrie din Gătaia

Spitalul de Psihiatrie Gătaia are o experiență acumulată de 54 de ani, în cadrul spitalului numărându-se 22 de doctori specialiști. Aici au fost tratați 1.620 de pacienți în cursul anului 2020.

Prin intermediul Dispensarul medical din Gătaia, populația este deservită de un personal medical pentru specialitățile:

Medicina de familie (3 medici de familie și 3 asistente medicale);

Stomatologie (3 medici stomatologi);

Ginecologie (1 medic);

Laborator analize (1 medic);

Oftalmologie (1 medic);

Serviciul de Ambulanță și de Gardă (1 medic);

Medicina muncii.

Structura personalului medical la nivelul orașului Gătaia, în anul 2019, se prezintă după cum urmează:

Tabel nr. 35: Structura de personal medical la nivelul anului 2019

Structura personalului medical	Tipul proprietății	Nr. personal medical
Medici	Proprietate publică	24

	Proprietate privată	6
Stomatologi	Proprietate privată	2
Farmaciști	Proprietate publică	2
	Proprietate privată	8
Personal sanitar mediu	Proprietate publică	81
	Proprietate privată	11

Sursa: insse.ro

În oraș funcționează 2 farmacii private pentru deservirea populației din teritoriu care au contract cu CJAS pentru eliberarea de rețete în regim compensat sau gratuit.

5.3 Infrastructura și serviciile sociale

Pe raza unității administrativ-teritoriale a orașului Gătaia, nu există nici o infrastructură publică de servicii sociale, de tipul cantină socială, azil bătrâni, centru de plasament, centru de zi, locuințe sociale etc. Cu toate acestea, Primăria susține tinerii de până în 35 ani prin acordarea a 500-600 mp pentru întemeierea unei gospodării/familii, punând la bătaie cca. 40 parcele de pământ în acest scop. De asemenea, proiectul de investiții ”Înființare locuințe sociale în orașul Gătaia”, finanțat recent de către MDLPA de la bugetul de stat, prevede înființarea unor structuri de locuințe sociale pentru tinerii și familiile defavorizate.

În unitatea administrativ-teritorială Gătaia își desfășoară activitatea 5 ONG-uri, dintre care una se adresează tinerilor - Asociația Tineri pentru Gătaia, ce are ca scop principal atragerea și derularea de proiecte europene pentru tineret.

Serviciile de asistență socială sunt asigurate de către compartimentul de specialitate din cadrul Aparatului de Specialitate al Primarului Orașului Gătaia. Conform organigramei din Anexa I la HCL nr.76/27.08.2020, serviciul de asistență socială se regăsește în compartimentul Direcția de Asistență Socială din subordinea Consiliului Local al orașului Gătaia. În cadrul Direcției de Asistență Socială sunt 3 funcții publice, în timp ce personalul contractual compune 51 de asistenți personali.

Referitor la protecția socială, în anul 2020 nu s-a preluat niciun dosar pentru acordarea ajutorului social conform Legii 416/2001 cu modificările și completările ulterioare, cu drept de plată la sfârșitul anului 2020 rămânând 4 familii. În anul 2021 s-a preluat un număr de 4 dosare pentru acordarea ajutorului social, iar cu drept de plată la sfârșitul anului 2021 a rămas 1 familie. Beneficiarii ajutoarelor aprobată sunt persoane fără venituri, iar cei apti de muncă au obligația de a presta un număr de zile lucrate, echivalente cu suma de care au beneficiat.

În anul 2020 s-au preluat și s-au aprobat dosare pentru acordarea Alocației de susținere a familiei, cu drept de plată la sfârșitul anului 2020 pentru un număr de 3 familii. În anul 2021 s-a preluat și s-a aprobat 1 dosar pentru acordarea Alocației de susținere a familiei, iar cu drept de

plată la sfârșitul anului 2021 era un număr de 5 familii. Tot în anul 2021 s-au preluat și s-au aprobat 19 dosare pentru acordarea Ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne.

În anul 2020, s-au distribuit 555 cutii cu măști de protecție acordate pe perioada pandemiei, iar în locația Casei de cultură Gătaia din perioada aprilie 2021-martie 2022 a functionat Centrul de vaccinare Gătaia. În cadrul programului P.O.A.D. 2019-2021, s-au distribuit 240 cutii cu produse de igienă și 120 cutii cu produse alimentare, în două tranșe. Beneficiare au fost persoanele defavorizate de pe raza UAT Gătaia. S-au alocat 50 de tichete sociale pe suport electronic pentru mese calde, persoanelor cu vîrstă peste 75 ani și cu venituri mai mici de 1.000 lei.

Cu privire la alocațiile de stat pentru copii, Primăria, prin Compartimentul Social, în anul 2020 a depus și a pus în plată un număr de 60 de alocații de stat pentru copii cu vîrstă de 0-18 ani, iar în anul 2021, un număr de 49 alocații.

Referitor la indemnizațiile pentru creșterea copilului până la 2 ani, în anul 2020 s-a preluat un număr de 40 de dosare și niciun dosar pentru stimulentul de inserție, iar în anul 2021, s-a preluat un număr de 35 dosare de indemnizație pentru creșterea copilului până la 2 ani și 9 dosare pentru stimulentul de inserție.

În evidențele Primăriei, la nivelul anilor 2020 și 2021 se aflau 51 de asistenți personali și 48 de persoane cu handicap, beneficiare ale indemnizațiilor acordate persoanelor cu handicap. Sumele sunt acordate de Primăria Orașului Gătaia. Pe parcursul anului 2020, s-au efectuat 125 de anchete sociale, din care: 15 anchete transmise judecătoriilor Deta și Timișoara privind divorțuri cu minori, tutele, 50 de anchete pentru stabilirea gradului de handicap, 10 anchete sociale ale copiilor cu Certificate de Orientare Școlară și 4 anchete sociale pentru înregistrări tardive. Pe parcursul anului 2021, s-au efectuat 130 anchete sociale din care: 25 anchete transmise judecătoriilor Deta și Timișoara privind divorțuri cu minori, tutele, 95 anchete pentru stabilirea gradului de handicap, 10 anchete sociale ale copiilor cu Certificate de Orientare Școlară și nici o anchetă socială pentru înregistrări tardive.

5.4 Infrastructura pentru Situații de urgență și de menținere a ordinii

Serviciile pentru asigurarea ordinii și siguranței cetățeanului sunt asigurate de Poliția locală a orașului Gătaia, care funcționează în subordinea aparatului de specialitate al Primarului și are în componență 3 posturi ocupate. În 2003, fostul sediu al C.A.P.-ului, lăsat în paragină vreme de 13 ani, a fost complet renovat și transformat în post de jandarmi.

Conform art. 31 alin (3) din Legea nr. 307/2006, Consiliile locale au obligația să constituie servicii de urgență voluntare, iar operatorii economici și instituțiile care desfășoară activități cu risc de incendiu, servicii de urgență private.

La nivelul orașului Gătaia, funcționează Serviciul Voluntar pentru Situații de urgență, care cu forțele proprii sau în cooperare, desfășoară operațiuni și activități de prevenire, control și acțiune

pentru protecția cetătenilor în caz de situații de urgență: campanii de conștientizare și de informare, intervenție în caz de incendii, inundații sau alte situații de urgență semnalate, acordare de măsuri de prim ajutor și asigurare protecție persoanelor și bunurilor periclitate de efectele diverselor factori externi.

5.5 Cultura și timpul liber

Județul Timiș (și întreaga regiune a Banatului) prezintă un caracter relativ unitar al arhitecturii populare, prin utilizarea acelorași materiale, tehnici și procedee și a acelorași tipologii arhitectonice. Cu toate acestea, Nicolae Săcară a observat în lucrarea sa, „Valori ale arhitecturii populare românești” (Editura Facla, Timișoara, 1987), „diferențieri de ordin zonal, dictate de anumite particularități geografice, istorice și social-economice, care și-au pus amprenta și asupra fizionomiei construcțiilor populare” și propune o zonificare, Gătaia făcând parte din Câmpia înaltă a Banatului.

Orașul Gătaia are o reprezentare etnică diversificată și, prin modul în care s-au păstrat tradițiile și obiceiurile specifice fiecărei naționalități, constituie un model de interculturalitate european. Fiecare națiune și-a păstrat graiul, portul și obiceiurile sale. În Gătaia există și au existat formații de dans și coruri românești, maghiare și slovace bine organizate, cu conducători sau inițiatori pricepuți.

Perioada cuprinsă între 2014-2020 este marcată de două evenimente istorice importante: Centenarul Marii Uniri și sărbătorirea a 100 de ani de la Tratatul de la Trianon în care România și-a redobândit de la Ungaria teritoriile aflate între Someș, Criș și Tisa, adică Transilvania și Banatul.

Pe lângă aceste evenimente, 2015 a fost Anul Internațional al Luminii și al Solurilor (declarat de Adunarea Generală a Națiunilor Unite), apoi 2018 a fost punctat ca și Anul Internațional al Patrimoniului Național, iar 2019 a fost Anul Internațional al Limbilor Autohtone.

Pentru UAT Gătaia, anul 2020 a reprezentat aniversarea a 750 de ani de la atestarea documentară a localității Șemlacu Mare.

De asemenea, de-a lungul timpului observăm că orașul Gătaia a dat numeroase personalități:

- Mihail Gașpar, protopop, ziarist și scriitor (1881- 1929);
- János Horváth, scriitor și ziarist, autorul volumului de poezie „Imagini în oglindă“ (1894- 1950);
 - Adalbert Dezső (Deșu), component al lotului de fotbal al României (atacant), participant la Campionatele Mondiale din anul 1930 din Uruguay (1909-1937);
 - Bukovinsky János, medic, cercetător și dascăl universitar (1923 - 2006);

- Csizmarik Ladislau, profesor de muzică, ucis în 17 decembrie 1989 la Timișoara, Erou Martir al Revoluției din Decembrie 1989 (1939 – 1989);
- Dumitru Acea, poet în grai bănățean, născut în 1941 în satul Sculia;
- Petru Hațegan născut în 1943, asasinat pe treptele Catedralei Mitropolitane din Timișoara la 17 decembrie 1989, ars la crematoriu „Cenușa“ din București, Erou Martir al Revoluției din Decembrie 1989;
- Ladislau Böcskei, născut în 1965, devine episcop diecezan al Episcopiei Romano-Catolice de Oradea în aprilie 2009;
- 1968 - se naște la Gătaia poeta Marinela Ilie.

Cu o istorie care își întinde vestigiile din cele mai vechi timpuri, pe raza orașului Gătaia, cel mai important și cunoscut obiectiv monahal este Mănăstirea Săraca.

Foto nr. 8: Mănăstirea Săraca - Șemlacu Mic

În ceea ce privește infrastructura culturală, în orașul Gătaia funcționează:

- Casa de Cultură Gătaia;
- Cămine culturale în satele Butin și Percosova;
- Biblioteca Orășenească Gătaia;
- Biblioteca Liceului Teoretic Gătaia.

La Casa de Cultură se regăsesc expoziții de grafică, caricatură (Nițov Marius), pictură (Grizea Ileana), se organizează periodic un concurs zonal de șah, există o sală de spectacole cu o

capacitate de 300 de locuri, o bibliotecă cu 12.500 volume în portofoliu și o sală de culturism pentru tineret. Tot la Casa Națională au fost organizate, pentru prima dată în 2006, Zilele Orașului Gătaia, eveniment ce a intrat în tradiția locului, fiind sărbătorit, an de an, în a doua duminică din iulie.

Dintre sărbătorile și tradițiile cu specific local, amintim ruga / nedeia, care este un obicei bănățean și coincide, în fiecare sat, cu ziua hramului bisericii, însă, în mod sistematic, acest eveniment nu poate avea loc, în Banat, mai devreme de Paște și mai târziu de Sfânta Paraschiva (14 octombrie). Astfel, Ruga are loc după cum urmează:

- Gătaia (de Sfintele Paști);
- Colonia - Gătaia (de Paștile Mici - Duminica Tomii);
- Șemlacu Mare (de Rusalii);
- Șemlacu Mic (5 august);
- Sculia și Percosova (15 august - Sf. Maria Mare), Butin (21 august);
- Zilele orașului Gătaia (a doua duminică din iulie).

Manifestările cultural-artistice menționate și desfășurate în sălile de spectacole și în aer liber adună un număr mare de spectatori, printre care și numeroși turiști. Aceștia au posibilitatea de a se bucura de frumusețea, bogăția și diversitatea potențialului cultural material și imaterial.

Manifestări cultural - sportive care întregesc patrimoniul cultural local, identitatea locală:

- Manifestări cultural-artistice cu ocazia Zilei Naționale;
- Spectacol de colinde cu ocazia sărbătorilor de iarnă;
- Festivalul „Lada cu zestre”;
- Balul Pompierilor – 19 noiembrie;
- Meciurile de fotbal ale echipei C.S. „Progresul” Gătaia;
- Cupa „Eftimie Filimon” - Liceul Teoretic Gătaia - 1 Mai;
- Concurs de gătit – octombrie;
- Balul bobocilor – noiembrie;
- Balul gaștelor;
- Concert de colinde cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

Manifestările cultural-sportive sunt cuprinse anual în Agenda culturală a localității, fiind aprobată de Consiliul Local al Orașului Gătaia și actualizată anual în funcție de context.

În orașul Gătaia s-a păstrat obiceiul organizării de târguri mixte care au loc lunar în prima duminică a lunii.

Viața culturală din Gătaia este legată și de activitatea Asociației Corale DOINA, care a dobândit personalitate juridică în 1990 și care este continuator al tradiției corului Căminului Cultural din Gătaia. Fracțiune din această asociație culturală își desfășoară activitatea efectivă în

corul bisericesc. De-a lungul timpului, corul din Gătaia a participat la numerase concursuri și festivaluri, venind acasă cu multe diplome și premii prestigioase. Un rol aparte l-au avut în formarea și realizările corului, profesorul Diodor Nicoară de la Filarmonica Banatul din Timișoara precum și soliști ai acestei prestigioase filarmonici: Maria Moraru, Doina Fărcașu, Ion Ianovici, Eugen Oală etc.

La ora actuală, Ansamblul folcloric „Florile Bârzavei” și formația de dansuri slovace „Fijalocka” încântă spectatorii la manifestările cultural - artistice organizate în orașul Gătaia și în împrejurimi.

Informații lunare din unitatea administrativ-teritorială Gătaia apar în publicația „Monitorul de Gătaia”.

În prezent, în localitatea Gătaia există o modernă sală de sport, realizată recent. Elevii Liceului Teoretic și ai Școlii Gimnaziale din localitate pot să-și desfășoare în condiții optime orele de educație fizică. Tot aici se pot organiza competiții sportive. Pe lângă mobilierul specific, sala de sport a fost dotată cu dușuri și grupuri sanitare moderne. De asemenea, orașul Gătaia mai dispune de Stadionul „Progresul” și de terenuri sintetice pentru sport în aer liber, cu nocturnă.

În prezent, nu există nici un centru recreativ sau cultural, centru de tineret, care să anime viața socio-culturală a copiilor/tinerilor din oraș, posibilitățile fiind limitate. Asociația ”Tineri pentru Gătaia” organizează diverse activități interactive, de educație non-formală și de recreere pentru tinerii din localitate – Mini-olimpiada tinerilor, diverse concursuri sportive și de creație, concursuri de gătit la ceaun, activități de 1 Iunie (Ziua Copilului), expoziții de pictură și fotografie.

Spațiile verzi din interiorul localităților cuprind: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii verzi și aliniamente stradale de arbori – str. Republicii cu străzile de intersecție, plantații în jurul unor dotări publice, plantațiile din ansamblurile de locuințe, amenajările peisagistice din incintele instituțiilor, întreprinderilor, unităților social-culturale, expozițiilor, plantațiile aferente cimitirelor, bazele de producție floricolă și arboricolă și alte plantații. Unele amenajări, restrânse ca suprafață, au caracter temporar, fiind realizate în scop de salubrizare și înfrumusețare, ca etapă de tranziție pe terenuri virane, după demolarea unor edificii.

Foto nr. 9 – Parcul central

La nivel UAT Gătaia, infrastructura spațiilor verzi este deficitară, slab amenajată și insuficientă: parcul de la Gară necesită modernizări la mobilierul urban și ansamblurile de joacă pentru copii, Parcul Central - cu destinația de promenadă, are o suprafață destul de mare de spațiu construit (alei, platforme), în timp ce spațiul verde amenajat se rezumă la plante sezoniere și arbori, iar parcul Colonie este amenajat, însă are o suprafață redusă.

Nu toate localitățile componente (Sculia, Șemlacul Mare, Șemlacul Mic, Butin, Percosova) beneficiază de parcuri sau alte spații verzi amenajate. Spre exemplu, localitatea Sculia, cu cel mai mare număr de locuitori după localitatea Gătaia, nu deține nici un parc.

În oraș, nu este nici un spațiu verde amenajat pentru activități de tineret, activități culturale și recreative în aer liber. De asemenea, pe teritoriul urbei se regăsesc câteva terenuri degradate, fără utilizare, situate în zone intens circulate.

Tabel nr. 36: Tipuri de spații verzi, anul 2020 și anul 2021

Localitate	Suprafață spații verzi (ha)
Gătaia	37,63

Butin	4,00
Percosova	5,50
Sculia	5,30
Şemlacu Mare	5,50
Şemlacu Mic	3,28
Total	61,21

Sursa: Compartimentul Urbanism din cadrul primăriei Gătaia

Registrul spațiilor verzi nu este actualizat, astfel că suprafața corectă a spațiilor verzi și a terenurilor degradate, fără utilizare sau abandonate, nu este clară. În orice caz, mp spațiu verde per cap de locitor este sub media UE de 50 mp/locitor.

Investițiile propuse vizează înființarea a 2 infrastructuri verzi noi (parcul cultural din Sculia și parcul de tineret din Gătaia) prin reconversia funcțională a unor terenuri neutilizate/abandonate - circa 22.888 mp afectați de investiție, din care minim 20.600 mp spații verzi nou create. Momentan, se află în lucru elaborarea documentațiilor tehnico-economice pentru aceste 2 noi parcuri.

De asemenea, se intenționează modernizarea și reabilitarea Parcului central din fața clădirii primăriei și a spațiilor verzi conexe de pe str. Republicii și intersecțiile cu străzile adiacente, precum și amenajarea ca zonă de promenadă a malului Bârzavei.

Aceste investiții vor contribui la creșterea mp/cap locitor, reducerea poluării aerului ambiental și a zgomotului, stimularea petrecerii timpului liber în natură prin intermediul unor activități care susțin sănătatea psihică și fizică și care antrenează mișcarea locomotorie și socializarea, dar și spiritul civic, crearea unei "estetici verzi" în vederea creșterii atraktivității mediului urban pentru locuitori și vizitatori, aerisirea zonelor intens circulate de mijloace motorizate de transport, stimularea petrecerii timpului în familie în condiții de siguranță, încurajarea și promovarea de activități culturale (teatru/cinema în aer liber cu amfiteatrul verde, dezbatere, meditație) și activități de recreere și relaxare în acord cu mediul pentru diverse categorii de vârstă (piste pentru role, skate, biciclete, alei de promenadă, zone pentru tenis de masă, fitness, streetball, foișoare și pergole, locuri de joacă etc.).

Un potențial interesant îl poate constitui pescuitul și vânatul sportiv. În acest sens, Balta "Cubic" din orașul Gătaia a fost concesionată în vederea reabilitării acesteia pentru practicarea pescuitului sportiv.

5.6 Alte servicii disponibile la nivelul urbei

Mai multe lăcașuri de cult pentru mai multe confesiuni funcționează în orașul Gătaia: Biserica ortodoxă Gătaia, Biserica romano-catolică Gătaia, Biserica reformată Sculia, Biserica ortodoxă Colonie, Biserica ortodoxă Sculia, Biserica ortodoxă Percosova, Biserica romano-catolică Percosova, Biserica ortodoxă Butin, Biserica catolică Butin, Biserica evanghelică Butin, Biserica pentecostală Butin, Biserica ortodoxă Șemlacu-Mare, Biserica evanghelică Șemlacu-Mare, Biserica baptistă Gătaia, Biserica pentecostală Gătaia, Biserica adventistă Gătaia, Biserica Exodus Gătaia, Mănăstirea Săraca din Șemlacu-Mic.

Foto nr. 10: Biserica Romano-Catolică Gătaia

Cel mai important monument de cult din localitate și din zonă este Mănăstirea Săraca, o mănăstire ortodoxă veche de peste 800 de ani, în care există o icoană despre care se spune că este făcătoare de minuni. Mănăstirea atrage la Șemlacu Mic un număr de vizitatori relativ mare, în special de hramul mănăstirii, dar și credincioși care vizitează ocazional mănăstirea.

În orașul Gătaia, s-a păstrat obiceiul organizării de târguri mixte care au loc lunar în prima duminică a lunii. De asemenea, există o singură piață agro-alimentară care funcționează zilnic și care promovează produsele agricole locale și din împrejurimi. Trimestrial, au loc expoziții cu vânzarea de păsări.

La nivelul orașului Gătaia, funcționează serviciile Poștei Române prin intermediul unui oficiu poștal situat pe str. Republicii nr. 76A.

Din punct de vedere al telecomunicațiilor, orașul Gătaia dispune prin operatorii de telecomunicații Vodafone, Orange, Telekom, Digi de telefonie fixă, telefonie mobilă, Internet, servicii TV prin cablu, serviciile având o acoperire foarte bună.

În orașul Gătaia, serviciile bancare sunt asigurate de următoarele bănci:

- CEC Bank;
- Banca Centrală Cooperativă CREDITCOOP.

În orașul Gătaia, funcționează 5 asociații:

- Asociația Tineri pentru Gătaia;
- Asociația Culturală Florile Bârzavei – Gătaia;
- Asociația Agricultorilor și Întreprinzătorilor Maghiari din Banat, filiala Gătaia;
- Asociația Crescătorilor de Găini de Rasă, Porumbei și Animale Mici de Blană Șumigul – Gătaia;
- Asociația de Vânătoare și Pescuit Sportiv Gătaia.

Capitolul 6 – Radiografia mediului de afaceri

Între populație și economie există un raport de mare complexitate și interdependență teritorială a populației, generată de factori economici, sociali, istorici, politici etc.

Cadrul natural în care este așezată Gătaia cu localitățile aparținătoare a înlesnit locuitorilor să se ocupe, în cea mai mare parte, cu agricultura. În asemenea condiții, localitățile au luat naștere ca așezări agrare. Agricultura a devenit ramura principală a economiei din zonă.

Principala activitate economică din orașul Gătaia este agricultura, urmată de zootehnie. În Gătaia își desfășoară activitatea numeroase firme cu profil agroindustrial, cu activități în domeniul producției vegetale și animale, dar și a prelucrării acestora.

6.1 Agenți economici

Sectorul antreprenorial și dezvoltarea acestuia în cadrul orașului Gătaia se află într-o strânsă legătură cu contextul socio-economic.

Inițiativa antreprenorială joacă un rol extrem de important în dinamizarea tuturor activităților economice, localizate în cadrul sistemului teritorial, contribuind la dezvoltarea economică integrată, pe baza valorificării tuturor resurselor locale, de care acesta dispune.

Pe raza UAT Gătaia sunt înregistrați un număr destul de mare de agenți economici începând cu societăți comerciale, societăți pe acțiuni, PFA-uri, II-uri, derulând diferite activități: comerț, alimentație publică, creșterea porcinelor, producția textilă, agricultura, prelucrarea lemnului, prestări servicii, transport, etc. Dintre cele mai importante companii, amintim grupul de firme MaxAgro (aprox. 300 de angajați), Lem Tek (35 angajați), Exigent Tm (32 angajați), Curea Company (32 angajați), Smithfield (aprox. 70 angajați), Trovatore (31 angajați).

Numarul agenților economici înregistrați pe raza orașului Gătaia a crescut constant. În anul 2018, s-au înregistrat 94 agenți economici, în 2019 numărul acestora a crescut la 102, iar pentru anul 2020 au depus datele de bilanț un număr de 101 firme, conform aplicației listafirme.ro. Nu au fost luate în calcule formele asociative, structurile economice de tip PFA, II etc., ci numai entitățile private de tipul societăților comerciale.

Tabelul nr. 37: Evoluția numărului agenților economici societăți comerciale din orașul Gătaia

Anul	Nr. societăți comerciale
2011	78
2012	75
2013	81
2014	79
2015	75
2016	84
2017	96

2018	94
2019	102
2020	101

Sursa: <https://www.listafirme.ro/harta/timis-gataia.htm>

Conform listei de pe topfirme.ro, în anul 2020, 388 agenti economici sunt înregistrați în Gătaia, respectiv 0,39% din totalul agenților economici din județul Timiș, inclusiv forme de organizare precum PFA, II, IF, cooperative agricole etc. Cifra de afaceri a acestora se ridică la 164,8 milioane lei (37,5 milioane euro), respectiv 0,24% din cifra de afaceri din județ, potrivit aceleiași aplicații, în timp ce profitul este de 19,6 milioane lei (4,4 milioane euro), respectiv 0,34% din profitul net realizat în județul Timiș. Numarul angajaților se ridică la 380.

Cifra de afaceri

Top firme din Gătaia, Județul Timis după cifra de afaceri

1. TROVATORE SRL

Str. CIMITIRULUI 02, Gătaia, Județul Timis

38,3 milioane lei (8,7 milioane euro)

2. EXIGENT TM SRL

DN. 58B, KM. 400 -, Gătaia, Județul Timis

22,9 milioane lei (5,2 milioane euro)

3. MAXAGRO LACT S.R.L.

Str. CARPATI 70, Gătaia, Județul Timis

21 milioane lei (4,8 milioane euro)

4. MAXAGRO S.R.L.

Str. CARPATI 68, Gătaia, Județul Timis

18,3 milioane lei (4,2 milioane euro)

5. CUREA COMPANY SRL

Str. REPUBLICII 124/A, Gătaia, Județul Timis

13,9 milioane lei (3,2 milioane euro)

Numar de angajati

Top firme din Gătaia, Județul Timis după numarul de angajati

1. LEM TEK S.R.L.

Str. CARPATI 103, Gătaia, Județul Timis

35 angajati

2. EXIGENT TM SRL

DN. 58B, KM. 400 -, Gătaia, Județul Timis

32 angajati

3. CUREA COMPANY SRL

Str. REPUBLICII 124/A, Gătaia, Județul Timis

32 angajati

4. MAXAGRO LACT S.R.L.

Str. CARPATI 70, Gătaia, Județul Timis

32 angajati

5. TROVATORE SRL

Str. CIMITIRULUI 02, Gătaia, Județul Timis

26 angajati

Profit

Top firme din Gataia, Judetul Timis dupa profit

1. TROVATORE SRL

Str. CIMITIRULUI 02, Gataia, Judetul Timis

9,5 milioane lei (2,2 milioane euro)

2. SABINTRANS ALEXANDRU S.R.L.

Com. PERCOSOVA 195, Gataia, Judetul Timis

1,2 milioane lei (262.315 euro)

3. AGRO ADRIANTIM SRL

Str. TRANDAFIRILOR 88, Gataia, Judetul Timis

1,1 milioane lei (260.791 euro)

4. MAXAGRO LACT S.R.L.

Str. CARPATI 70, Gataia, Judetul Timis

1,1 milioane lei (257.663 euro)

5. DELCLAUDYS SRL

Str. REPUBLICII 1, Gataia, Judetul Timis

548.513 lei (124.662 euro)

Graficul nr. 4: Top 5 firme în orașul Gătaia, funcție de cifra de afaceri, numărul de angajați și profit, anul 2020, sursa: <https://www.topfirme.com/judet/timis/localitate/gataia/>

Evoluția numărului de angajați în mediul privat este prezentată mai jos. Cei mai mulți angajați sunt în cadrul grupului de firme MaxAgro (aproximativ 300 angajați).

Tabel nr. 38: Evoluția numărului total de angajați

Anul	Nr. angajați
2011	420
2012	467
2013	592
2014	651
2015	385
2016	538
2017	415
2018	390
2019	420
2020	483

Sursa <https://www.listafirme.ro/harta/timis-gataia.htm>

Domeniile de activitate cele mai profitabile în Gataia, în funcție de cifra de afaceri, sunt:

- CAEN 0111 - *Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase*: 52,8 milioane lei cifră de afaceri în anul 2020
- CAEN 4621 – *Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat* – 22,9 milioane lei cifră de afaceri în anul 2020
- CAEN 0150 - *Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)* - 21 milioane lei cifră de afaceri în anul 2020
- CAEN 0161 – *Activități auxiliare pentru producția vegetală* - 18,3 milioane lei cifră de afaceri în anul 2020
- CAEN 4673 – *Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare* - 15,9 milioane lei cifră de afaceri în anul 2020

Pe lângă sectoarele enumerate, mai amintim următoarele sectoare cu o activitate mai redusă, dar totuși importante pentru viața comunității, cum ar fi: întrețineri și reparații auto, servicii de alimentație publică, fabricarea pâinii, restaurante și baruri, etc.

Tabel nr. 39: Structura agentilor economici din Gătaia în 2021, în funcție de domeniul lor de activitate

STRUCTURA AGENTILOR ECONOMICI, IN FUNCTIE DE DOMENIUL DE ACTIVITATE

Nr crt	Domeniul de activitate	Numar societati	Pondere in totalul societatilor%
1	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Repararea autovehiculelor și motocicletelor	55	21,16%
2	Hoteluri și restaurante	5	1,92%
3	Activități profesionale, științifice și tehnice	2	0,77%
4	Agricultură, Silvicultură și Pescuit	93	35,76%
5	Industria prelucrătoare	2	0,77%
6	Distribuția apei; Salubritate; Gestionaarea deșeurilor, activități de decontaminare	2	0,77%
7	Transport și depozitare	7	2,70%
8	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2	0,77%
9	Informații și comunicații	1	0,38%

10	Construcții	8	3,08%
11	Intermediari financiare și Asigurări	2	0,77%
12	Activități de spectacole culturale și recreative	2	0,77%
13	Alte activități de servicii	79	30,38%
TOTAL		260	100,00%

Sursa: Compartimentul Impozite și Taxe din cadrul primăriei Gătaia

Tabel nr. 40: Lista cu principalii agenți economici de pe raza orașului Gătaia, pe anul 2021

Nr. crt.	Denumire societate	Localitatea	Nr. angajați	Cifra de afaceri	Profit	Domeniul de activitate
1.	Maxagrofarm S.R.L.	Gătaia	24	73.514.849	6.887.841	Creșterea animalelor
2.	Trovatore S.R.L.	Gătaia	26	38.323.948	9.497.174	Agricultură
3.	Maxutil Agricultura S.R.L.	Gătaia	6	24.775.390	1.036.955	Vânzări utilaje agricole
4.	Exigent Tm S.R.L.	Gătaia	30	22.903.119	375.277	Comerț cu amănuntul
5.	Maxagro Lact S.R.L.	Gătaia	32	21.003.559	1.133.718	Creșterea animalelor
6.	Maxagro S.R.L.	Gătaia	14	18.265.027	448.085	Agricultură
7.	Curea Company S.R.L.	Gătaia	37	13.925.119	233.743	Comerț cu amănuntul
8.	Lem Tek S.R.L.	Gătaia	35	6.279.613	312.950	Prelucrarea lemnului
9.	Delclaudys S.R.L.	Gătaia	14	3.378.720	548.513	Transport de mărfuri

Sursa: Compartimentul de impozite și taxe Gătaia

Grupul de firme MaxAgro s-a constituit în anul 1993, în localitatea Gătaia, de către familia Zifceak și activează cu succes în agricultură, zootehnie, construcții și comerț prin intermediul mai multor societăți comerciale. Reprezintă principalul angajator din zonă cu peste 300 angajați și cel mai mare contribuabil la bugetul local, având o cifră de afaceri totală de aprox. 240 milioane lei și un capital social de 30 milioane lei.

În prezent, grupul MaxAgro este unul dintre cei mai importanți jucători ai agrobusiness-ului românesc, exploatează peste 10.000 de hectare de teren agricol cu grâu, rapiță și porumb,

utilizând propria flotă de utilaje performante de peste 20 milioane euro, are o capacitate de depozitare în silozuri de 37.000 t și o fermă de 2.500 de vaci de lapte Holstein, dar și o stație de biogaz integrată de 1 mw/h.

De asemenea, grupul MaxAgro a devenit lider pe piața de vest a materialelor de construcții, prin operarea a 2 stații de asfalt în Sânandrei (județul Timiș) și Bocșa (județul Caraș-Severin), 2 stații de betoane în Bocșa și Gătaia și o flotă de camioane și utilaje de construcții de ultimă generație, de peste 10 milioane euro, alături de un laborator pentru teste și rapoarte de încercare materiale construcții. Pe lângă fabricarea de materiale de construcții, grupul de firme execută și lucrări de construcții și modernizare drumuri comunale și orașenești în județele Timiș și Caraș-Severin.

Grupul deține și o cariera de piatră cu balastieră, localizată în Criciova, județul Caraș-Severin, transportând aggregate (nisip, balast, piatră brută, piatră spartă, sorturi) predominant în județele Timiș și Caraș.

MaxAgro Deține și 5 magazine comerciale, de tip supermarket și 1 stație de carburanți.

Datorită performanțelor acestui grup de firme, agricultura, creșterea animalelor și construcțiile sunt activitățile economice cele mai profitabile, în care s-au dezvoltat alte activități economice – firme satelit și în special, activități de comerț și servicii.

6.2 Agricultura și zootehnia

Din suprafața totală a UAT Gătaia de 17.180,61 ha (intravilan și extravilan), situația terenurilor din Oraș Gătaia, pentru anul 2021 este următoarea:

Tabel nr. 41: Folosința terenului agricol al unității administrativ-teritoriale

Tipul de folosință al terenului	Ha
Arabil	13.345,54
Păsuni	916,07
Fânețe	1.235
Păduri și alte terenuri forestiere	175
Suprafețe de terenuri cu ape și ape cu stuf	123
Suprafețe ocupate de căi de comunicații și căi ferate	350
Suprafețe de terenuri ocupate cu construcții și curți	312
Suprafețe de terenuri degradate și neproductive	40
Total	16.496,61

Sursa: Compartimentul Agricol al primăriei Gătaia

Suprafața agricolă privată însumează peste 3.958 ha, din care jumătate se lucrează în sistem asociativ, pe sole mari, iar restul în sistem familial, pentru obținerea unor rezultate optime.

Mediul geografic asigură condiții bune pentru dezvoltarea culturilor în special a celor de cereale ca grâul, secara, orzul, ovăzul, porumbul, de asemenea a plantelor tehnice: tutunul, rapița,

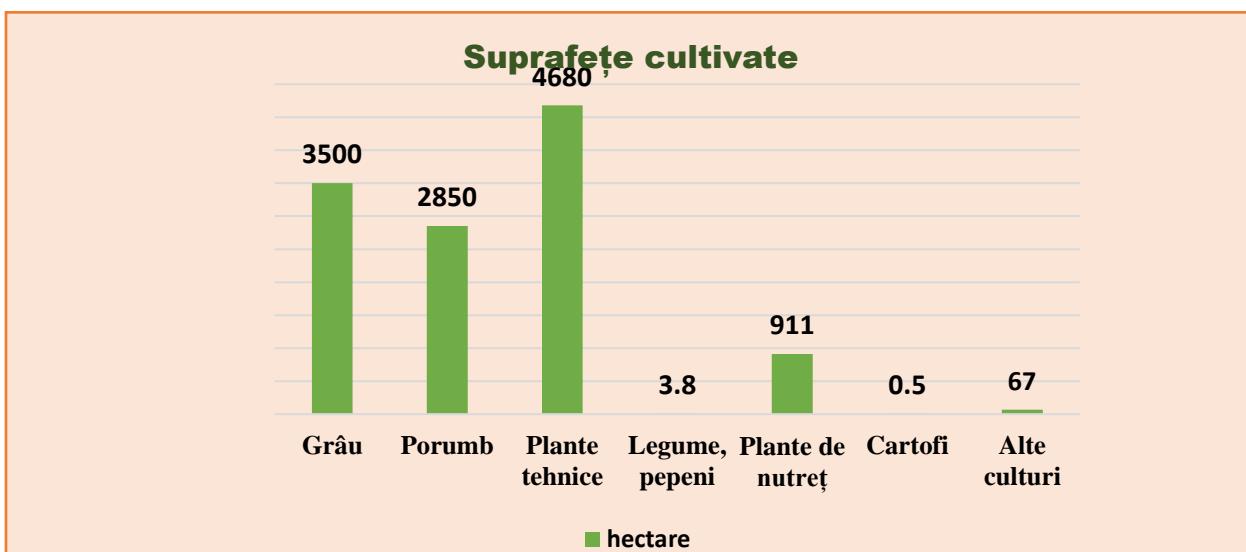
floarea soarelui, sfecla de zahăr. În ceea ce privește cultura tutunului, există o anumită tradiție și specializare în Câmpia Gătaiei. Pe lângă toate acestea, se mai cultivă și legume, destinate în special industrializării, precum și plante furajere (trifoi și lucernă).

După tipurile de culturi, situația se prezintă astfel:

Tabel nr. 42: Suprafețele cultivate în unitatea administrativ-teritorială Gătaia

Culti	Anul 2020	
	Suprafața cultivată (ha)	Pondere din teren arabil (%)
Grâu	3.500	29,13%
Porumb	2.850	23,73%
Plante tehnice (floarea soarelui, rapiță și soia)	4.680	38,96%
Legume, pepeni (în câmp și în sere)	3,8	0,04%
Plante de nutreț (fân și masă verde, leguminoase pentru nutreț- lucernă, trifoi)	911	7,58%
Cartofi	0,5	0,01%
Alte culturi	67	0,55%
TOTAL ARABIL (din suprafața agricolă utilizată)	12.012,3	100,00%

Sursa: Compartimentul Agricol al primăriei Gătaia

Graficul nr. 5: Suprafețele cultivate

Din informațiile de mai sus, observăm că ponderea din terenurile cultivate (39%) este deținută de culturile cu plante tehnice (floarea soarelui, rapiță și soia), urmate de cele cu grâu și porumb. Cu toate acestea, cea mai bună producție este cea de porumb și grâu.

Tabel nr. 43: Situația producțiilor medii la principalele culturi în unitatea administrativ-teritorială Gătaia, în anul 2021 și 2022

Denumire cultură	U.M	Producție anul 2020	Producție în anul 2021
Grâu	kg/ ha	6.800	7.100
Porumb	kg/ ha	9.200	9.400
Floarea soarelui	kg/ ha	2.800	2.500
Rapiță	kg/ ha	2.900	2.800
Pepeni verzi și galbeni	kg/ ha	4.000	4.200
Cartofi	tone	2,7	2,5
Prune	tone	2	1,8
Meri	tone	2	2
Struguri	tone	0,5	0,7

Sursa: Compartimentul Agricol al primăriei Gătaia

Suprafețele agricole modeste sunt destinate altor culturi, iar cele pentru cultivarea legumelor (în câmp și în sere), dar mai ales cele pentru cultura cartofului, sunt nesemnificative. Suprafețe mai mici sunt destinate livezilor cu pomi fructiferi și viilor.

Având în vedere că există afaceri în domeniul creșterii animalelor, este nevoie ca o suprafață importantă din terenul agricol să fie destinată plantelor de nutreț (fân și masă verde, leguminoase pentru nutreț - lucernă, trifoi).

Analizând datele prezentate în tabelele și graficul de mai sus, putem observa faptul că unitatea administrativ-teritorială Gătaia deține o suprafață importantă de teren agricol, respectiv arabil, pășune și fânețe, fapt ce a favorizat și favorizează înființarea și dezvoltarea de societăți comerciale în domeniul agriculturii și al creșterii animalelor.

Modul de deținere a suprafețelor agricole, conform informațiilor furnizate de Compartimentul Agricol din cadrul primăriei Gătaia, este prezentat în tabelul următor.

Tabel nr. 44: Modul de deținere a suprafeței agricole utilizate

Modul de deținere a suprafeței agricole	Ha în anul 2021
În proprietate	5.584
În concesiune	834
În arendă	8.730
Utilizat cu titlu gratuit	500
Alte moduri	62
Total	15.704

Sursa: Compartimentul Agricol al primăriei Gătaia

Zootehnia este reprezentată de creșterea porcilor în 3 complexe industriale (Agrosas, Smithfield Ferme, New Ferme Gătaia), de creșterea bovinelor în ferme mici și la nivel individual, în gospodării, precum și de creșterea ovinelor și a păsărilor în gospodării.

În ceea ce privește creșterea animalelor în ferme, situația se prezintă astfel:

- porcine: pe teritoriul orașului Gătaia există unități cu personalitate juridică pentru creșterea porcinelor. Numărul de capete din aceste unități este de 67.139 (Agrosas 7.136 capete și Smithfield Ferme împreună cu New Ferme Gătaia 60.003 capete);
- bovine: ferma MaxAgro dispune de 2.500 vaci de lapte, cu o producție de cca. 36.000 l/zi de lapte.

În ceea ce privește creșterea animalelor în gospodăriile individuale ale populației:

- porcine: 450 capete;
- ovine: 14.000 capete;
- păsări: 15.000 capete.

Tabel nr. 45: Efectivele de animale din orașul Gătaia, în anul 2020

Efective de animale	Capete
Bovine	2.216
Ovine	16.208
Caprine	200
Porcine	77.232
Păsări	1.473
Cabaline	8

Familii de albine	1.866

Sursa: Compartimentul Agricol Gătaia

Deși sectoarele agricol și zootehnic sunt cele mai bine reprezentate în mediul economic din orașul Gătaia prin intermediul companiilor private, este relevant și faptul că foarte mulți dintre locuitori practică agricultura de subzistență sau cultura plantelor și creșterea animalelor la scară mică, fără a fi înregistrați ca entități juridice.

Compartimentul agricol din cadrul primăriei Gătaia derulează activități în conformitate cu OMADR nr. 248/2010 cu modificările și completările ulterioare, prin care se reglementează acordarea schemelor de plăti directe și plăti complementare în sectorul vegetal și acordarea sprijinului aferent măsurilor de agro-mediu. Astfel, în anul 2018, s-au eliberat 487 adeverințe utilizatorilor de suprafețe de teren, precum și identificarea blocurilor fizice pe care fermierii le-au utilizat în anul 2018. De asemenea, s-au eliberat un 71 atestate (producător agricol) și 72 carnete pentru comercializare prin verificarea atât a existenței produselor pentru care s-au solicitat, cât și a provenienței lor. Tot în această perioadă, s-au înregistrat și verificat 480 contracte de arendă/acte adiționale.

În anul 2019, s-au eliberat 443 adeverințe utilizatorilor de suprafețe de teren și s-au identificat blocurile fizice pe care fermierii le-au utilizat în cursul anului 2019. Tot în această perioadă, s-au eliberat 41 atestate (producător agricol) și 22 carnete pentru comercializare.

În anul 2020, s-au eliberat 470 adeverințe utilizatorilor de suprafețe de teren agricol și s-au identificat blocurile fizice aferente terenurilor utilizate în anul 2020 și s-au eliberat 20 atestate (producător agricol) și 30 carnete pentru comercializare. De asemenea, s-a vizat un număr de 50 de atestate de producător, precum și 22 de carnete pentru comercializare eliberate în anii anteriori. În cursul anului 2020, s-au înregistrat și verificat 300 de contracte de arendă/acte adiționale, iar în baza Legii nr. 17/2014 modificată prin Legea nr. 175/2020, s-au verificat și vizat 110 dosare care s-au depus la DADR Timiș și ADS Timiș.

În cursul anului 2021, s-au eliberat 500 adeverințe utilizatorilor de suprafețe de teren agricol și s-au identificat blocurile fizice aferente terenurilor utilizate. S-au eliberat 25 atestate de producător și 35 carnete pentru comercializare și s-a vizat un număr de 55 atestate de producător și 28 carnete de comercializare din anii anteriori. Tot în această perioadă, s-au înregistrat și verificat 425 contracte de arendă / acte adiționale, iar în baza Legii nr. 17/2014 modificată prin Legea nr. 175/2020, s-au verificat și vizat 130 dosare care s-au depus la DADR Timiș și ADS Timiș .

În evidențele Biroului Agricol (Registrul Agricol) sunt înregistrate gospodării ai căror proprietari au domiciliu în localitate, cât și cu domiciliu în alte localități. Din evidențe, rezultă

125 de poziții înregistrate ca societăți comerciale cu activitate în domeniul agricol și zootehnic pentru care s-au eliberat adeverințele necesare desfășurării activității lor.

Reprezentanții Compartiment Agricol au participat la toate sesizările legate de constatarea unor pagube la culturile agricole și la pagubele produse de animale. Totodată, au informat cetățenii de fiecare dată cu privire la modificările survenite, în special legate de domeniul zootehnic, agricol și apicol.

Nu în ultimul rând, vânătoarea și pescuitul pot oferi un plus în ceea ce privește hrana și unele materii prime, dar aceste resurse naturale trebuie exploataate cu chibzuință, ținându-se cont de potențialul natural de regenerare.

6.3 Turismul

Turismul nu este o ramură dezvoltată a localității, singurul obiectiv turistic deosebit fiind mănăstirea Săraca de la Șemlacul Mic, care este și monument istoric.

Gătaia are parte și de multe locuri pitorești, care se pot constitui într-o reală atracție pentru excursioniști și iubitorii de drumeții. Vechimea aşezării, diversitatea etnică și spiritualitatea, tradițiile care s-au mai păstrat, centrul localității cu instituțiile reprezentative, Biserica Ortodoxă Română din Gătaia și Biserica Romano-Catolică, noul monument al eroilor, zona parcurilor și terasele restaurantelor sunt argumente pentru o excursie la Gătaia.

Obiectivele turistice:

Mănăstirea Săraca din Șemlacul Mic

Vulcanul stins Șumigu

Muzeul din incinta Casei Naționale (deschis de luni până vineri)

Monumentul eroilor în centrul orașului Gătaia;

Monumentul Csizmarik Ladislau în orașul Gătaia – profesor animator al vieții culturale bănățene, împușcat în Revoluția din decembrie '89.

Mănăstirea Săraca

Prima atestare documentară este semnalată în anul 1270. Mai târziu, la începutul secolului al XV-lea, surse franciscane menționează mănăstirea, numind-o „pepiniera de schismatici”, cu alte cuvinte, centru de rezistență la încercările de catolicizare a creștinilor din Banat.

În anul 1443, mănăstirea a fost rezidită de călugărul Macarie de la Tismana, iar în 1730 este renovată de către Giuriciko Latarevici și fiii săi. La începutul secolului al XVIII-lea, mănăstirea adăpostea o școală, unde se învăța pictura de icoane.

Mănăstirea a funcționat până în 1778, când, din ordinul împăratului Iosif al II-lea, a fost închisă, monahii fiind obligați să plece, iar odoarele mănăstirii (cărți, icoane, obiecte de cult etc.), au fost transferate la Mănăstirea Mesici, de langa Vârșet (Voivodina - Serbia).

În anul 1782, autoritățile austriece au scos la licitație clădirile mănăstirii, care au fost cumpărate de către Ioan Ostoici, un dregător bogat din Timișoara, rămânând în proprietatea familiei sale timp de 150 de ani, vreme în care se părăginește, dobândindu-și (re)numele de „Săraca”.

În 1932, Mănăstirea Săraca a fost cumpărată de Episcopia Caransebeșului și a redevenit așezământ monahal. Desființată din nou în urma unui decret comunist din 1959, aceasta va funcționa ca parohie până în 1990, când se reia viața monahală.

În anul 1963, au început lucrările de restaurarea completa a bisericii și a picturii.

De asemenea, alte puncte de atracție turistică sunt: Monumentele Eroilor din centrul civic al Orașului Gătaia, Monumentul Eroilor din Colonie (str. Crișan), Monumentul Eroilor din curtea Bisericii Ortodoxe Gătaia și Monumentele Eroilor de la Șemlacu Mic, Șemlacu Mare, Butin, Percosova, Sculia.

În Banat există doi vulcani stinși: Șumigu și Piatra Roșie (de la Lucareț). Șumigu este un vulcan stins cu o altitudine de 200 de metri, situat pe fală Șanovița-Denta. Este format din roci bazaltice, erupte în neozoic. Ca urmare a dezagregării bazaltului, s-a format pe Măgura Șumigului, un sol fertil și, ca atare, localnicii au cultivat pe coastele vulcanice viață de vie de bună calitate. Există și o legendă legată de Dealul Șumig, care spune că sub colină, în urmă cu 250 de ani, pe vremea împăratesei Maria Theresia, stăpânii locului au săpat un tunel care leagă așezarea de un depozit de vinuri din Vârșet. Băştinașii au crezut că în locul respectiv a fost ascunsă o comoară, așa că au intrat în tunel, dar au murit asfixiați ca urmare a unor emanații de gaze. Pe de altă parte, vechimea Șumigului a fost temei de comparație pentru localnici, care, atunci cand erau provocăți, se făleau: „Mi-s bănațan, frace, din moși strămoși, ca și gialul ăsta, Șumigul nostru drag...”

Un potențial interesant îl poate constitui pescuitul și vânătul sportiv.

Manifestările cultural-artistice menționate și desfășurate în sălile de spectacole și în aer liber adună un număr mare de spectatori, printre care și numeroși turiști. Aceștia au posibilitatea de a se bucura de frumusețea, bogăția și diversitatea potențialului cultural material și imaterial.

Manifestări cultural - sportive care întregesc patrimoniul cultural local, identitatea locală:

- Zilele Orașului Gătaia, în a 2-a duminică din iulie;
- Manifestări cultural-artistice cu ocazia Zilei Naționale;
- Spectacol de colinde cu ocazia sărbătorilor de iarnă;
- Festivalul „Lada cu zestre”;
- Balul Pompierilor – 19 noiembrie;
- Meciurile de fotbal ale echipei C.S. „Progresul” Gătaia;
- Cupa „Eftimie Filimon” - Liceul Teoretic Gătaia - 1 Mai;
- Concurs de gătit – octombrie;
- Balul bobocilor – noiembrie;
- Balul găștelor.

Turiștii pot gusta din produsele gastronomice locale și se pot bucura de produsele de artizanat ale meșterilor locali.

Mediul economic este slab reprezentat în domeniul turismului, al serviciilor de alimentație publică și al activităților recreative/de agrement. Singura unitate de cazare disponibilă în orașul Gătaia este Pensiunea Perla ***, pe str. Carpați, nr. 70. Pensiunea dispune de 10 camere, respectiv 20 locuri de cazare și de un restaurant.

Capitolul 7 – Perspective asupra mediului înconjurător și protecția mediului

7.1 Mediul înconjurător și măsuri de atenuare a schimbărilor climatice

Un rol important pentru mediul înconjurător îl are atât calitatea aerului, apei, solului, cât și protecția naturii, biodiversitatea și resursele materiale, dar și colectarea selectivă a deșeurilor. Pe lângă acestea, un rol deosebit îl are omul cu acțiunile sale asupra mediului.

a. Aerul este factorul de mediu care constituie cel mai rapid suport ce favorizează transportul poluanților în mediu. Poluarea aerului are multe și semnificative efecte adverse asupra sănătății populației și poate provoca daune florei și faunei în general. Din aceste motive, trebuie acordată o atenție deosebită activității de supraveghere și de îmbunătățire a calității aerului.

Calitatea aerului este determinată de emisiile în aer provenite din surse fixe (utilaje, instalații, inclusiv de ventilație etc.), din surse difuze de poluare și surse mobile (traficul rutier) cu preponderență în marile orașe, precum și de transportul poluanților pe distanțe lungi.

Problemele cele mai importante privind poluarea aerului sunt generate de emisiile poluante. Ele produc acidificarea atmosferei, afectează producția de ozon troposferic, măresc concentrația în atmosferă a particulelor în suspensie, a particulelor cu metale grele și a gazelor cu efect de seră, epuizează stratul de ozon și produc schimbări climatice. În prezent, particulele în suspensie, O₃ și NO₂ sunt principalii poluanți care pun probleme din punct de vedere al sănătății. Efectele acestora pot varia de la probleme respiratorii minore până la boli cardiovasculare și deces prematur. Este estimat că, la nivel european, aproximativ 5 milioane de personane mor anual din cauza PM_{2,5}.

Sectorul energetic rămâne principala sursă de poluare a aerului, transportul rutier este o altă sursă importantă de poluare, energia utilizată în gospodării (combustibili ca lemnul sau cărbunele) este o sursă importantă a emisiilor de PM_{2,5}.

Nivelul emisiilor de substanțe poluante evacuate în atmosferă se poate reduce semnificativ prin punerea în practică a politicilor și strategiilor de mediu cum ar fi:

- folosirea în proporție mai mare a surselor de energie regenerabile (eoliană, solară, hidro, geotermală, biomasă);
- înlocuirea combustibililor clasici cu combustibili alternativi (biodiesel, etanol);
- utilizarea unor instalații și echipamente cu eficiență energetică ridicată (consumuri reduse, randamente mari);
- realizarea unui program de împădurire și creare de spații verzi (absorbție de CO₂, reținerea particulelor fine, eliberare de oxigen în atmosferă);

În localitatea Gătaia, calitatea aerului este acceptabilă, cu toate acestea, pentru unii poluanți pot exista riscuri moderate pentru sănătate pentru un număr foarte mic de persoane care sunt deosebit de sensibile la poluarea aerului.

Prin efortul depus de administrația publică locală, s-a reușit reîmpădurirea unei suprafețe de 168 ha în anul 2012.

Tabel nr. 46: Fondul forestier din unitatea administrativ-teritorială Gătaia

An	Suprafața fondului forestier (ha)	Volumul de lemn recoltat (mc)
2012	168	0
2020	168	0
2021	168	0

Sursa: Compartimentul Agricol al primăriei Gătaia

Un proiect de împădurire uriaș este implementat în jurul orașului Gătaia – ”Îmbunătățirea calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate, constituite în perimetru de ameliorare Gătaia”. Astfel, pe terenuri agricole degradate, neutilizate, care se întind pe o suprafață de 6,72 ha, urmează să fie plantați suruburi de mii de puieți forestieri. În total, urmează să fie plantați 346.000 de puieți, dintre care 244.000 de frasin, 81.000 de stejar, 10.000 de plop, 3.000 de salcie, 2.000 de anin negru și 5.000 de cătină roșie și sălcioară. Investiția se ridică la aproximativ 520.000 euro.

Perimetru de ameliorare Gătaia este situat în extravilanul comunei Gătaia, județul Timiș, având o suprafață delimitată inițial de 175,51 ha, din care în urma studiului actual, rămâne suprafață totală a perimetrlui de ameliorare de 118,15 ha, respectiv 117,6542 ha suprafață efectivă (împădurită sau în curs de împădurire) ce aparține UAT Gătaia, iar la definitivarea investiției suprafață respectivă va fi inclusă în fondul forestier național, cu beneficii economice, ecologice și sociale pronunțate. Soluția tehnică adoptată are următoarele componente: instalarea vegetației forestiere pe suprafața de 6,72 ha de terenuri degradate, prin împădurire cu specii forestiere caracteristice zonei; completarea culturilor înființate pe suprafața de 111,43 ha prin utilizarea unui assortiment de specii care să promoveze speciile mai repede crescătoare dintre speciile stabilite prin formula de împădurire de bază.

De asemenea, pe teritoriul urbei se regăsesc mai multe terenuri degradate, fără utilizare, situate în zone intens circulate.

Tabel nr. 47: Tipuri de spații verzi, anul 2020

Localitate	Suprafața spații verzi (ha)
Gătaia	37,63

Butin	4,00
Percosova	5,50
Sculia	5,30
Şemlacu Mare	5,50
Şemlacu Mic	3,28
Total	61,21

Sursa: Compartimentul Urbanism din cadrul primăriei Gătaia

Registrul spațiilor verzi nu este actualizat, astfel că suprafața corectă a spațiilor verzi și a terenurilor degradate, fără utilizare sau abandonate, nu este clară. În orice caz, mp spațiu verde per cap de locitor este sub media UE de 50 mp/locitor.

Investițiile propuse vizează înființarea a 2 infrastructuri verzi noi (parcul cultural din Sculia și parcul de tineret din Gătaia) prin reconversia funcțională a unor terenuri neutilizate/abandonate - circa 22.888 mp afectați de investiție, din care minim 20.600 mp spații verzi nou create. Momentan, se află în lucru elaborarea documentațiilor tehnico-economice pentru aceste 2 noi parcuri.

De asemenea, se intenționează modernizarea și reabilitarea Parcului central din fața clădirii primăriei și a spațiilor verzi conexe de pe str. Republicii și intersecțiile cu străzile adiacente, precum și amenajarea ca zonă de promenadă a malului Bârzavei.

Aceste investiții vor contribui la creșterea mp/cap locitor, reducerea poluării aerului ambiental și a zgomotului, stimularea petrecerii timpului liber în natură prin intermediul unor activități care susțin sănătatea psihică și fizică și care antrenează mișcarea locomotorie și socializarea, dar și spiritul civic, crearea unei "estetici verzi" în vederea creșterii atraktivității mediului urban pentru locuitori și vizitatori, aerisirea zonelor intens circulate de mijloace motorizate de transport, stimularea petrecerii timpului în familie în condiții de siguranță, încurajarea și promovarea de activități culturale (teatru/cinema în aer liber cu amfiteatrul verde, dezbatere, meditație) și activități de recreere și relaxare în acord cu mediul pentru diverse categorii de vârstă (piste pentru role, skate, biciclete, alei de promenadă, zone pentru tenis de masă, fitness, streetball, foișoare și pergole, locuri de joacă etc.).

b. Apele reprezintă o resursă naturală regenerabilă, vulnerabilă și limitată, element indispensabil pentru viață și pentru societate, materie primă pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, factor determinant în menținerea echilibrului ecologic. Apele fac parte integrantă din patrimoniul public. Protecția, punerea în valoare și dezvoltarea durabilă a resurselor de apă sunt acțiuni de interes general.

În general, apa freatică este utilizată pentru irigații și industrie, pentru alimentarea populației fiind utilizată apa captată din izvoare.

În localitatea Gătaia, calitatea apei potabile în rețeaua de distribuție în localitate, conform Raport Județean privind Starea Mediului pentru anul 2017 – Județul Timiș, a fost:

Tabel nr. 48: Calitatea apei potabile în rețeaua de distribuție din localitate

Nr. crt	Parametru	CMA *	UM	Gătaia
1	Aluminiu	200	µg/l	-
2	Amoniu	0,50	mg/l	0,13
3	Clor rezidual liber	0,1 ÷ 0,5	mg/l	0,3
4	Conductivitate	2.500	µS/cm	634
5	Duritate totală	minim 5	°G	11
6	Fier	200	µg/l	22
7	Mangan	50	µg/l	2
8	Carbon organic total	nma**	mg/l	1
9	Nitrați	50	mg/l	1
10	Nitriți	0,50	mg/l	0,01
11	pH	6,5 ÷ 9,5	unități de pH	7,3
12	Turbiditate	≤ 5	UNT	1
13	Bacteria coliforme	0	nr./100ml	0
14	Enterococi	0	nr./100ml	0
15	Escherichia coli	0	nr./100ml	0

Sursa: Raport Județean privind Starea Mediului pentru anul 2017

Probleme ridică râul Bârzava, care cauzează inundații în zonă. În acest sens, autoritățile au inițiat un proiect de regularizare și consolidare pe râu pe sectorul Gătaia - frontieră Serbia județul Timiș. Lucrările se desfășoară pe o lungime de 7,07 km și constau în lucrări de reprofilare a albiei minore, supraînălțare diguri, diguri noi, protecții de mal, prag alimentare, disipator canal italian, descărcător canal italian, praguri îngropate, decolmatare și reprofilare a albiei în zona de aval captare. Principalul obiectiv al acestui proiect este de apărare împotriva inundațiilor, urmat de cel de alimentare cu apă.

De o deosebită importanță pentru creșterea potențialului de producție a resurselor de sol din această zonă sunt lucrările ce vizează aplicarea de măsuri hidroameliorative de desecare și evacuare a apelor în exces (freatice și din precipitații) de pe terenurile plane sau slab înclinate.

O atenție deosebită trebuie acordată modernizării lucrărilor de apărare, îndiguire și desecări, cât și de extindere a acestora, atunci când sunt justificate ecologic și economic.

Tabel nr. 49: Măsuri de modernizare a lucrărilor de apărare, îndiguire și desecări, cât și de extindere a acestora, atunci când sunt justificate ecologic și economic

Măsura de apărare, îndiguire, desecare	Locul aplicării	Scopul măsurii
Regularizarea și decolmatarea cursurilor de apă „Bârzava Moartă”	Localitățile Gătaia și Sculia, pe o lungime de 4.200 m	Reducerea riscului de inundații pe teritoriul localităților Gătaia și Sculia

Sursa: Compartimentul Protecția Mediului din cadrul primăriei Gătaia

În anul 2021, s-au realizat lucrări de decolmatare-îndiguire a cursului de apă „Bârzava Moartă” din satul Sculia, pe o lungime de 2100 m, pentru protejarea populației și a gospodăriilor de inundații.

Putem observa că există preocupare din partea autorității publice locale pentru luarea de măsuri de apărare, îndigurire și desecări care să prevină inundațiile ce pot să apară în unitatea administrativ-teritorială Gătaia, ca urmare a ploilor torrentiale favorizate de schimbările climatice din ultimul timp.

c. Solul este cel mai complex factor de mediu datorită compoziției chimice și fazice, reprezentând o resursă importantă în susținerea civilizației umane, contribuind major la creșterea vegetației, la reglarea curgerii apelor și reducerea poluării aerului. În același timp, funcționează și ca reciclator al materiei organice moarte și a unor poluanți.

În ceea ce privește încadrarea în clase de calitate (fertilitate), pentru categoria de folosință “arabil”, situația se prezintă astfel la nivelul UAT Gătaia:

- cl. I: 614 ha (2,9%),
- cl a II-a: 3093 ha (14,7%),
- cl. a III-a: 14891 ha (70,9%),
- cl. a IV-a: 2215 ha (10,6%),
- cl. a V-a: 195 ha (0,9%).

Referitor la clasele de fertilitate ale terenului arabil, putem observa că 70,90% din terenul arabil este de clasa a II-a de calitate și numai 2,9% este de clasa I.

Factorii limitativi care influențează calitatea pământului în această zonă sunt dimensionați de:

- reacția solului (datorită valorilor scăzute pe cca.4,1%);
- conținutul scăzut de humus (1,81%);
- textura argiloasă (2,95%);
- tasarea (severă 5,06% și moderată 61,86%);
- panta terenului (cu restricții de mecanizabilitate mari 1,1% și mijlocii 1,42%);
- neuniformitatea terenului (severă 30,58% și moderată 20,13%);
- excesul de umiditate freatică (foarte sever 0,01%, sever 2,86% și moderate 23,33%);
- excesul de umiditate stagnantă (foarte sever 0,53%, sever 34,78% și moderate 46,63%);
- inundabilitatea prin revărsare (foarte severă 6,18%).

Asigurarea protecției și calității solurilor se poate face printr-o activitate de producție care să favorizeze în sol desfășurarea proceselor care conduc la concentrarea elementelor nutritive și a materiei organice. Pentru prevenirea degradării fizice a solului este necesară reducerea la minimul posibil a lucrărilor curente, executate la o umiditate optimă, precum și asigurarea unei structuri adecvate de plante amelioratoare/protectoare a învelișului de sol.

Pe terenurile lucrate din raza localității Gătaia există situații când nu se folosesc sau când se folosesc produse pentru protecția și sănătatea plantelor.

d. Biodiversitatea este varietatea vieții pe pământ. Această rețea de lucruri vii este însăși țesătura vieții, curățând apă, polenizând plantele, purificând aerul, reglând clima, păstrând solurile fertile, furnizând medicamente și livrând multe dintre materiile prime de bază pentru industrie.

Ecosistemele îndeplinesc servicii esențiale de menținere a sistemului uman de supraviețuire. Sistemele afectate sunt mai fragile și au o capacitate limitată de a face față evenimentelor extreme sau bolilor noi. Ecosistemele bine echilibrate, în schimb, protejează omul împotriva dezastrelor neprevăzute și, dacă sunt folosite într-un mod durabil, ele oferă multe dintre cele mai bune soluții la provocări urgente.

Pierderea biodiversității este periculoasă. Această pierdere este:

- o chestiune climatică, deoarece distrugerea și deteriorarea ecosistemelor și solurilor accelerează încălzirea globală;
- o chestiune economică, deoarece capitalul natural furnizează resurse esențiale pentru industrie;
- o chestiune de securitate, deoarece pierderea resurselor naturale, mai ales în țări în curs de dezvoltare, poate duce la conflict;

- o chestiune de siguranță hranei, deoarece polenizatorii și organismele din sol joacă un rol decisiv în sistemul nostru de alimentație;
- o chestiune de sănătate, întrucât natura îmbunătățește calitatea aerului, apei și solului, reduce expunerea la agenții poluanți și răcorește orașele;
- o chestiune etică, întrucât pierderea biodiversității îi afectează mai ales pe cei mai săraci, agravând inegalitățile sociale;
- o chestiune între generații, deoarece generațiile viitoare pot fi private de o calitate satisfăcătoare a vieții;
- o chestiune de moralitate, pentru că planeta e un organism viu.

Biodiversitatea este afectată puternic de criza climatică. Pierderea biodiversității și schimbările climatice sunt legate între ele și interdependente.

Trebuie reduse noile emisii de CO₂ și să începem să decarbonizăm atmosfera. Fotosinteza realizată de plante și plancton este cea mai bună tehnologie de extragere a dioxidului de carbon, și ca atare ar trebui protejate pentru a reda sănătatea ecosistemelor. Și avem nevoie de o tranziție în care nimeni să nu fie lăsat în urmă, pentru a evita o situație în care oamenii s-ar teme mai mult de măsurile propuse decât de efectele schimbărilor climatice.

e. Colectarea deșeurilor municipale, la nivelul județului Timiș se realizează de către operatori de salubrizare, aceștia asigurând atât colectarea deșeurilor municipale și a celor similare, direct de la populație și operatori economici/instituții/comerț, cât și transportul acestora către operatorii economici autorizați pentru tratarea și eliminarea deșeurilor.

În ce privește colectarea deșeurilor din serviciile municipale, acestea se realizează tot de către operatorul de salubrizare desemnat (deșeurile din piețe), precum și de serviciile proprii ale primăriilor din mediul urban (deșeurile stradale și deșeurile din parcuri și grădini). Colectarea și transportul deșeurilor municipale a fost asigurat de operatorul de salubrizare IONELA S.R.L. Din activitățile derulate amintim:

- colectare și transport deșeuri reziduale de la populație și agenți economici;
- colectarea și transportul deșeurilor reciclabile (plastic, metal, hârtie/carton, sticlă) de la populație și agenți economici;
- colectarea deșeurilor voluminoase și a deșeurilor periculoase menajere.

La nivelul orașului Gătaia, sistemul de colectare prevede colectarea separată pe trei fluxuri: un flux umed (deșeuri reziduale, inclusiv biodeșeuri), un flux uscat (deșeuri reciclabile, respectiv hârtie carton, plastic, metal, lemn) și un flux de sticlă.

În mediul urban, colectarea separată se realizează prin puncte de colectare dotate după cum urmează:

- pubele de 240 litri, din material plastic, cu capac acționat manual și roți pentru deplasare, pentru colectarea deșeurilor reziduale; puncte de colectare unifamiliare și plurifamiliare;
- pubele de 240 litri, din material plastic, cu capac acționat manual și roți pentru deplasare, pentru colectarea deșeurilor reciclabile; puncte de colectare unifamiliare și plurifamiliare;
- containere de 1.100 litri tip clopot, din material plastic, pentru punctele mari de colectare plurifamiliare și respective pentru punctele de colectare a deșeurilor din sticlă.

În mediul rural, colectarea separată se realizează prin puncte de colectare, după cum urmează:

- pubele de 120 litri, din material plastic, cu capac acționat manual și roți pentru deplasare, pentru colectarea deșeurilor reziduale; puncte de colectare unifamiliare/plurifamiliare;

- saci din plastic de culoare galbenă de 120 litri, inscripționati corespunzător, pentru colectarea deșeurilor reciclabile din mediul rural; puncte de colectare unifamiliare/plurifamiliare;

- containere de 1.100 litri tip clopot, din material plastic, pentru punctele mari de colectare plurifamiliare și respectiv punctele de colectare a deșeurilor din sticlă.

Biodeșeurile produse în gospodării sunt tratate prin compostare la locul de producere, în gospodăriile dotate cu unități de compostare individuale. Pentru colectarea unor anumite fluxuri de deșeuri periculoase (ex: deșeurile de baterii și acumulatori), sistemul de colectare poate să fie asigurat de către producători (care oricum au obligația aceasta impusă prin legislația specifică în vigoare cu privire la responsabilitatea extinsă a producătorului), iar pentru altele (cum sunt uleiurile uzate alimentare), există deja un sistem asigurat de operatori economici autorizați, care pot fi sprijiniți în asigurarea unei infrastructuri adecvate colectării deșeurilor de la populație (puncte de lucru pe domeniul public, sprijin în realizarea de campanii periodice de colectare etc.).

Frecvențele de colectare a deșeurilor menajere și similare, stabilite în cadrul contractelor de salubrizare la nivelul local:

Tabel nr. 50: Frecvența de colectare a deșeurilor

Mediu Urban	Mediu Urban (case/blocuri)	Mediu Rural (case/blocuri)
Deșeuri reziduale	2 zile / săptămână	1 zi / săptămână
Deșeuri reciclabile	1 zi / săptămână	1 zi / 2 săptămână
Deșeuri de sticlă	1 zi / 2 săptămână	1 zi / luna
Deșeuri din piețe	2 zile / săptămână	-

Deșeurile de pe raza localității Gătaia și zonele adiacente sunt transportate în zona 3 Deta, astfel:

- Deșeurile reziduale și deșeurile reciclabile (hârtie și carton, plastic, metale și lemn) colectate din mediul urban și mediul rural din zona de colectare 3, sunt transportate la Centrul de colectare Deta;

- Deșeurile de sticlă sunt preluate direct de către operatorii reciclatori;
- Deșeurile verzi din grădini și parcuri sunt gestionate de Consiliile locale;
- Deșeurile stradale sunt transportate la Depozitul central Ghizela.

7.2 Evaluarea riscurilor de mediu

Un element foarte important în elaborarea unei strategii locale de dezvoltare durabilă, în special pe termen mediu și lung, îl reprezintă identificarea și prevenirea, eventual combaterea tuturor categoriilor de riscuri, la care anumite teritorii pot fi expuse de-a lungul timpului.

În elaborarea prezentei secțiuni, un rol foarte important l-a avut raportarea continuă la standardele internaționale din domeniul managementului riscului. Acestea au fost redactate de către The Institute of Risk Management (IRM), The Association of Insurance and Risk Managers (AIRMIC) și The National Forum for Risk Management in the Public Sector și presupun parcurgerea unui algoritm, compus din analiza, evaluarea și raportarea riscului, precum și din decizia, tratamentul și monitorizarea acestuia.

Un proces eficient de Management al riscurilor de mediu este abordat bidirectional: pe de o parte de existența unui sistem instituțional eficient și pe de altă parte, de cuantificarea riscurilor naturale și antropice.

În prezentul studiu, categoriile de riscuri analizate au fost împărțite în două mari clase:

- riscuri naturale;
- riscuri antropice.

Riscurile naturale

Procesele geomorfologice reprezintă totalitatea proceselor generate de complexul de agenți endogeni sau exogeni care conduc la modelarea reliefului.

Cercetările de teren au identificat suprafețe importante de teren afectate de procesul de inundare a acestora ca urmare a ploilor torențiale sau a topire brûște a zăpezii.

Pluviodenudarea este un fenomen de eroziune prin scurgere difuză ce se diferențiază în funcție de neregularitățile versanților, de gradul de acoperire cu vegetație și de frecvența și intensitatea ploilor torențiale. Ploile torențiale de vară manifestă o agresivitate accentuată.

Efectul pluviodenudației este evident în lungul râului Bârzava și a pârâului Birda, care aduce pagube materiale mari locuitorilor.

Procesele de ravenare. După ploile torențiale sau după topirea zăpezii, eroziunea de suprafață capătă noi proporții, pe suprafața solului apare o rețea foarte densă de șiroire sau de rigole. Ele au o adâncime redusă, sunt scurte, fiind sculptate în eluvii și deluvii. Frecvent sunt legate de intensitatea antropică, dezvoltându-se în lungul drumurilor de acces, către terenurile agricole și cartiere.

Torențialitatea. În condițiile fizico-geografice ale reliefului din perimetru localității Gătaia, forța modelatoare cea mai activă este eroziunea torențială. Agresivitatea eroziunii este produsă de rețeaua hidrografică.

Riscuri legate de modelarea albiilor. Morfodinamica fluviatilă cuprinde procese de eroziune, transport și acumulare.

O influență hotărâtoare asupra evoluției reliefului din albiile râurilor îl au viiturile, care generează riscul de inundații, în special pe Râul Bârzava și pe Pârâul Birda.

Procesele fluviatile acumulative sunt legate de sectoarele de încetinire a vitezei curgerii apei râului. Trăsăturile tipice sunt despletirile și acumulările laterale în albie. Acumulările din albie împing curentii de apă în sectoarele concave și revin în sectoarele convexe.

Prin supraînălțarea albiilor minore, datorită acumulărilor laterale mai grosiere ce nu pot fi evacuate de râul principal, apare fenomenul de inundații.

Riscurile antropice

Riscurile antropice sunt, de cele mai multe ori, determinate de existența unor erori în proiectarea, asamblarea sau modul de utilizare al instalațiilor, în special, din domeniul industrial, dar și de acumularea în timp a unui grad ridicat de uzură fizică. Aceste probleme pot afecta în mod grav persoane, proprietăți, procese și pot avea drept consecințe negative accidente, îmbolnăviri, uneori chiar decese sau pierderi materiale, înregistrate în procesul de producție, defecțiuni ale utilajelor și echipamentelor (pagube materiale).

Utilitatea evaluării riscurilor antropice o reprezintă asigurarea protecției persoanelor care ar putea fi afectate, în special a locuitorilor aflați în apropierea unor areale expuse anumitor categorii de riscuri. Evaluarea și anticiparea, în timp util a tuturor categoriilor de riscuri, au drept rezultat diminuarea victimelor sau a pagubelor materiale. Legislația actuală, atât la nivelul României, cât și la nivelul Uniunii Europene, obligă toate organismele locale să evaluate și să cuantifice periodic risurile.

În privința riscurilor antropice, România a aderat la legislația internațională, fiind elaborat în acest sens un inventar al unităților din domeniul industriei, care se încadrează în Directiva 96/82/CE Seveso II. Această directivă prevede controlarea celor activități care prezintă pericole de accidente majore, în care sunt implicate substanțe periculoase. În cadrul acesteia sunt stabilite două clase de risc, una de risc major și alta de risc minor, iar la nivel național acest lucru este reglementat prin HG 95/23.01.2003.

În arealul aferent orașului Gătaia, riscurile antropice sunt determinate de prezența unor rețele de utilități, printre care rețelele de cablu și telefonie, conductele de distribuție apă și canal, rețelele de distribuție a energiei electrice de joasă, medie și înaltă tensiune. În cazul în care, în cadrul celor enumerate mai sus, se produc avarii, teritoriile aferente pot fi expuse anumitor riscuri, de intensitate variabilă.

Riscul de poluare a apelor

Întrucât perimetruul orașului Gătaia este traversat de Râul Bârzava și de diverse pârâuri, poluarea acestora se datorează nerespectării indicatorilor de calitate ai apelor deversate în cadrul acestora.

Acest lucru se datorează faptului că rețeaua de apă și canalizare nu este finalizată, dar și a nerespectării de către anumiți agenți economici și de către unii locuitori a indicatorilor de calitate. De cele mai multe ori, este vorba de apele provenite din canalizarea menajeră.

Riscul de poluare a aerului

Acest risc este reprezentat de principalii agenți de poluare, care pot exista în aerul atmosferic, printre care amintim:

- arderile din industrie;
- dejecțiile de la fermele pentru creșterea animalelor;
- pulberile și praful rezultat în domeniul construcțiilor;
- diverse surse mobile și utilaje;
- traficul rutier.

Efectele nocive ale acestora pot duce la creșterea riscului de a dezvolta boli la nivelul aparatului respirator, precum și o iritare a ochilor. Cele mai afectate categorii de persoane sunt în special cele vârstnice și cele cu probleme respiratorii. În ansamblu, reducerea activităților din industrie și măsurile de prevenție luate de fermele pentru creșterea animalelor au determinat o scădere a emisiilor.

Riscul de poluare a solului

Cele mai importante areale sunt cele aflate în perimetrele gospodăriilor care se ocupă cu creșterea animalelor, dar și ale unor agenți economici și locuitori care nu respectă regulile prevăzute de lege.

Riscuri sociale

Orașul Gătaia se mai confruntă cu infracționalitatea, existând și riscul de a apărea diferite evenimente anti-sociale. Creșterea fenomenului șomajului, a abandonului școlar, accentuarea fenomenului de sărăcie, în rândul populației orașului, dar și pe raza localităților din jur, pot conduce la apariția unor fenomene sociale cu impact negativ și la tulburarea siguranței și protecției locuitorilor.

Capitolul 8 – Administrația publică locală

8.1 Administrația publică locală

Primăria Orașului Gătaia are un număr de 62 posturi, structurate pe departamente de specialitate, astfel:

- Demnitari - 2;
- Funcții publice - 37 (din care 4 funcții publice de conducere și 33 funcții de execuție);
- Contractuali - 23 (0 de conducere și 23 de execuție).

Din totalul de 62 de posturi, 49 sunt ocupate, iar 13 sunt declarate vacante.

În subordinea Primarului funcționează următoarele servicii și direcții:

1. Cabinet viceprimar;
2. Secretar general UAT;
3. Compartiment audit public intern;
4. Serviciul buget, contabilitate, resurse umane, impozite și taxe;
5. Serviciul urbanism, patrimoniu, mediu, dezvoltare locală și implementare proiecte;
6. Compartiment agricol;
7. Compartiment achiziții publice;
8. Compartiment juridic;
9. Compartiment protecție civilă;
10. Poliția locală;
11. Compartiment administrație;
12. Compartiment ghișeu unic, relații cu publicul, arhiva.

Consiliul Local are un număr de 15 consilieri. În subordinea Consiliului Local funcționează:

1. Direcția de asistență socială;
2. Creșa;
3. Serviciul public comunitar local de evidență a persoanei;
4. Cabinetul medical școlar.

Tabel nr. 51: Capacitatea de Management financiar (CMF):

Denumire indicator	2016	2017	2018	2019	2020	2021
CMF1 Rezultatul (excedentul sau	2.700.708	-806.029	-1.508.338	1.467.754	3.756.064	4.349.485

deficitul) operațional brut						
CMF1a Ponderea rezultatului (excedent/deficit) operațional brut în total venituri operaționale %	14,86	0	0	11,46	22,50	23
CMF2 Ponderea rezervelor în total cheltuieli %	558,54	430,20	679,06	108,75	946,40	873,40
CMF3 Rezultatul (excedent/ deficit) operațional net	2.698.114	-803.329	-1.497.459	1.433.918	3.762.451	4.215.827
CMF3a Ponderea rezultatului (excedent/deficit) operațional net în total venituri operaționale %	14,84	0	0	11,19	22,54	22

Sursa: Serviciul buget, contabilitate din cadrul primăriei Gătaia

Categoriile de venituri sunt constituite din venituri fiscale, venitui nefiscale, venituri din capital, subvenții de la bugetul de stat, venituri din activitatea autofinanțată, venituri din afara bugetului local.

Categoriile de cheltuieli sunt alcătuite din cheltuieli pentru autorități executive, transferuri din bugetele locale pentru instituții de asistență socială pentru persoanele cu handicap, transferuri din bugetul local către bugetul asigurărilor sociale de sănătate, protecție civilă și protecția contra incendiilor, învățământ, sănătate, cultură, recreere și religie, asigurări și asistență socială, servicii și dezvoltare publică: locuințe, mediu și ape; protecția mediului, agricultură, silvicultură, drumuri și poduri sau străzi.

Tabel nr. 52: Contul de execuție al bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2020-2021

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Plan anul 2020 Lei	Realizat anul 2020 Lei	%	Plan anul 2021 Lei	Realizat anul 2021 Lei	%
I	VENITURI TOTAL	17.976.770	15.523.301	97,16	22.067.481	20.433.759	92,59
	Venituri proprii	5.945.470	4.304.773	72,40	12.158.280	10.712.384	85,62
	Impozit venit	7.000	9.601	137,15	8.000	7.636	95,45
	Cote defalcate din impozit pe venit	5.023.000	4.937.942	98,30	5.624.630	5.668.229	99,72
	Sume alocate de consiliul județean	179.000	163.870	91,54	331.630	331.630	100
	Sume defalcate din TVA	4.679.000	4.579.000	97,86	4.251.400	4.012.347	94,38
	Donații și sponsorizări	40.000	40.000	100	-	-	-
	Subvenții	2.329.300	1.701.586	73,05	2.003.890	2.017.934	100,7
II	CHELTUIELI TOTAL	19.626.770	15.120.653	77,04	21.870.970	18.756.630	85,76
	Învățământ	965.000	612.108	63,43	925.900	689.510	74,47
	Buget local	18.661.770	14.508.545	77,74	20.945.070	18.067.120	86,26

Sursa: Serviciul buget, contabilitate din cadrul primăriei Gătaia

În ceea ce privește politica de taxe, la nivelul anului 2020, colectarea impozitelor și taxelor locale s-a realizat în procent de 95,14%. În 2021, colectarea impozitelor și taxelor locale s-a realizat în procent de 81,65%.

Tabel nr. 53: Situație privind gradul de colectare a impozitelor și taxelor locale pe proprietate pe anul 2020 (lei)

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Drepturi constatare în anul 2020	Încasări realizate aferente drepturilor constatare în anul 2020	%
1.	Imp. pe clădiri pers. fizice	268.894	236.911	88,11
2.	Imp. și taxe pe clădiri pers. juridice	1.095.293	1.036.116	94.60
3.	Imp. pe terenuri de la pers. fizice	400.139	360.798	90,17
4.	Imp. și taxe pe teren de la pers. juridice	117.996	117.996	100
5.	Imp. pe teren din extravilan	1.074.425	1.056.599	98,34
6.	Taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru	96.786	96.786	100
7.	Alte imp. și taxe pe proprietate	2498	2.498	100
TOTAL		3.056.031	2.907.704	95,14

Sursa: Serviciul buget, contabilitate Gătaia

Tabel nr. 54: Situație privind gradul de colectare a impozitelor și taxelor locale pe proprietate pe anul 2021

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Drepturi constatare în anul 2021	Încasări realizate aferente drepturilor constatare în anul 2021	%
1.	Imp. pe clădiri pers. fizice	311.268	216.865	69.68
2.	Imp. și taxe pe clădiri pers. juridice	840.709	759.907	90.39
3.	Imp. pe terenuri de la pers. fizice	470.162	280.458	59.66
4.	Imp. și taxe pe teren de la pers. juridice	127.832	96.782	75.71
5.	Imp. pe teren din extravilan	1.128.283	974.650	86.39

6.	Taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru	50.871	45.650	89.74
7.	Alte imp. și taxe pe proprietate	2145	2145	100
	TOTAL			81,65

Sursa: Serviciul buget, contabilitate Gătaia

Se observă că în ultimii 2 ani fiscale, încasările realizate aferente drepturilor constatare în ambii ani au fost realizate în procent de peste 80%.

Foto nr.11: Primăria orașului Gătaia

Pe parcursul anului 2021, au fost emise 153 Hotărâri ale Consiliului Local și 185 Dispoziții ale primarului.

8.2 Parteneriate și înfrățiri

Orașul Gătaia este partener în cadrul următoarelor asocieri:

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Deșeuri Timiș (ADID Timiș);
- Asociația de Dezvoltarea Intercomunitară Apă Canal Timiș;

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Gaz Timiș Sud;
- Asociația de Dezvoltare Microregională „Timiș-Torontal“;
- Asociația Intercomunitare „Gătaia - Măureni - Tormac“;
- Asociația Orașelor din România;
- GAL „Timiș Torontal Bârzava“.

UAT Gătaia are relații de cooperare transfrontalieră cu următoarele comune din țările vecine:

- Požarevac și Opovo din Serbia;
- Szank din Ungaria.

8.3 Investiții finalizate sau în curs de realizare

Întrucât locuitorii orașelor mici sunt în mare măsură expuși riscului de sărăcie și excluziune socială, confruntându-se cu mai multe probleme socio-economice – migrația populației către marile centre urbane sau în afara țării, rata ridicată a șomajului, fenomenul de segregare socio-spațială a locuitorilor, calitatea slabă a infrastructurii publice, slaba atractivitate pentru turiști/străini, populație îmbătrânită, activitate economică redusă, investire în infrastructura publică și serviciile publice, inclusiv în sistemul social, educațional, cultural și recreativ într-un mod integrat și complementar reprezintă demersuri imperitative în dezvoltarea socio-economică și regenerarea urbană a orașelor mici precum este și orașul Gătaia.

De-a lungul ultimilor ani, Primăria orașului Gătaia s-a concentrat pe realizarea unor investiții cheie în dezvoltarea infrastructurii publice a orașului, pe direcțiile stabilite prin Strategia locală de dezvoltare durabilă a orașului Gătaia (2018-2023). Investițiile realizate din surse proprii - de la bugetul local al orașului Gătaia și din fondurile naționale și europene nerambursabile, vizează dezvoltarea infrastructurii publice, în scopul oferirii unor condiții de trai mai ridicate locuitorilor și sprijinirii dezvoltării economice a orașului, dar și reducerii ratei de emigrare a tinerilor în alte zone urbane mai dezvoltate sau în străinătate:

- Modernizarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă și a canalizării în toate satele aparținătoare, inclusiv investiții pentru tratarea apei;
- Modernizarea infrastructurii de transport – drumuri, trotuare, alei pietonale;
- Necesitatea de a realiza importante lucrări de reparații la unele clădiri de interes public de pe raza orașului (școli, grădinițe, cămine culturale), inclusiv în vederea eficienței energetice și reducerea emisiilor de carbon;
- Existența unui număr mare de familii care au nevoie de locuințe sociale, oferirea de stimulente sociale tinerilor;
- Lipsa activităților culturale și de tineret pe raza orașului;

- Lipsa infrastructurii și a activităților recreative la nivelul orașului, modernizare parcuri și locuri de agrement, alte spații publice;
- Lipsa unor asociații care să fie parteneri de dialog ai autorităților locale;
- Lipsa unei săli proprii de ședințe pentru Consiliul Local;
- Lipsa unei capele mortuare la nivelul orașului.

În anul 2021, se continuă procedura de introducere a rețelei de gaz în UAT Gătaia, în acest sens orașul Gătaia a aderat la Asociația de Dezvoltare Intercomunitara ADI Gaz Timiș Sud, alături de CJ Timis și alte UAT-uri din județul Timiș.

Lista obiectivelor de investiții finalizate în perioada 2021-2022 cu finanțare majoritară sau integrală de la bugetul local

- Reabilitare trotuare str. Bârzavei, Înfrățirii, Carpați, Trandafirilor
- Realizare locuri de parcare str. Republicii
- Amenajare vestiare stadion "Progresul Gătaia"- faza SF
- Extindere Rețea de iluminat public DN58B – faza SF + PT
- Reabilitare și amenajare spații exterioare Liceul Teoretic Gătaia – faza SF
- Lucrări de reparări interioare școală și gradiniță din localitatea Șemlacu Mare
- Elaborare Plan de îmbunătățire eficiență energetică
- Construire vestiare stadion Progresul Gătaia – faza SF
- Branșamente la rețeaua de alimentare cu apă în satele Șemlacu Mare, Șemlacu Mic, Butin, Percosova
- Lucrări amenjare exterioară la Centrul Cultural din satul Butin
- Lucrări trasare prin tarusare în PUZ tineret pentru Proiect iluminat public
- Elaborare Plan de mobilitate urbană durabilă a orașului Gătaia
- Eficientizarea sistemului de iluminat public în UAT Gătaia
- Întreținere și reparări prin pietruire DC180 Șemlacu Mare- Șemlacu Mic
- Execuție reabilitare trotuare str. Înfrățirii, Bârzăvii și Trandafirilor (parțial)
- Realizare marcaje rutiere
- Reparații parte carosabilă pe str. Republicii (tronson stație apă-primărie)
- Achiziție și montare parapeți rutieri pod str. Republicii
- Sistem de monitorizare cu camere video pt. pază și ordine publică (27 camere video)

- Asfaltare rețea stradală oraș Gătaia (14 km) – faza contract PT cu execuția lucrărilor

Listă obiectivelor de investiții finanțate prin programe naționale

A. Proiecte (Cereri de finanțare) depuse și/sau aflate în proces de evaluare

1. Programul Național „Anghel Saligny”, derulat prin MDLPA, presupune investiții de 50 de miliarde de lei în comunitățile locale, pentru realizarea de lucrări de apă sau canalizare, stații de tratare ori lucrări de infrastructură rutieră, de la drumuri la poduri, podețe, pasaje sau sisteme de distribuție a gazelor. Proiectele depuse de Gătaia în cadrul acestui program de finanțare sunt în valoare de 51,9 milioane:

- ”Reabilitare străzi în orașul Gătaia, județul Timiș” – 25,5 milioane lei;
- ”Modernizare străzi în satele aparținătoare orașului Gătaia (Şemlacu Mare, Şemlacu Mic, Butin, Percosava)” – 26,4 milioane lei.

2. Prin ”Programul pentru sprijinirea eficienței energetice și gestionării inteligente a energiei ” finanțat de către Administrația Fondului pentru Mediu (AFM), au fost depuse 4 proiecte pentru eficientizarea clădirilor de utilitate publică pentru școlile și grădinițele din Butin și Șemlacu Mare, Centrul Medical din Gătaia și mobilitate, respectiv proiectele:

- ”Creșterea eficienței energetice a școlii primare și a grădiniței din localitatea Butin, orașul Gătaia, județul Timiș”
- ”Creșterea eficienței energetice a școlii primare și a grădiniței din localitatea Șemlacu Mare, oraș Gătaia, județul Timiș”;
- ”Creșterea eficienței energetice a Centrului medical al orașului Gătaia, județul Timiș”;
- ”Stații de reîncărcare pentru autovehicule electrice în UAT Gătaia, județ Timiș”.

3. Prin finanțarea pusă la dispoziție de MDLPA, a fost depus proiectul în parteneriat cu comuna Birda (orașul Gătaia este lider de proiect), în vederea înființării rețelei de distribuție a gazeului în cele 2 UAT-uri:

- ”Înființare rețele de distribuție a gazelor naturale în unitățile administrative teritoriale Gătaia și Birda”

B. Proiecte aflate în implementare/derulare

1. Proiectul de îmbunătățire a calității vieții populației din orașul Gătaia este finanțat direct de către MDLPA, fiind în implementare:

- ”Înființare locuințe sociale în orașul Gătaia”.

Prin sprijinirea tinerilor din oraș cu venituri reduse, cu risc de excluziune socială, se intenționează sprijinirea financiară și integrarea grupurilor vulnerabile în viața societății și în cele din urmă, pe piața muncii. Acordarea de subvenții pentru închirierea unei locuințe ar determina oferirea unor condiții de trai decente și integrarea unor persoane defavorizate prin creșterea stimei

de sine, întemeierea unor familii ”sănătoase”, activ implicate în toate procesele economice și sociale, care să contribuie la dezvoltarea localității de reședință.

C. Proiecte finalizate/implementate

1. Au fost finalizate lucrările la obiectivele de investiții derulat prin Planul Național de Dezvoltare Locală (PNDL):

- “Reabilitare Corp D - Liceul Teoretic Gătaia”, în valoare de 1.028.000 lei, conform Contractului nr. 1192/23.12.2016. Investiția a constat în lucrări de reabilitare a acestui corp D al Liceului Teoretic Gătaia de pe str. Republicii nr. 101 – înlocuire și refacere finisaje interioare, instalații electrice și de alimentare cu apă a unității de învățământ, repararea acoperișului și darea în funcționare a corpului de școală P (528,55 mp construși, respectiv 405,67 mp utili). Unitatea adăpostește 7 săli de clasă, 3 spații de depozitare și 1 atelier de reparații;
- ”Modernizare DC178 km 0+000-8+460 (sat Percosova) L-8.46km”, în valoare de 9.124.604 lei, conform Contract nr. 3408/23.05.2014. Proiectul a constat în reabilitarea a 8.460 m drum local din orașul Gătaia, facilitând traficul între localitățile Gătaia-Butin-Percosova;
- ”Înființare alimentare cu apă în satele aparținătoare orașului Gătaia (Şemlacu Mare, Şemlacu Mic, Butin, Percosova)”, în valoare de 5.058.499 lei, conform Contract nr. 2359/27.03.2014. Investiția este una de înființare și cuprinde rețelele de alimentare cu apă pe vatra fiecărei localități (Şemlacu Mare, Şemlacu Mic, Butin, Percosova) și gospodării de apă la 2 dintre localitățile aparținătoare orașului Gătaia (Şemlacu Mare și Butin) compusă din foraj, rezervor, stație de pompă și conducte de aducțiune;
- ”Stații de tratare a apei la gospodăria de apă existentă în localitatea Şemlacu Mare și la gospodaria de apă existentă în localitatea Butin - sate aparținătoare orașului Gătaia, județul Timiș”, în valoare de 1.124.360 lei, conform Contractului nr. 1224/20.02.2018. Gospodăria de apă nr. 1 este amplasată în localitatea Şemlacu Mare și deservește Şemlacu Mare și Şemlacu Mic, respectiv aprox. 755 locuitori, iar gospodăria de apă nr. 2 este amplasată în Butin și deservește satele Butin și Percosova, respectiv 960 locuitori. Rezultatele constau în moderințarea celor 2 gospodării de apă existente din localitățile Şemlacu Mare și Butin, prin achiziția a 2 stații de tratare a apei și a unui grup de pompă cu 2 pompe.

2. Obiectivul de investiții finanțat prin Compania Națională de Investiții (CNI) finalizat este:

- ”Construire și dotare centru cultural sat Butin, orașul Gătaia, județul Timiș”.

Lista obiectivelor de investiții finanțate din fonduri europene

A. Proiecte (Cereri de finanțare) depuse și/sau aflate în proces de evaluare

În anul 2022, s-au depus 8 proiecte de investiții în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR). În cadrul Componenței 10 – Fondul local, Axa de investiție I.3 – Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți serviciile publice prestate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, s-au înregistrat 3 proiecte:

- ”Reabilitarea moderată a clădirii publice Casa de Cultură – str. Republicii, nr. 111/2, oraș Gătaia, județ Timiș”;
- ”Reabilitarea moderată a clădirii publice Serviciul Public Comunitar Local de Evidență Persoanelor – str. Carpați, nr. 106, oraș Gătaia, județ Timiș”
- ”Reabilitarea moderată a clădirii publice Remiza Pompieri – str. Carpați, nr. 126, oraș Gătaia, județ Timiș”.

Tot în cadrul Componenței 10 – Fondul local, dar Axa de investiție I.1.2 – Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – ITS/alte infrastructuri TIC (sisteme inteligente de management urban/local), orașul Gătaia a depus proiectul:

- ”Realizare sistem de monitorizare și supraveghere video în oraș Gătaia, județ Timiș”.

În cadrul Axei I.1.4 – Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – piste pentru biciclete (și alte vehicule electrice ușoare) la nivel local, s-a transmis proiectul cu titlul:

- ”Dezvoltarea infrastructurii de transport verde, piste pentru biciclete în oraș Gătaia, județ Timiș”.
- Proiectul ”Actualizarea în format digital a documentației de amenajarea teritoriului – Plan Urbanistic General în oraș Gătaia, județul Timiș” a fost depus în cadrul axei de investiție aferentă tot Componenței 10 – Fondul local, Elaborarea/actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de planificare urbană.

Tot în cadrul Componenței 10 – Fondul local, dar Axa de investiție I.1.1 – Înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante), s-a depus un proiect în domeniul Mobilității urbane pentru:

- ”Realizarea transportului public electric în orașul Gătaia și zona periurbană”.

În cadrul Componenței 5 – Valul renovării, Axa 1 – Schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliență în clădiri rezidențiale multifamiliale, operațiunea A.3 – Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor rezidențiale multifamiliale”, orașul a înregistrat proiectul:

- ”Renovarea energetică a clădirii rezidențiale multifamiliale din oraș Gătaia- Bloc P2, P3, P4, P5 – str. Carpați, nr. 112, oraș Gătaia, județ Timiș”.

Proiectele depuse în cadrul PNRR sunt aprobate.

B. Proiecte aflate în implementare/derulare

În vederea atragerii de fonduri europene, în cursul anului 2018 au fost semnate contracte de finanțare pentru următoarele obiective, proiecte aflate în implementare:

- ”Anvelopare clădiri publice Liceul Teoretic din orașul Gătaia”, cod SMIS 118613 – 1.598.684 lei, în cadrul POR 2014-2020. Reabilitarea termică a unității de învățământ prin aveloparea clădirii va conduce la reducerea emisiilor de CO₂ de la 11,24 kgCO₂/m²/an cât este în prezent, la valoarea de 6,97 kgCO₂/m²/an, în urma finalizării implementării proiectului. Economia de energie înregistrată anual la finele investiției din reabilitarea clădirii este estimată la 134,20 kWh/m²/an, din care cea mai semnificativă economie fiind cea pentru încălzire. De asemenea, se va realiza Planul de îmbunătățire a eficienței energetice, dar și creșterea nivelului de conștientizare a populației în privința necesității îmbunătățirii eficienței energetice în materie de dezvoltare durabilă, dar și de reducere și optimizare a costurilor cu utilitate;
- ”Construire capelă pentru ceremonii funerare în orașul Gătaia” – 60.000 euro, în cadrul LEADER PNDR 2014-2020. Proiectul de construire a unei capele mortuare din localitatea Gătaia este finanțat în cadrul GAL Timiș-Torontal-Bârzava - Măsura 1/6B - Dezvoltarea localităților rurale și mic-urbane prin investiții în infrastructura la scara mică, servicii de bază pentru populație și investiții asociate patrimoniului cultural și natural;
- ”Amenajare și dotare spațiu public cu destinația sală de conferințe” – 60.000 euro, în cadrul LEADER PNDR 2014-2020. Investiția constă în reabilitarea clădirii de pe str. Republicii nr. 121/A, cu funcțiuni administrative (sală de ședințe pentru întrunirile Consiliului Local Gătaia). Proiectul este depus tot în cadrul GAL Timiș-Torontal-Bârzava - Masura 1/6B. În anul 2019 a fost semnat contractul de finanțare pentru obiectivul de investiții;
- „Eficientizarea sistemului de iluminat public în UAT Gătaia” – cod SMIS 123687, în valoare de 11.670.523,12 lei, finanțat prin intermediul POR 2014-2020, Operațiunea 3.1.C privind „Creșterea eficienței energetice în sistemul de iluminat public”. Prin realizarea lucrărilor propuse se va ajunge la o reducere a emisiilor de CO₂ de 70.448 t/an prin intermediul modernizării rețelei de iluminat public bazate pe tehnologie wireless și a implementării sistemului de telegestiune la nivelul de punct de aprindere și la nivelul de punct luminos.

În anul 2020, a fost aprobată Fișa de proiect din cadrul proiectului în parteneriat cu ADR Vest intitulat ”Sprijin la nivelul Regiunii de Dezvoltare Vest pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructura și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și / sau drumuri de legătură”, cod SMIS 146275, finanțat în cadrul POAT 2014-2020, Axa Prioritară 1, Acțiunea 1.1.1 - Asistență orizontală pentru beneficiarii

fondurilor ESI și specifică pentru beneficiarii POAT, POIM și POC, inclusiv instruire pentru aceștia și pentru potențialii beneficiari FESI”, pentru:

- ”Pregatirea documentațiilor tehnico- economice pentru proiectul integrat de regenerare urbană prin îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi din orașul Gătaia”, documentații necesare pregătirii proiectului de investiții în domeniul regenerare urbană pentru orașul Gătaia ce urmează a fi depus la finanțare în perioada de programare 2021-2027. Investiția vizează înființarea unui parc de tineret în localitatea Gătaia și a unui parc în localitatea Sculia, prin reconversia funcțională a unor terenuri neutilizate/abandonate. Suprafața de intervenție este de 22.888 mp, din care 20.600 mp spațiu verde propriu-zis, restul fiind zone amenajate. Valoarea estimată a proiectului integrat de investiții este de 9.212.167 lei.

Tabel nr. 55: Lista cu proiecte implementate sau aflate în implementare în perioada de programare 2014 – 2020 (europene/năționale)

Nr. crt.	Titlul proiectului	Programul/sursa de finanțare	Stadiul proiectului: finalizat/în implementare	Termen de finalizare	Valoare - lei
EFICIENȚĂ ENERGETICĂ					
1	Anvelopare clădiri publice Liceul Teoretic din orașul Gătaia	POR 2014-2020 Cresterea eficienței energetice în cladirile publice	În implementare	Decembrie 2023	1.598.683,83
2	Eficientizarea sistemului de iluminat public în UAT Gătaia	POR 2014-2020 Creșterea eficienței energetice în sistemul de iluminat public	În implementare	Decembrie 2023	11.670.523,12
INFRASTRUCTURĂ PUBLICĂ DE SERVICII PENTRU POPULAȚIE					
4	Construire capelă pentru ceremonii funerare în orașul Gătaia	PNDR Servicii de bază pentru populație	În implementare	Iunie 2023	264.508,00
5	Amenajare și dotare spațiu public cu	PNDR Servicii de bază pentru populație	În implementare	Iunie 2023	264.508,00

	destinația sală de conferințe				
6	Pregatirea documentațiilor tehnico-economice pentru proiectul integrat de regenerare urbană prin îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi din orașul Gătaia	POAT 2014-2020	În implementare	Septembrie 2023	332.640,92
7	Înființare locuințe sociale în orașul Gătaia	MDLPA	În implementare	Iulie 2024	5.003.457,64
8	Construire și dotare centru Cultural sat Butin, orașul Gătaia, județul Timiș	Compania Națională de Investiții	Finalizat	Mai 2022	2.003.383,63

INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ

9	Modernizare DC178 km 0+000-8+460 (sat Percosova) L-8.46km	PNDL Reabilitarea 8.460 m drum local din Gătaia	Finalizat	-	9.124.604
10	Stații de tratare a apei la gospodăria de apă existentă în localitatea Șemlacu Mare și la gospodaria de apă existentă în localitatea Butin - sate aparținătoare	PNDL Moderinzarea celor 2 gospodării de apă existente în localitățile Șemlacu Mare și Butin	Finalizat	-	1.124.360

	orașului Gătaia, județul Timiș				
11	Înființare alimentare cu apă în satele aparținătoare orașului Gătaia (Şemlacu Mare, Şemlacu Mic, Butin, Percosova)	PNDL Înființare rețelele de alimentare cu apă pe vatra fiecărei localități (Şemlacu Mare, Şemlacu Mic, Butin, Percosova)	Finalizat	-	5.058.499

Sursa: Compartiment Dezvoltare Locală și Implementare Proiecte Europene din cadrul primăriei Gătaia

Tabel nr. 56: Lista cu proiecte depuse în perioada de programare 2021 – 2027 (europene-naționale)

Nr. crt.	Titlul proiectului	Programul/sursa de finanțare	Valoare - lei
1	Creșterea eficienței energetice a școlii primare și a grădiniței din localitatea Butin, orașul Gătaia, județul Timiș	AFM	1.428.703,10
2	Creșterea eficienței energetice a școlii primare și a grădiniței din localitatea Șemlacu Mare, oraș Gătaia, județul Timiș	AFM	1.359.629,59
3	Creșterea eficienței energetice a Centrului medical al orașului Gătaia, județul Timiș	AFM	3.353.256,12
4	Stații de reîncărcare pentru autovehicule electrice în UAT Gătaia, județ Timiș	AFM	445.986,55
5	Reabilitare străzi în orașul Gătaia, județul Timiș	Programul Național „Anghel Saligny”	25.777.982,57
6	Modernizare străzi în satele aparținătoare orașului Gătaia (Sculia, Șemlacu Mare, Șemlacu Mic, Butin, Percosava)	Programul Național „Anghel Saligny”	15.000.000,00
7	Înființare rețele de distribuție a gazelor naturale în unitățile administrative teritoriale Gătaia și Birda	Programul Național „Anghel Saligny”	78.454.651,90
8	Reabilitarea moderată a clădirii publice Casa de Cultură – str. Republicii, nr. 111/2, oraș Gătaia, județ Timiș	PNRR, C10. Fondul local, I3	1.916.899,38

9	Reabilitarea moderată a clădirii publice Serviciul Public Comunitar Local de Evidență Persoanelor – str. Carpați, nr. 106, oraș Gătaia, județ Timiș	PNRR, C10. Fondul local, I3	253.420,60
10	Reabilitarea moderată a clădirii publice Remiză Pompieri – str. Carpați, nr. 126, oraș Gătaia, județ Timiș	PNRR, C10. Fondul local, I3	636.800,48
11	Realizare sistem de monitorizare și supraveghere video în oraș Gătaia, județ Timiș	PNRR, C10. Fondul local, I1.2	2.461.350,00
12	Dezvoltarea infrastructurii de transport verde, piste pentru biciclete în oraș Gătaia, județ Timiș	PNRR, C10. Fondul local, I1.4	7.966.897,68
13	Actualizarea în format digital a documentației de amenajarea teritoriului – Plan Urbanistic General în oraș Gătaia, județul Timiș	PNRR, C10. Fondul local, I4	511.960,80
14	Realizarea transportului public electric în orașul Gătaia și zona periurbană	PNRR, C10. Fondul local, I1	4.393.509,75
15	Renovarea energetică a clădirii rezidențiale multifamiliale din oraș Gătaia- Bloc P2, P3, P4, P5 – str. Carpați, nr. 112, oraș Gătaia, județ Timiș	PNRR, C5. Valul renovării, I1a-Axa 1	2.996.939,76

Sursa: Compartiment Dezvoltare Locală și Implementare Proiecte Europene din cadrul primăriei Gătaia

SECTIUNEA a II-a: ANALIZA SWOT

Capitolul 9 - Analiza SWOT

Analiza SWOT este o modalitate de a evalua plusurile și minusurile unui sistem aflat într-un proces de radiografie. Termenul SWOT este format din prima literă a cuvintelor *Strengths* (Puncte tari), *Weaknesses* (Puncte slabe), *Opportunities* (Oportunități) și *Threats* (Amenințări).

Acestă metodă facilitează analiza rapidă a punctelor strategice cheie, cât și identificarea alternativelor strategice. La ora actuală, analiza SWOT este aplicată în cadrul analizei teritoriului și este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării în cadrul administrațiilor publice. Înainte de a face o analiza SWOT este necesar să descrie cadrul general al situației existente pentru, încât în cadrul discuțiilor toți participantii să aibă o „bază comună”. Această fază preliminară este un element fundamental, din moment ce, de cele mai multe ori, persoanele active de la nivelul comunității dispun de o informare asimetrică și au viziuni diferite asupra temelor de dezvoltare.

Punctele tari și cele slabe țin în exclusivitate de mediul intern al comunității, de resursele și capacitațile acesteia. Oportunitățile și amenințările țin de mediul extern și de cadrul legal, de actorii externi ce pot avea o influență pozitivă sau dimpotrivă, negativă asupra comunității.

Punctele tari și punctele slabe sunt concepte „statice”, bazate pe parametrii descriptivi ai unei zone, într-o perioadă determinată de timp - *CEEA CE EXISTĂ*.

Procesul construcției strategiei este logic și coerent, putând fi sintetizat astfel: *Înlăturând punctele slabe și construind pe baza punctelor tari, valorificând oportunitățile și evitând amenințările, obținem ceea ce ne-am dorit - CEEA CE VA FI*.

Atunci când este folosită în procesul decizional această metodă de lucru, este deosebit de important să se folosească logica de bază prin care se caracterizează analiza SWOT:

- construiește pe Punctele Tari,
- elimină Punctele Slabe,
- exploatează Oportunitățile,
- îndepărtează Amenințările.

9.1 Analiza SWOT privind capitalul natural

Tabel nr. 57: Analiza SWOT privind capitalul natural

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Orașul Gătaia este așezat într-un loc favorabil, în sudul județului Timiș, făcând legătura între municipiile reședință de județ învecinate: Timișoara (55 km) și Reșița (52 km), în	• Valorile ridicate ale apelor din zilele ploioase, respectiv râul Bârzava și pârâul Birda, provocând periodic inundații care aduc pagube materiale importante (în special în localitățile Gătaia și Sculia);

proximitatea polului de creștere urbană Timișoara; • Câmpia piemontană, de cuestă și Câmpia Bârzavei favorizează dezvoltarea agriculturii;• Măgura vulcanică Șumig - restul unui con vulcanic declarat monument al naturii, care constituie un punct de atracție turistică;• 70,9% din soluri sunt încadrate în cls. a III-a de fertilitate (soluri cu fertilitate medie);• Fragmentare redusă care permite efectuarea în bune condiții a lucrărilor agricole, precum și mecanizarea pe întreaga suprafață;• Caracteristicile climatice oferă condiții favorabile culturii plantelor;• Suprafețe mari din terenul agricol sunt folosite pentru arabil, pășune și fânețe, ceea ce permite dezvoltarea agriculturii și creșterea animalelor;• Reîmpădurirea unor mari suprafețe de teren în extravilan.	• Lipsa sistemelor de irigații pentru o mai bună productivitate agricolă;• Lipsa unor măsuri hidroameliorative de desecare și evacuare a apelor în exces de pe terenurile plane sau slab înclinate;• Acțiuni insuficiente pentru prevenire, apărare, îndiguire și desecare, în scopul creșterii eficienței ecologice și economice a terenurilor agricole;• Neocuparea/neîngrijirea terenurilor pentru pomicultură și viață de vie;• Poluarea pânzei freatică prin infiltrarea în sol a apelor uzate, deoarece locuințele nu sunt racordate la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate (rețeaua de canalizare nu acoperă satele apărținătoare);• Distanțele destul de mari între localitatea de reședință și satele apărținătoare.
OPORTUNITĂȚI • Interesul la nivel internațional, european, național, regional, județean și local pentru schimbările climatice și calitatea mediului înconjurător;• Așezarea geografică a orașului Gătaia în proximitatea unor puternice centre urbane din vestul țării, cu deschidere spre investitorii din străinătate;• Existența unor surse de finanțare pentru acțiuni comune la nivel transfrontalier în vederea prevenirii și a rezilienței la dezastrele naturale;	AMENINȚĂRI • Menținerea unui climat macroeconomic național și european instabil în contextul efectelor pandemiei Covid-19 și a tensiunilor și conflictelor armate din Ucraina;• Procesul greoi și de durată în atragerea fondurilor europene;• Variațiile climatice și apariția fenomenelor de secetă și de inundație;• Digul de pe Bârzava se află în gestionarea Apelor Române Banat, iar din lipsa de resurse financiare, nu sunt continuante

• Dezvoltarea pomiculturii.	lucrările de consolidare și extindere a digului, ceea ce ar crește riscul de inundații, respectiv ar afecta producția agricolă și nivelul de trai; • Lipsa resurselor financiare de la bugetul local sau de la bugetul de stat pentru realizarea unor investiții majore de infrastructură, în lipsa unor fonduri europene disponibile.

9.2 Analiza SWOT privind capitalul uman și societal

Tabel nr. 58: Analiza SWOT privind capitalul uman și societal

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Localitatea este cu o veche atestare documentară și cu o istorie zburătoare și interesantă;• În ultimii ani se înregistrează o ușoară creștere a populației față de recensământul din 2011 și a numărului de gospodării cu domiciliul în Gătaia;• O situație a populației, pe sexe, extrem de echilibrată, numărul de femei și bărbați fiind aproape egal;• Diversitatea etnică și religioasă a generat și o diversitate culturală și religioasă, de interes turistic;• În orașul Gătaia funcționează zilnic Piața Agroalimentară Gătaia;• Oferta școlară este adekvată populației școlare din zonă;• Existența unei creșe pentru copiii antepreșcolari;• Valoarea indicatorului număr de locitori/medic de familie este bună;• Nivel scăzut al șomajului.	• Instabilitatea populației adulte, fluctuațiile depinzând de factori economici și sociali, respectiv școlarizare, locuri de muncă și infrastructura publică;• Migrația populației către centrele urbane universitare, dar mai ales în străinătate, în căutare de locuri de muncă și o calitate mai bună a vieții;• O ampolare la fel de mare o are și migrația sezonieră, dar și cea zilnică pentru locul de muncă;• Există o tendință de îmbătrânire a populației din Gătaia;• Lipsa unui centru social pentru persoane vârstnice și pentru tineri;• Insuficiente servicii și infrastructuri de asistență socială la nivel local (lipsa unui serviciu specializat de îngrijire a bătrânilor la domiciliu);• Lipsa unui centru multifuncțional în comunitatea rromă sau alte categorii

	defavorizare (pentru educația sanitară, civilă, antreprenorială); • Dificultăți de integrare/reintegrare profesională a grupurilor defavorizate (rromi, persoane vârstnice, șomeri de lungă durată, persoane cu dizabilități, tineri din plasamente etc.);• Lipsa mijloacelor de transport în comun între sate în vederea îmbunătățirii fluxurilor economice și dinamica socială;• Lipsa unui muzeu și a activităților culturale care să promoveze activități tradiționale și obiceiurile, istoria arealului;• Numărul extrem de mic de ONG-uri;• Lipsa infrastructurii și a activităților de agrement și relaxare la nivel de comunitate.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• <i>Timișoara – capitală culturală europeană</i> va fi un prilej de implicare pentru comunitate;• Bogăția și diversitatea potențialului cultural material și imaterial, oportunitate pentru dezvoltarea de activități culturale și turistice;• Proiecte în parteneriat cu localități din Slovacia și Ungaria în vederea păstrării tradițiilor minorității specifice din Gătaia;• Existența unei asociații a părinților;• Crearea unui Consiliu consultativ pentru dezbatere (trimestrial) ale problemelor orașului;• Derularea de Programe de dezvoltare resurse umane 2021-2027 pentru formare și recrutare asistenți și lucrători sociali;	• Scăderea natalității și îmbătrânirea populației;• Migrația tinerilor în străinătate poate accentua procesul de îmbătrânire a populației;• Concentrarea resurselor financiare doar în direcția infrastructurii publice de bază (drumuri, apă-canal) și ignorarea sferei culturale, artistice, sportive și de recreere pentru populație;• Pierderea unor obiceiuri și tradiții, cu impact asupra identității culturale a generațiilor viitoare.

- Obținerea de finanțare pentru înființarea de servicii și infrastructuri sociale destinate tinerilor defavorizați și vârstnicilor;
- Obținerea de finanțare pentru valorificarea clădirilor și a terenurilor degradate în scop recreativ și de agrement;
- Strategia Regiunii Vest aduce o abordare strategică care răspunde nevoilor orașului, asigurând locuri de muncă în regiune cu păstrarea domiciliului în oraș.

9.3 Analiza SWOT privind capitalul antropic și infrastructura edilitară

Tabel nr. 59: Analiza SWOT privind capitalul antropic și infrastructura edilitară

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Toate cele șase localități sunt racordate la sistemul național de energie electrică;• Extinderea și reabilitarea completă a rețelei și a infrastructurii de iluminatul public în Gătaia și Sculia;• Demararea procedurii de introducere a rețelei de gaz în UAT Gătaia prin aderarea la ADI Gaz Timiș Sud;• Elaborarea Planului de mobilitate urbană durabilă a orașului Gătaia 2021-2035;• O serie de investiții realizate sau în curs de realizare în modernizarea infrastructurii rutiere – 21 km drumuri modernizate;• O serie de investiții realizate sau în curs de realizare în extinderea și modernizarea rețelei de apă potabilă și canalizare la nivelul satelor apărținătoare, relevantă fiind și aderarea la ADI Apă Canal Timiș;• Rețea de apă de 60.62km, dar și fântâni publice cu apă potabilă în zonele populate din oraș;	• Lipsa sistemului public de transport în comun și a infrastructurii aferente (stații de așteptare, trasee, depou, mijloace de transport, sistem de plată etc.) în localitate și înspre/dinspre localitățile apărținătoare, dar și înspre/dinspre localitățile învecinate;• Lipsa pistelor de biciclete/a pistelor pentru mijloace nemotorizate/electrice de transport pe arterele principale și pe drumurile de legătură cu satele apărținătoare;• Mai multe străzi sunt neasfaltate sau necesită reparații, la care se adaugă lipsa bordurilor, a trotuarelor în zone intens circulate și în satele componente;• Starea precară a drumurilor de legătură înspre/dinspre satele componente;• Lipsa locurilor de parcare (numai aprox. 200 parări amenajate pe străzi), lipsă resimțită îndeosebi la nivelul instituțiilor publice, stadion, piață agroalimentară,

• Existența unor proiecte de infrastructură la nivel județean – deșeuri, apă-canal;• Demarare investiții de eficiență energetică și reducere a consumului de energie din surse fosile: modernizarea sistemului de iluminat public, anveloparea clădirii Liceului Teoretic Gătaia;• Servicii de telecomunicații existente (poștă, telefonie, televiziune, internet);• Acces la servicii bancare;• Caracterul relativ unitar al arhitecturii populare, prin utilizarea acelorași materiale, tehnici și procedee și a acelorași tipologii arhitectonice;• Patrimoniul cultural local s-a îmbogățit de-a lungul timpului cu biserici, mânăstiri și lăcașe de cult, Mănăstirea Săraca din Șemlacu Mic fiind declarată monument istoric;• Stadionul „Progresul” cu terenuri sintetice pentru sport în aer liber, cu nocturnă.	parcuri, unităților de învățământ și unităților sanitare);• Lipsa sistemelor de monitorizare și fluidizare automată/digitală a traficului rutier în interiorul localității;• Lipsa rețelei de gaze la nivel de UAT – încălzirea se face preponderent cu lemn, o resursă naturală epuizabilă, care poluează mediul înconjurător;• Rețeaua de apă potabilă acoperă 77% din populația orașului și necesită îmbunătățiri la nivelul statelor apărținătoare și a zonelor marginalizate;• Rețeaua de canalizare acoperă numai 32% din populația orașului, fără a exista la nivelul satelor apărținătoare;• Necesitatea captării și evacuării apelor pluviale din orașul Gătaia printr-un sistem centralizat;• Infrastructura și serviciile de sănătate nu sunt suficient de ofertante: nu sunt acoperite la nivelul orașului specialitățile relevante, cabinetele medicale necesită dotarea cu echipamente moderne, personalul medical este insuficient prin raportare la populația stabilă;• Dotări și utilități insuficiente pentru asigurarea serviciilor de medicină de familie la standarde de calitate în vigoare;• Inexistența unui muzeu care să reprezinte istoria, cultura, tradițiile și identitatea locului și a câte unui cămin cultural în satele Șemlacu Mare și Șemlacu Mic;• Lipsa unui post trafo în zona PUZ tineret;• Numeroase clădiri publice nu sunt eficiente energetic și necesită reparații capitale;

	• Lipsa locuințelor pentru tineri prin programul ANL-PT sau a locuințelor sociale pentru tinerii din categorii vulnerabile/defavorizate;• Lipsa unui centru social pentru persoane vârstnice și pentru tineri;• Lipsa unui centru multifuncțional în comunitatea rromă sau alte categorii defavorizare (pentru educația sanitară, civilă, antreprenorială);• Slaba dezvoltare a unităților de cazare;• Spații verzi de tip parcuri, grădini, scuaruri, insuficiente;• Lipsa parcursilor în satele componente;• Inexistența infrastructurii de agrement pentru tineri în raport cu necesitatea unui centru de tineret, a unor zone de petrecere a timpului în aer liber, a unor manifestări cultural-artistice și sportive dedicate;• Lipsa infrastructurii și a activităților de agrement și relaxare la nivel de comunitate;• Infrastructura școlilor și a grădinițelor din satele apărținătoare necesită modernizare și reabilitare, dotare;• Poluarea pânzei freatică prin infiltrarea în sol a apelor uzate, având în vedere că locuințele nu sunt racordate la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate;• Colectarea selectivă a deșeurilor nu se realizează corespunzător în rândul orașenilor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Apartenența la parteneriate funcționale la nivel local, județean și național (Măureni, Tormac, GAL Timiș Torontal Bârzava, Timiș-Torontal)	• Veniturile scăzute la bugetul local în raport cu nevoile de dezvoltare ale orașului;

• Aderarea la ADI-uri cu activitate în domenii majore de investiție, precum apă-canal, deșeuri și gaze naturale (ADID Timiș, Apă Canal Timiș și Gaz Timiș Sud);• Relații de cooperare la nivel transfrontalier cu localitățile înfrățite din Serbia și Ungaria în vederea prevenirii și protecției împotriva inundațiilor și a poluării;• Obținerea finanțării pentru proiectul depus în parteneriat cu comuna Bîrda, în vederea înființării rețelei de gaz în oraș;• Accesarea de fonduri europene și/sau naționale în domeniul mobilității urbane, cu accent pe mijloace de transport ”verzi”;• Accesarea de fonduri europene și/sau naționale în domeniul regenerării urbane, cu accent pe spațiile verzi și utilizarea terenurilor degradate;• Accesarea de fonduri europene și/sau naționale pentru anveloparea termică și energetică și clădirilor publice, dar și a clădirilor rezidențiale de tip blocuri;• Accesarea de fonduri europene și/sau naționale pentru modernizarea și îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de învățământ;• Planul Național de Redresare și Reziliență și Programului Regional Vest 2021-2027;• Existența a numeroase terenuri degradate, fără utilizare, care se pot amenaja în spații verzi sau care pot deveni zone cu o intensă activitate culturală, sportivă și de agrement;• Obținerea de finanțare pentru înființarea de servicii și infrastructuri sociale	• Slaba experiență în scrierea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană;• Costul ridicat al documentațiilor preliminare (studiu de fezabilitate, proiect tehnic etc.) și necesitatea cofinanțării proiectelor pot împiedica accesarea fondurilor europene;• Lipsa resurselor financiare de la bugetul local sau de la bugetul de stat pentru realizarea unor investiții majore de infrastructură, în lipsa unor fonduri europene disponibile;• Degradarea infrastructurii edilitare existente dacă nu sunt aplicate acțiuni de modernizare/reabilitare și acțiuni de întreținere și reparații, menenanță;• Menținerea unui climat macroeconomic național și european instabil în contextul efectelor pandemiei Covid-19 și a tensiunilor și conflictelor armate din Ucraina;• Procesul greoi și de durată în atragerea fondurilor europene;• Migrarea continuă a tinerilor și a forței de muncă;• Scăderea natalității și îmbătrânirea populației;• Degradarea peisajului în lipsa abordării integrate și durabile a managementului deșeurilor.

destinate tinerilor defavorizați și vârstnicilor; • Obținerea de finanțări pentru valorificarea clădirilor și a terenurilor degradate în scop recreativ și de agrement;• Utilizarea programelor destinate protejării mediului înconjurător (împădurirea terenurilor degradate, înființare perdele de protecție, eliminarea eroziunii, curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, gestionarea deșeurilor reciclabile);• Creșterea interesului pentru energia verde și valorificarea potențialului de producere a energiei din resurse regenerabile, inclusiv de către administrația publică locală.	

9.4 Analiza SWOT privind dezvoltarea economică și mediul înconjurător

Tabel nr. 60: Analiza SWOT privind dezvoltarea economică/mediul de afaceri și mediul înconjurător

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Focusul administrației publice locale actuale către proiectele cu finanțare nerambursabilă – fonduri europene în special;• Orașul Gătaia este așezat favorabil, fiind situat la numai 55 km de Timișoara și 52 km de Reșița (52 km), în proximitatea polului de creștere urbană Timișoara;• Număr în creștere de agenți economici înregistrați;• Activitățile agricole ce se pot desfășura pe raza UAT Gătaia, având în vedere	• Orașul Gătaia nu este parte din nici o Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) și nici nu joacă rol de pol urban pentru comunele învecinate;• Numărul redus al firmelor cu capacitate de dezvoltare, cu un număr mare de angajați;• Procesarea produselor animaliere și fructiere, a fructelor este aproape inexistentă;• Grad redus de asociere în rândul fermierilor pentru crearea de canale de distribuție;• Suprafețele ocupate de livezi de pomi fructiferi au scăzut considerabil în ultimii ani;

characteristicile reliefului și ale climei favorabile; • Operarea în localitate a unor companii care dețin un număr mare de angajați și care creează premisele dezvoltării unor firme-satelit, producătoare de servicii și produse conexe;• Valorificarea produselor agricole locale pe piața din oraș și din împrejurimi;• Creșterea numărului de contracte de arendă/ ca urmare a noilor investitori veniți să opereze în agricultură;• Existența pensiunii de trei margarete „Perla”, cu 20 de locuri de cazare;• Activitățile de servicii, mai ales cele de comerț cu amănuntul și alimentație publică, au cunoscut o dezvoltare și diversificare semnificativă în ultimii ani;• 125 de poziții înregistrate ca societăți comerciale cu activitate în domeniul agricol și zootehnic.	• Lipsa unui Parc industrial în localitate sau în împrejurimi (cele mai apropiate parcuri industriale sunt Parcul Industrial Artemis Sânandrei, Parcul Industrial Sânandrei II din comuna Sânandrei, jud. Timiș și Parcul Industrial Valea Țeroavei din Reșița, jud. Caraș-Severin);• Lipsa unor Planuri Urbanistice Zonale;• Patrimoniul natural și cultural este insuficient cunoscut și promovat;• Oferta de cazare este insuficientă pentru implementarea unei strategii turistice diversificate și atrăgătoare;• Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului (mai ales la nivelul populației tinere);• Starea precară a unor căi de comunicare (drumuri) pe o lungime de 210 km – punct slab care afectează decizia de investire a potențialilor investitori;• Lipsa monitorizării poluării, a factorilor poluanți și a agenților economici poluanți;• Slaba adaptare a profilelor liceului din oraș cu necesarul și specializarea forței de muncă din zonă – agricultura și creșterea animalelor, pomicultura;• Lipsa unei strategii/viziuni asupra dezvoltării mediului de afaceri din UAT Gătaia și comunele învecinate;• Lipsa cursurilor de antreprenoriat și /sau de management al afacerii destinate întreprinzătorilor autohtoni.
OPORTUNITĂȚI • Pregătirea de proiecte integrate la nivel regional/județean;• Identificare de noi surse de finanțare;	AMENINȚĂRI • Politica agricola a UE 2021-2027 va determina o creștere a concurenței și a

• Funcționarea unui GAL din care orașul Gătaia face parte;• Prestările de diverse servicii către populație unde se înregistrează o cerere crescută sunt modeste (ex. croitorie, salon coafură, masaj, service-auto, spălătorie, sală sport etc.);• Un potențial interesant de investire îl constituie pescuitul și vânatul sportiv;• Potențial nevalorificat pe segmentul turismului cultural;• Prezența marilor investitori în agricultură și zootehnie;• Parteneriate public-mediuul de afaceri privat;• Existența unor asociații în domeniul agriculturii și zootehniei;• Procesarea produselor apicole și a legumelor în scopul primei vânzări;• Promovarea/ stimularea înființării asociațiilor agricole în scopul exploatarii intensive a terenurilor și de dezvoltare a sectorului agricol în special în zootehnie, apicultură și pomicultură.	costurilor pentru structurile agricole de mici dimensiuni;• Desele modificări legislative fiscale și monetare;• Rata inflației și devalorizarea monedei naționale;• Regulamentele europene transpușe în legislația națională determină investiții majore în special în zootehnie, cu costuri deseori mult prea mari pentru fermierii locali;• Informații insuficiente pentru folosirea oportunităților europene în domeniul agricol de către antreprenorii locali;• Menținerea unui climat macroeconomic național și european instabil în contextul efectelor pandemiei Covid-19 și a tensiunilor și conflictelor armate din Ucraina;• Procesul greoi și de durată în atragerea fondurilor europene pentru mediul privat;• Migrarea continuă a tinerilor și a forței de muncă din localitate;• Dezinteresul tinerilor pentru practicarea agriculturii.

SECTIUNEA a III-a: STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ 2023 – 2027 A ORAȘULUI GĂTAIA

Capitolul 10 – Obiective și direcții strategice

10.1 Viziunea de dezvoltare durabilă a orașului Gătaia

Viziunea strategiei stabilește cu claritate alternativele de dezvoltare a orașului Gătaia pentru orizontul de timp 2023-2027 și constituie diferența dintre ceea ce reprezintă astăzi și ceea ce trebuie să devină orașul Gătaia în următorii 5 ani.

În viziunea reprezentanților autorității publice locale, orașul Gătaia va deveni până în anul 2027, un oraș mai prosper, cu o economie diversificată și funcțională, cu o infrastructură tehnico-edilitară modernă și durabilă, care tinde spre îmbunătățirea continuă a calității vietii comunității locale, printr-o mai bună valorificare a potențialului de dezvoltare existent și utilizarea eficientă a resurselor naturale, umane și economice disponibile și atrase.

10.2 Obiectivul general și direcțiile strategice 2023-2027

Obiectivul general al autorității publice locale, pentru orizontul de timp 2023-2027, prin implementarea direcțiilor și acțiunilor Strategiei:

**Dezvoltarea echilibrată, rezilientă și durabilă a orașului Gătaia prin creșterea
attractivității urbei pentru investire și locuire**

Obiectivele specifice ale Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă se transpun în:

1. Dezvoltarea sectorului economic prin sprijinirea diversificării activităților economice cu o valoare adăugată mai mare în economia locală a orașului Gătaia.
2. Îmbunătățirea calității vietii locuitorilor orașului Gătaia prin investiții în infrastructura publică tehnico-edilitară, educațională, socială, culturală, a serviciilor publice și în regenerarea spațiilor publice urbane.
3. Sprijinirea tranzitiei către o economie cu emisii scăzute de carbon, circulară și rezilientă.

Indicatorii de realizare a obiectivului general sunt:

- Aducerea infrastructurii tehnico-edilitare din oraș la nivel european;
- Regenerarea spațiilor urbane;
- Educarea și formarea resurselor umane;
- Sprijinirea mediului de afaceri;
- Încurajarea și promovarea antreprenoriatului;
- Creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor salariale;
- Stoparea sau limitarea depopulației prin migrația populației;
- Diversificarea și eficientizarea serviciilor publice pentru populație;
- Încurajarea și sprijinirea tinerilor în educație și pe piața muncii.

Pentru atingerea acestor obiective, au fost identificați mai mulți piloni de dezvoltare și direcții strategice/priorități de dezvoltare:

Pilonul I. Infrastructura tehnico-edilitară și amenajarea teritoriului:

Direcția strategică I.1: Dezvoltarea echilibrată a infrastructurii rutiere

Direcția strategică I.2: Mobilitate urbană durabilă printr-un transport public eficient energetic și prietenos cu mediul

Direcția strategică I.3: Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare adresate populației (apă-canal, iluminat, energie electrică, energie termică)

Direcția strategică I.4: Regenerarea urbană și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane

Direcția strategică I.5: Amenajarea durabilă a teritoriului

Direcțiile pilonului I. corespund îndeplinirii obiectivelor specifice nr. 2 și nr. 3.

Pilonul II. Economia și mediul de afaceri:

Direcția strategică II.1: Crearea unui mediu de afaceri stimulativ și competitiv, cu activități economice diversificate

Direcția strategică II.2: Creșterea ocupării forței de muncă și dezvoltarea resurselor umane

Direcțiile pilonului II. corespund îndeplinirii obiectivului specific nr. 1.

Pilonul III. Eficiență energetică și utilizarea resurselor regenerabile de energie:

Direcția strategică III.1: Creșterea eficienței energetice a clădirilor

Direcția strategică III.2: Îmbunătățirea managementului deșeurilor

Direcția strategică III.3: Acțiuni pentru protecția și refacerea mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice

Direcțiile pilonului III. corespund îndeplinirii obiectivului specific nr. 3.

Pilonul IV. Educație:

Direcția strategică IV.1: Îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație

Direcțiile pilonului IV. corespund îndeplinirii obiectivului specific nr. 2.

Pilonul V. Sănătate și asistență socială:

Direcția strategică V.1: Îmbunătățirea infrastructurii medicale și a serviciilor de sănătate

Direcția strategică V.2: Îmbunătățirea infrastructurii sociale și a serviciilor de asistență socială

Direcțiile pilonului V. corespund îndeplinirii obiectivului specific nr. 2.

Pilonul VI. Cultură și patrimoniu:

Direcția strategică VI.1: Dezvoltarea sectorului cultural

Direcția strategică VI.2: Valorificarea patrimoniului natural și antropic

Direcțiile pilonului VI. corespund îndeplinirii obiectivului specific nr. 2.

Pilonul VII. Timp liber și agrement:

Direcția strategică VII.1: Reconversia terenurilor degradate în scopul înființării unor facilități sportive, de agrement și petrecere a timpului liber

Direcția strategică VII.1: Acțiuni pentru tineret

Direcțiile pilonului VII. corespund îndeplinirii obiectivului specific nr. 2.

Pilonul VIII. Administrație publică și servicii publice:

Direcția strategică VIII.1: Digitalizarea administrației publice locale

Direcția strategică VIII.2: Modernizarea infrastructurii de servicii publice adresate populației

Direcția strategică VIII.3: Îmbunătățirea serviciilor pentru situații de urgență

Direcțiile pilonului VIII. corespund îndeplinirii obiectivului specific nr. 2.

Realizarea acestor deziderate se întemeiază pe aplicarea unui management care să conduce la dezvoltare și/sau regenerare urbană. Politicile, planificarea strategică, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- dezvoltarea durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorii economici din piață;
- întărirea capacitatei instituționale: prin management eficient, definirea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu cerințele populației;
- rețea urbană în scopul schimbului de informații între localități cu privire la utilizarea celor mai bune practici (în managementul urban sau managementul de proiect);
- realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat;
- realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate realiza;
- integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a orașului cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale într-un ciclu natural;
- utilizarea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta durabilității, respectiv emiterea de reglementări pentru eco-taxe și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;
- descentralizarea managementului în sectorul energetic;

- design-ul durabil arhitectonic în temeiul căruia se stabilesc reguli privitoare la materialele de construcții, design-ul unei clădiri, bioclimatul, densitatea clădirilor într-un areal, orientarea spațială a clădirilor, „structuri verzi” în jurul clădirilor, microclimat, eficiență energetică;
- interzicerea multiplicării serviciilor publice, dacă acestea nu servesc unei nevoi locale;
- fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- analiza capacitații tehnice de execuție;
- evaluarea eficienței utilizării resurselor financiare și umane;
- evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acesteia;
- corespondența între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- evaluarea nevoilor comunităților sărace și a capacitații administrației locale de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază;
- protecția mediului;
- realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;
- asigurarea publicității informațiilor cu impact în investiții (informații topografice, informații statistice privind economia locală și regională, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general și planurile de urbanism zonal).

10.3 Obiective de investiții

Administrația publică locală din orașul Gătaia, împreună cu factorii interesați din cadrul comunității locale, în baza analizei situației existente (SWOT), a nevoilor identificate din comunitate și a resurselor disponibile, au trasat oportunitățile de dezvoltare vizate pentru orizontul de timp 2023-2027, în scopul îndeplinirii obiectivelor strategice și a direcțiilor/priorităților strategice:

Tabel nr. 61: Direcții strategice și obiective de investiții pentru perioada 2023-2027

PILONI	DIRECȚII / PRIORITĂȚI STRATEGICE	OBJECTIVE DE INVESTIȚII
I. Infrastructura tehnico-edilitară și amenajarea teritoriului OS nr. 2 și nr. 3	I.1: Dezvoltarea echilibrată a infrastructurii rutiere	Îmbunătățirea accesibilității prin extinderea și modernizarea infrastructurii de transport rutier localÎmbunătățirea conectivității teritoriale prin construirea/reabilitarea legăturilor rutiere secundare din satele aparținătoareÎmbunătățirea legăturilor de transport rutier dintre oraș cu localitățile componenteSporirea siguranței de circulație rutieră și pietonală pe drumurile publiceÎmbunătățirea accesibilității la exploatațiile agricole
	I.2: Mobilitate urbană durabilă printr-un transport public eficient energetic și prietenos cu mediul	Înființarea și operaționalizarea Serviciului de Transport Public în Comun la nivelul localității Gătaia și a satelor componenteAchiziționarea de mijloace de transport în comun "verzi"/ecologice și construirea unui depou, a stațiilor anvelopă pentru pasageri

		3. Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde alternativ nemotorizat în rândul populației4. Atragerea unor companii de transport care să înființeze rute ce trec prin oraș, în conexiune cu alte orașe și comune din județ5. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin încurajarea mijloacelor de transport nepoluante/ecologice/hybrid/"verzi"
	I.3: Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare adresate populației (apă-canal, iluminat, energie electrică, energie termică)	1. Dezvoltarea și extinderea infrastructurii edilitare de tip apă și apă-canal în zonele urbane marginalizate, inclusiv în localitățile rurale componente și a racordării tuturor gospodăriilor la aceasta2. Îmbunătățirea calității apei și epurarea apelor uzate prin modernizarea/înființarea de stații de tratare a apei3. Înființarea/extinderea rețelei de gaze naturale și racordarea populației la rețea4. Extinderea rețelei de iluminat public intelligent prin telegestiune, becuri LED în toate localitățile componente5. Extinderea rețelei de electricitate
	I.4: Regenerarea urbană și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane	1. Regenerarea urbană și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane din zona centrală a orașului Gătaia, din cartiere de locuințe colective, inclusiv monitorizarea și siguranța spațiilor publice2. Investiții integrate în infrastructura de mobilitate (străzi care asigură accesul la locuințe, servicii curente sau ocazionale, piste pentru

		biciclete, trotuare, alei pietonale către zonele de interes/spații publice reabilitate etc.) 3. Investiții în spații publice urbane (pietete, piețe publice), inclusiv infrastructura edilitară aferentă4. Investiții în crearea și extinderea de spații verzi și a spații verzi-albastre (scuaruri, parcuri, grădini urbane, anvelope verzi, coridoare ecologice etc.)5. Elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU)
	I.5: Amenajarea durabilă a teritoriului	1. Creșterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților în sistemul integrat de cadastru și carte funciară2. Elaborarea și/sau actualizarea Planului Urbanistic General (PUG)/ a Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ) și/sau a Regulamentelor Locale de Urbanism (RLU)3. Zonarea funcțională a teritoriului în acord cu tendințele de dezvoltare4. Clarificarea aspectelor de proprietate și domenialitate asupra domeniului public și privat al UAT
II. Economia și mediul de afaceri OS nr. 1	II.1: Crearea unui mediu de afaceri stimulativ și competitiv, cu activități economice diversificate	1. Atragerea și sprijinirea de investiții private în localitate2. Mecanisme de "economie inteligentă"3. Sprijinirea diversificării activităților economice din orașul Gătaia4. Încurajarea asocierii fermierilor, a creării grupurilor de producători, în special în domeniul creșterii animalelor5. Dezvoltarea infrastructurii agricole

		6. Creșterea gradului de informare în privința accesării fondurilor europene
	II.2: Creșterea ocupării forței de muncă și dezvoltarea resurselor umane	1. Creșterea nivelului de instruire al forței de muncă existente din agricultură și dezvoltarea activităților de consultanță agricolă2. Activități de networking (rețele de absolvenți, evenimente cu mediul de afaceri, parteneriate privat-unități de învățământ)3. Introducerea unui serviciu public de consiliere în carieră și/sau reorientare în carieră pentru șomeri, persoane fără venituri, grupuri defavorizate4. Încurajarea tinerilor să rămână în localitate prin sporirea participării tinerilor la viață economică și promovarea antreprenoriatului
III. Eficiență energetică și utilizarea resurselor regenerabile de energie OS nr. 3	III.1: Creșterea eficienței energetice a clădirilor	1. Creșterea gradului de independență energetică a clădirilor publice prin utilizarea resurselor energetice regenerabile și gestionarea inteligentă a energiei2. Îmbunătățirea performanțelor energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul clădirilor publice, inclusiv a obiectivelor de patrimoniu, pentru combaterea schimbărilor climatice3. Investiții în sectorul locuințelor pentru creșterea eficienței energetice
	III.2: Îmbunătățirea managementului deșeurilor	1. Managementul colectării selective și a transportului deșeurilor menajere de pe raza orașului2. Implementarea unei soluții de compost a deșeurilor vegetale

		3. Organizarea unor campanii pentru promovarea colectării selective a deșeurilor în rândul populației și în rândul agenților economici
	III.3: Acțiuni pentru protecția și refacerea mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice	1. Conversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și pregătirea lor pentru utilizare/reutilizare2. Împădurirea terenurilor agricole degradate pentru crearea unei liziere urbane și protecția împotriva inundațiilor, a fragmentării terenului agricol, a tasării pământului3. Regularizarea pâraielor și a torenților de pe teritoriul localității, prin construirea de microbaraje, consolidarea malurilor, construirea de podețe și alte astfel de lucrări hidrotehnice4. Organizarea de acțiuni voluntare de ecologizare /colectare deșeuri a malurilor apelor, a pădurilor și a terenurilor degradate
IV. Educație OS nr. 2	IV.1: Îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație	1. Dezvoltarea infrastructurii și dotarea învățământului antepreșcolar2. Îmbunătățirea infrastructurii și a bazei materiale educaționale în vederea asigurării unui cadru propice de desfășurare a actului educațional în unitățile de învățământ de pe raza orașului și a localităților componente3. Introducerea transportului școlar pentru elevi și cadre didactice în toate localitățile componente4. Atragerea de cadre didactice calificate în localitate5. Sprijinirea proiectelor educative și a tuturor formelor de creativitate școlară, inclusiv educația și formarea la distanță și online

		6. Creșterea accesului la educație și prevenirea abandonului școlar, în special pentru categoriile dezavantajate (rromi și copii de la sate)
V. Sănătate și asistență socială OS nr. 2	V.1: Îmbunătățirea infrastructurii medicale și a serviciilor de sănătate	1. Creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative prin lărgirea gamei de servicii medicale și atragerea în localitate de cadre medicale pe diverse specialități
	V.2: Îmbunătățirea infrastructurii sociale și a serviciilor de asistență socială	1. Dezvoltarea infrastructurii de locuire pentru tineri, familiile tinere și alte categorii de persoane defavorizate2. Înființarea de centre/cluburi la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități private care să ofere activități specifice adaptate pentru membrii comunităților marginalizate3. Înființarea unui centru de zi/azil de bătrâni4. Acțiuni de incluziune socială a grupurilor defavorizate la nivel local5. Introducerea unui serviciu public de consiliere în carieră și/sau reorientare în carieră pentru șomeri, persoane fără venituri, alte grupuri defavorizate
VI. Cultură și patrimoniu OS nr. 2	VI.1: Dezvoltarea sectorului cultural	1. Modernizarea infrastructurii culturale2. Diversificarea serviciilor/evenimentelor cultural-artistice care să constituie poli de atracție pentru vizitatori3. Dezvoltarea parteneriatelor culturale și de dezvoltare locală între orașul Gătaia și alte unități administrativ teritoriale

	VI.2: Valorificarea patrimoniului natural și antropic	1. Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului2. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural și cultural de la nivel local
VII. Timp liber și agrement OS nr. 2	VII.1: Reconvertirea terenurilor degradate în scopul înființării unor facilități sportive, de agrement și petrecere a timpului liber	1. Conversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate prin crearea și amenajarea de spații cu funcționalități de agrement2. Înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi, inclusiv parcuri / păduri urbane, acoperișuri verzi, grădini urbane, arii de conectivitate ecologică în localitatea Gătaia și în toate satele componente3. Diversificarea activităților sportive și competiționale pentru practicarea de sporturi individuale și de masă, cu infrastructură și bază materială corespunzătoare4. Înființarea unor centre recreative destinate populației, cu accent pe grupurile vulnerabile
	VII.1: Acțiuni pentru tineret	1. Înființarea unui centru multifuncțional/club de tineret cu implicarea autorităților locale și a unor entități private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor2. Amenajarea și dotarea de spații sau centre de joacă pentru copii în fiecare localitate componentă
VIII. Administrație publică și servicii publice	VIII.1: Digitalizarea administrației publice locale	1. Implementarea unor soluții de digitalizare a serviciilor oferite cetățenilor – stare civilă, registrul agricol, ghișeu online etc. și dotare cu softuri și echipamente performante și nu numai (cloud, IoT, AI etc.)

OS nr. 2		2. Implementarea unei soluții de arhivare digitală în cadrul administrației publice locale3. Promovarea transparenței, prin inițiative de tip open-data4.dezvoltarea de platforme pentru implicare civică și voluntariat, raportare de probleme, dezvoltarea de aplicații și platforme pentru optimizarea interacțiunii cetățenilor cu administrația publică/diverse instituții publice din oraș/ONG-uri
	VIII.2: Modernizarea infrastructurii de servicii publice adresate populației	1. Modernizarea sediilor instituțiilor publice din localitate și adaptarea infrastructurii pt. persoanele cu dizabilități2. Dezvoltarea capacitații administrative prin pregătirea și formarea continuă a personalului din administrația publică locală3. Construcția unei piețe agro-alimentare la standarde europene pentru valorificarea produselor agricole locale4. Îmbunătățirea eficienței serviciului de salubritate/gospodărire orășenească5. Dezvoltarea capacitații serviciului de asistență socială din cadrul primăriei6. Ameliorarea imaginii administrației publice prin creșterea transparenței actului administrativ7. Îmbunătățirea coeziunii dintre administrația publică locală și alți factori interesați prin dezvoltarea capacitații de planificare strategică

		și prin organizarea periodică de consultări publice ale societății civile privind proiectele de dezvoltare ale orașului
	VIII.3: Îmbunătățirea serviciilor pentru situații de urgență	1. Îmbunătățirea gradului de operativitate și intervenție în situații de urgență și dotarea corespunzătoare a serviciului voluntar pentru situații de urgență2. Acțiuni de formare a voluntarilor în domeniul situațiilor de urgență, a situațiilor de prim-ajutor la nivel transfrontalier

10.4 Portofoliul de proiecte

Având în vedere necesitățile stringente ale comunității locale, focusul administrației publice locale este pe finalizarea proiectelor de investiții demarate/aflate în derulare, iar în al doilea rând, pe pregătirea și depunerea unor proiecte cu finanțare nerambursabilă (europeană și națională). O serie de investiții și acțiuni se vor realiza și din fondurile bugetului local, împrumuturi de la Consiliul Județean, Fondul de rezervă.

Pentru o targhetare mai exactă a rezolvării nevoilor și problemelor identificate, administrația publică a orașului Gătaia a elaborat o listă cu proiectele necesare a fi realizate pentru comunitatea locală:

Tabel nr. 62: Lista cu proiecte propuse pentru perioada 2023-2027

PILONI	DIRECȚII STRATEGICE	LISTĂ PROIECTE
I. Infrastructura tehnico-edilitară și	I.1: Dezvoltarea echilibrată a infrastructurii rutiere	1. <u>Îmbunătățirea accesibilității prin extinderea și modernizarea infrastructurii de transport rutier local</u> ➡ Modernizarea drumurilor locale din localitatea Gătaia, inclusiv amenajarea de intersecții, sensuri giratorii, poduri și podețe, acostamente, parapeți, borduri, marcaje rutiere și spații verzi adiacente

amenajarea teritoriului	2. <u>Îmbunătățirea conectivității teritoriale prin construirea/reabilitarea legăturilor rutiere secundare din satele aparținătoare</u> → Asfaltarea drumurilor locale din satele Sculia, Butin, Perscosova, Șemlacu Mic și Șemlacu Mare→ Pietruirea drumurilor secundare din Sculia, Butin, Perscosova, Șemlacu Mic și Șemlacu Mare3. <u>Îmbunătățirea legăturilor de transport rutier dintre oraș cu localitățile componente</u> → Asfaltarea drumurilor de legătură cu satele aparținătoare4. <u>Sporirea siguranței de circulație rutieră și pietonală pe drumurile publice</u> → Achiziția unui sistem intelligent de control și monitorizare video a traficului rutier și pietonal din localitatea Gătaia și/sau de management al traficului rutier5. <u>Îmbunătățirea accesibilității la exploatațiile agricole</u> → Înființare drumu agricol către exploatații agricole
I.2: Mobilitate urbană durabilă printr-un transport public eficient energetic și prietenos cu mediul	1. <u>Înființarea și operaționalizarea Serviciului de Transport Public în Comun la nivelul localității Gătaia și a satelor componente</u> → Înființarea și operaționalizarea Serviciului de Transport Public în Comun la nivelul orașului Gătaia și a zonei periurbane: înființare serviciu, amenajare și dotare spațiu, stabilirea hărților și a rutelor de transport în comun, a stațiilor pentru pasageri, ticketing2. <u>Achiziționarea de mijloace de transport în comun ”verzi”/ecologice și construirea unui depou, a stațiilor anvelopă pentru pasageri</u> → Achiziționarea de autobuze/microbuze ecologice pentru transportul public de călători

	→ Amplasarea/construcția stațiilor pentru pasagerii transportului public de călători→ Construcția unui depou pentru mijloacele de transport în comun, cu atelier de service 3. <u>Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde alternativ nemotorizat în rândul populației</u> → Înființarea unei flote velo, cu stații de andocare, pe bază de card de acces, pentru populație→ Construcția/amenajarea de piste pentru biciclete în localitatea Gătaia, pe arterele intens circulate, în proximitatea instituțiilor publice de interes pentru populație, a unităților de învățământ, a unităților sanită-veterinare și culturale 4. <u>Atragerea unor companii de transport care să înființeze rute ce trec prin oraș, în conexiune cu alte orașe și comune din județ</u> → Atragerea unor companii de transport care să înființeze rute ce trec prin oraș, în conexiune cu alte orașe și comune din județ 5. <u>Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin încurajarea mijloacelor de transport nepoluante/ecologice/hybrid/"verzi"</u> → Amplasarea de stații de încărcare auto electrice→ Realizarea/reabilitarea de alei pietonale și de trotuare atât în localitatea Gătaia, cât și în satele aparținătoare
	I.3: Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico- 1. <u>Dezvoltarea și extinderea infrastructurii edilitare de tip apă și apă-canal în zonele urbane marginalizate, inclusiv în localitățile rurale componente și a racordării tuturor gospodăriilor la aceasta</u> → Extinderea rețelei de apă potabilă și racordarea tuturor gospodăriilor, inclusiv în zona PUZ tineret

	edilitare adresate populației (apă-canal, iluminat, energie electrică, energie termică)	→ Extinderea rețelei de canalizare și racordarea tuturor gospodăriilor 2. <u>Îmbunătățirea calității apei și epurarea apelor uzate prin modernizarea/înființarea de stații de tratare a apei</u> → Construcția unei noi stații de epurare pentru orașul Gătaia, inclusiv pentru zona PUZ tineret 3. <u>Înființarea/extinderea rețelei de gaze naturale și racordarea populației la rețea</u> → Înființarea/extinderea rețelei de gaze naturale și racordarea populației la rețea, inclusiv în zona PUZ tineret 4. <u>Extinderea rețelei de iluminat public intelligent prin telegestiune, becuri LED în toate localitățile componente</u> → Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public intelligent prin telegestiune, înlocuire sursă lumină cu becuri LED în toate localitățile componente → Extinderea rețelei de iluminat public în zona de locuințe PUZ tineret 5. <u>Extinderea rețelei de electricitate</u> → Amplasare post trafo și extinderea rețelei electrice în zona PUZ tineret și în zonele neconectate la rețeaua de energie electrică
	I.4: Regenerarea urbană și revitalizarea integrată a spațiilor urbane	1. <u>Regenerarea urbană și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane din zona centrală a orașului Gătaia, din cartiere de locuințe colective, inclusiv monitorizarea și siguranța spațiilor publice</u> → Reabilitarea și amenajarea integrată a Parcului Central și a Bld. Republicii, anvelope verzi, trotuare, alei, piste biciclete, inclusiv infrastructura edilitară aferentă

	→ Crearea unui nou spațiu public urban în zona PUZ tineret, cu toate utilitățile publice și funcționalitățile unui cartier rezidențial modern, spații verzi/grădini publice, locuri de joacă, alei și trotuare, piste de biciclete → Investiții în locuri de joacă pentru copii 2. <u>Investiții integrate în infrastructura de mobilitate (străzi care asigură accesul la locuințe, servicii curente sau ocazionale, piste pentru biciclete, trotuare, alei pietonale către zonele de interes/spații publice reabilitate etc.)</u> → Realizarea/reabilitarea de alei pietonale, trotuare, parcare și piste de biciclete în conexiune cu principalele instituții din oraș, unitățile de învățământ, unitățile sanitare și culturale 3. <u>Investiții în spații publice urbane (piate, pite publice), inclusiv infrastructura edilitară aferentă</u> → Modernizarea piațelor din zona urbană 4. <u>Investiții în crearea și extinderea de spații verzi și a spații verzi-albastre (scuaruri, parcuri, grădini urbane, anvelope verzi, coridoare ecologice etc.)</u> → Extinderea infrastructurii verzi din orașul Gătaia prin înființarea unui parc în localitatea Sculia și a unui parc de tineret în localitatea Gătaia → Dezvoltarea unor coridoare verzi-albastre în proximitatea apelor → Înființarea de scuaruri și/sau grădini urbane și/sau anvelope verzi în zonele aglomerate 5. <u>Elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU)</u> → Elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) a orașului Gătaia, cu includerea zonei periurbane

	I.4: Amenajarea durabilă a teritoriului	1. <u>Cresterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților în sistemul integrat de cadastru și carte funciară</u> → Reevaluarea patrimoniului UAT Gătaia, efectuarea de măsurători topometrice și actualizarea cadastrului2. <u>Elaborarea și/sau actualizarea Planului Urbanistic General (PUG)/ Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ) și/sau a Regulamentelor Locale de Urbanism (RLU)</u> → Realizarea și digitalizarea documentației de amenajare a teritoriului - Planul Urbanistic General→ Realizarea Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ)3. <u>Zonarea funcțională a teritoriului în acord cu tendințele de dezvoltare</u> → Zonarea funcțională a teritoriului în acord cu tendințele de dezvoltare→ Completarea Registrului spațiilor verzi, identificarea terenurilor degradate, a siturilor poluate etc.4. <u>Clarificarea aspectelor de proprietate și domenialitate asupra domeniului public și privat al UAT</u> → Clarificarea aspectelor de proprietate și domenialitate asupra domeniului public și privat al UAT
II. Economia și mediul de afaceri	II.1: Crearea unui mediu de afaceri stimulativ și competitiv, cu	1. <u>Atragerea și sprijinirea de investiții private în localitate</u> → Crearea unui plan/strategii dedicate potențialilor investitori, oferirea de facilități (terenuri, facilități fiscale), intermedierea de parteneriate cu mediul economic local și unitățile de învățământ pentru forța de muncă

	activități economice diversificate	2. <u>Mecanisme de "economie inteligentă"</u> → Crearea unei platforme pentru promovarea produselor agricole locale, a afacerilor locale 3. <u>Sprinjirea diversificării activităților economice din orașul Gătaia</u> → Stimularea cooperării transfrontaliere în rândul producătorilor agricoli locali→ Construcția unei piețe agroalimentare la standarde europene pentru valorificarea produselor agricole locale→ Încurajarea dezvoltării pomiculturii, apiculturii și colectării florei spontane prin construcția și dotarea unui centru de colectare și depozitare fructe, miere și floră spontană 4. <u>Încurajarea asocierii fermierilor, a creării grupurilor de producători, în special în domeniul creșterii animalelor</u> → Încurajarea asocierii fermierilor, a creării grupurilor de producători, în special în domeniul creșterii animalelor 5. <u>Dezvoltarea infrastructurii agricole</u> → Construcția de drumuri agricole către exploatații agricole→ Refacerea, decolmatarea canalelor pentru irigații 6. <u>Cresterea gradului de informare în privința accesării fondurilor europene</u> → Organizarea de campanii anuale de informare în privința accesării fondurilor europene în domeniul agriculturii și industriei, start-up-uri
	II.2: Cresterea ocupării forței	1. <u>Cresterea nivelului de instruire al forței de muncă existente din agricultură și dezvoltarea activităților de consultanță agricolă</u>

	de muncă și dezvoltarea resurselor umane	→ Derularea unor programe de instruire în domeniul agricol în vederea creșterii nivelului de instruire al forței de muncă existente din agricultură și dezvoltarea activităților de consultanță agricolă 2. <u>Activități de networking (retele de absolvenți, evenimente cu mediul de afaceri, parteneriate privat-unități de învățământ)</u> → Crearea unor rețele de absolvenți, a unor evenimente cu mediul de afaceri, parteneriate agenți economici-unități de învățământ 3. <u>Introducerea unui serviciu public de consiliere în carieră și/sau reorientare în carieră pentru șomeri, persoane fără venituri, grupuri defavorizate</u> → Introducerea unui serviciu public de consiliere în carieră și/sau reorientare în carieră pentru șomeri, persoane fără venituri, grupuri defavorizate 4. <u>Încurajarea tinerilor să rămână în localitate prin sporirea participării tinerilor la viață economică și promovarea antreprenoriatului</u> → Atragerea tinerilor în activități agricole prin preluarea de către aceștia a unor exploatații agricole și acordarea unor prime de instalare prin fonduri europene → Încurajarea tinerilor să rămână în localitate prin posibilitatea accesării fondurilor europene în vederea dezvoltării unei afaceri
III. Eficiență energetică și utilizarea resurselor	III.1: Creșterea eficienței energetice a clădirilor	1. <u>Creșterea gradului de independentă energetică a clădirilor publice prin utilizarea resurselor energetice regenerabile și gestionarea intelligentă a energiei</u> → Implementarea de soluții privind producția și stocarea energiei electrice din resurse regenerabile de energie (solare) pentru funcționarea clădirilor publice și/sau a iluminatului public

regenerabile de energie	→ Elaborarea/actualizarea Planului de îmbunătățire a eficienței energetice la nivelul UAT Gătaia 2. <u>Îmbunătățirea performanțelor energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul clădirilor publice, inclusiv a obiectivelor de patrimoniu, pentru combaterea schimbărilor climatice</u> → Echipamente și sisteme inteligente de automatizare a consumului de energie electrică, energie termică și apă în clădirile publice, în conexiune cu aplicații software de control și monitorizare → Montarea de pompe de căldură pentru încălzirea și ventilația instituțiilor/clădirilor publice → Renovarea energetică a clădirilor publice (creșe, grădinițe, școli, Liceul Teoretic Gătaia, cămine culturale, centru medical, remiza pompieri), alte clădiri publice, inclusiv a obiectivelor de patrimoniu 3. <u>Investiții în sectorul locuințelor pentru creșterea eficienței energetice</u> → Renovarea energetică a clădirilor rezidențiale multifamiliale (blocurile de locuințe din zone/cartiere marginalizate)
	III.2: Îmbunătățirea managementului deșeurilor 1. <u>Managementul colectării selective și a transportului deșeurilor menajere de pe raza orașului</u> → Eficientizarea colectării selective a deșeurilor menajere prin montarea de pubele pentru plastic, sticlă, hârtie/carton și gunoi menajer în toate localitățile componente 2. <u>Implementarea unei soluții de compost a deșeurilor vegetale</u> → Înființarea unei stații de compost/ colectare compost pentru populație

		3. <u>Organizarea unor campanii pentru promovarea colectării selective a deșeurilor în rândul populației și în rândul agenților economici</u> → Organizarea unor campanii pentru promovarea colectării selective a deșeurilor în rândul populației și în rândul agenților economici
	III.3: Acțiuni pentru protecția și refacerea mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice	1. <u>Conversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și pregătirea lor pentru utilizare/reutilizare</u> → Demolarea construcțiilor degradate/abandonate și pregătirea terenului pentru utilizare/reutilizare 2. <u>Împădurirea terenurilor agricole degradate pentru crearea unei liziere urbane și protecția împotriva inundațiilor, a fragmentării terenului agricol, a tasării pământului</u> → Continuarea acțiunilor de împădurire a terenurilor agricole degradate 3. <u>Regularizarea pâraielor și a torenților de pe teritoriul localității, prin construirea de microbaraje, consolidarea malurilor, construirea de podețe și alte astfel de lucrări hidrotehnice</u> → Refacerea, decolmatarea canalelor pentru irigații → Regularizarea și consolidarea malurilor pârâurilor Birda și Bârzava Moartă 4. <u>Organizarea de acțiuni voluntare de ecologizare /colectare deșeuri a malurilor apelor, a pădurilor și a terenurilor degradate</u> → Organizarea de acțiuni voluntare de ecologizare /colectare deșeuri a malurilor apelor, a pădurilor și a terenurilor degradate cu ONG-uri din domeniul protecției mediului, unitățile de învățământ, membri comunității locale etc.

IV. Educație	IV.1: Îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație	1. <u>Dezvoltarea infrastructurii și dotării învățământului antepreșcolar</u> ➡ Construcția și echiparea unei creșe pentru copii antepreșcolari în orașul Gătaia2. <u>Îmbunătățirea infrastructurii și a bazei materiale educaționale în vederea asigurării unui cadru propice de desfășurare a actului educațional în unitățile de învățământ de pe raza orașului și a localităților componente</u> ➡ Modernizarea și conformarea la standardele legale de calitate ale unităților de învățământ preșcolar (grădinițe)➡ Construcția unei noi grădinițe în localitatea Sculia➡ Modernizarea și conformarea la standardele legale de calitate ale unităților de învățământ primar și gimnazial (clasele 0-8) pentru creșterea calității actului de predare și învățare în toate satele aparținătoare➡ Dotarea sălilor de clasă, înființarea de laboratoare și ateliere pentru învățământul liceal pentru creșterea calității actului de predare și învățare în cadrul Liceului Teoretic Gătaia3. <u>Introducerea transportului școlar pentru elevi și cadre didactice în toate localitățile componente</u> ➡ Achiziția de microbuze/autobuze școlare pentru introducerea transportului școlar pentru elevi și cadre didactice în toate localitățile componente4. <u>Atragerea de cadre didactice calificate în localitate</u> ➡ Renovarea/adaptarea de locuințe pentru atragerea de cadre didactice calificate în localitate5. <u>Sprijinirea proiectelor educative și a tuturor formelor de creativitate școlară, inclusiv educația și formarea la distanță și online</u>

		→ Dezvoltarea de diverse proiecte educative în colaborare cu unitățile de învățământ, ONG-uri, alți parteneri→ Digitalizarea educației și adaptarea infrastructurii pentru formarea la distanță on-line 6. <u>Creșterea accesului la educație și prevenirea abandonului școlar, în special pentru categoriile dezavantajate (rromi și copii de la sate)</u> → Înființarea și dotarea unui centru de tipul "a doua șansă" și/sau "after school" pentru reducerea abandonului școlar și incluziunea socială a categoriilor defavorizate, în special rromi și copii de la sate, cu o stare materială precară
V. Sănătate și asistență socială	V.1: Îmbunătățirea infrastructurii medicale și a serviciilor de sănătate	1. <u>Creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative prin lărgirea gamei de servicii medicale și atragerea în localitate de cadre medicale pe diverse specialități</u> → Renovarea/adaptarea de locuințe pentru atragerea de cadre medicale pe diverse specialități, în localitate
	V.2: Îmbunătățirea infrastructurii sociale și a serviciilor de asistență socială	1. <u>Dezvoltarea infrastructurii de locuire pentru tineri, familiilor tinere și alte categorii de persoane defavorizate</u> → Construirea de locuințe/blocuri sociale pentru tineri, familiilor tinere și persoane defavorizate2. <u>Înființarea de centre/cluburi la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități private care să ofere activități specifice adaptate pentru membrii comunităților marginalizate</u>

		→ Înființarea de centre/cluburi la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități private care să ofere activități specifice adaptate pentru membrii comunităților marginalizate 3. <u>Înființarea unui centru de zi/azil de bătrâni</u> → Înființarea unui centru de zi/azil pentru vârstnici 4. <u>Acțiuni de incluziune socială a grupurilor defavorizate la nivel local</u> → Înființarea și dotarea unui centru de tipul "a doua șansă" și/sau "after school" pentru reducerea abandonului școlar și incluziunea socială a categoriilor defavorizate, în special rromi și copii de la sate, cu o stare materială precară 5. <u>Introducerea unui serviciu public de consiliere în carieră și/sau reorientare în carieră pentru șomeri, persoane fără venituri, alte grupuri defavorizate</u> → Introducerea unui serviciu public de consiliere în carieră și/sau reorientare în carieră pentru șomeri, persoane fără venituri, grupuri defavorizate
VI. Cultură și patrimoniu	VI.1: Dezvoltarea sectorului cultural	1. <u>Modernizarea infrastructurii culturale</u> → Reabilitarea Casei de cultură din orașul Gătaia 2. <u>Diversificarea serviciilor/evenimentelor cultural-artistice care să constituie poli de atracție pentru vizitatori</u> → Diversificarea serviciilor cultural-artistice (organizarea de expoziții muzeale, concursuri de creație, gale, cenacluri, dansuri, manifestări artistice etc.) și includerea colecțiilor în ansambluri culturale care să constituie poli de atracție pentru vizitatori

		3. <u>Dezvoltarea parteneriatelor culturale și de dezvoltare locală între orașul Gătaia și alte unități administrativ teritoriale</u> ➡ Organizarea periodică de sărbători tradiționale, manifestări/programe culturale transfrontaliere (România-Serbia, România-Ungaria)➡ Dezvoltarea parteneriatelor culturale și de dezvoltare locală între orașul Gătaia și alte unități administrativ teritoriale din țară și din localitățile înfrățite din afara țării
	VI.2: Valorificarea patrimoniului natural și antropic	1. <u>Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului</u> ➡ Realizarea unui album video digital prin scanare aeriană a patrimoniului natural2. <u>Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural și cultural de la nivel local</u> ➡ Iluminat arhitectural (clădiri publice, monumente, lăcașe de cult) și iluminat ornamental (parcuri, piețe, statui, fântâni)
VII. Timp liber și agrement	VII.1: Reconversia terenurilor degradate în scopul înființării unor facilități sportive, de agrement și petrecere a timpului liber	1. <u>Conversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate prin crearea și amenajarea de spații cu funcționalități de agrement</u> ➡ Înființarea unui parc nou în localitatea Sculia➡ Înființarea unui parc de tineret în localitatea Gătaia2. <u>Înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi, inclusiv parcuri / păduri urbane, acoperișuri verzi, grădini urbane, arii de conectivitate ecologică în localitatea Gătaia și în toate satele componente</u> ➡ Amenajarea peisagistică și funcțională a Parcului central și a celorlalte parcuri existente (Parc Gară și Parc Colonie), în vederea adaptării la standardele actuale de calitate și siguranță

	→ Amenajarea unei alei de promenadă pe malul Bârzavei→ Amenajarea a câte unui parc și locuri de joacă în fiecare dintre satele componente ale orașului3. <u>Diversificarea activităților sportive și competiționale pentru practicarea de sporturi individuale și de masă, cu infrastructură și bază materială corespunzătoare</u> → Diversificarea activităților sportive și competiționale pentru practicarea de sporturi individuale și de masă, cu baze materiale corespunzătoare→ Amenajare vestiare la stadionul "Progresul Gătaia"→ Amenajare locuri de parcare la Sala de sport din Gătaia4. <u>Înființarea unor centre recreative destinate populației, cu accent pe grupurile vulnerabile</u> → Înființarea unor centre recreative destinate populației, cu accent pe grupurile vulnerabile
	VII.1: Acțiuni pentru tineret 1. <u>Înființarea unui centru multifuncțional/club de tineret cu implicarea autorităților locale și a unor entități private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor</u> → Înființarea unui centru multifuncțional/club de tineret care să ofere activități specifice adaptate tinerilor2. <u>Amenajarea și dotarea de spații sau centre de joacă pentru copii în fiecare localitate componentă</u> → Amenajarea și dotarea de spații sau centre de joacă pentru copii în fiecare localitate componentă

VIII. Administrație publică și servicii publice	VIII.1: Digitalizarea administrației publice locale	1. <u>Implementarea unor soluții de digitalizare a serviciilor oferite cetățenilor – stare civilă, registrul agricol, ghișeu online etc. și dotare cu softuri și echipamente performante și nu numai (cloud, IoT, AI etc.)</u> → Achiziția de servicii cloud pentru administrația publică locală→ Implementarea de soluții de digitalizare a serviciilor oferite cetățenilor – stare civilă, registrul agricol etc. și dotare cu softuri și echipamente performante și nu numai2. <u>Implementarea unei soluții de arhivare digitală în cadrul administrației publice locale</u> → Implementarea unei soluții de arhivare digitală în cadrul administrației publice locale3. <u>Promovarea transparentei, prin inițiative de tip open-data</u> → Implementarea de inițiative de tip open-data în raport cu cetățenii orașului4. <u>Dezvoltarea de platforme pentru implicare civică și voluntariat, raportare de probleme, dezvoltarea de aplicații și platforme pentru optimizarea interacțiunii cetățenilor cu administrația publică/diverse instituții publice din oraș/ONG-uri</u> → Dezvoltarea de platforme pentru implicare civică și voluntariat, raportare de probleme, dezvoltarea de aplicații și platforme pentru optimizarea interacțiunii cetățenilor cu administrația publică/diverse instituții publice din oraș/ONG-uri
	VIII.2: Modernizarea infrastructurii de servicii publice	1. <u>Modernizarea sediilor instituțiilor publice din localitate și adaptarea infrastructurii pt. persoanele cu dizabilități</u> → Modernizarea sediului primăriei, inclusiv adaptarea infrastructurii pt. persoanele cu dizabilități→ Lucrări de reparații la clădirile de interes public de pe raza orașului

	adresate populației	→ Construcție capelă pentru ceremonii funerare→ Reabilitarea clădirii publice Serviciul Public Comunitar Local de Evidență Persoanelor din orașul Gătaia→ Amenajare și dotare spațiu public cu destinație Sală de conferințe, cu funcțiuni administrative (sală de ședințe pentru întrunirile Consiliului Local Gătaia) 2. <u>Dezvoltarea capacității administrative prin pregătirea și formarea continuă a personalului din administrația publică locală</u> → Derularea de programe de instruire și formare continuă a personalului din administrația publică locală 3. <u>Construcția unei piețe agro-alimentare la standarde europene de calitate și siguranță alimentară pentru valorificarea produselor agricole locale</u> → Construcția unei piețe agro-alimentare la standarde europene 4. <u>Îmbunătățirea eficienței serviciului de salubritate/gospodărire orășenească</u> → Dotarea corespunzătoare cu utilaje pentru întreținerea domeniului public 5. <u>Dezvoltarea capacității serviciului de asistență socială din cadrul primăriei</u> → Oferirea de stimulente sociale tinerilor fără posibilități materiale, care urmează o formă de învățământ sau dețin un loc de muncă 6. <u>Ameliorarea imaginii administrației publice prin creșterea transparentei actului administrativ</u> → Adaptarea site-ului web al primăriei prin posibilitatea comunicării online directe cu cetățeanul

		7. <u>Îmbunătățirea coeziunii dintre administrația publică locală și alți factori interesați prin dezvoltarea capacității de planificare strategică și prin organizarea periodică de consultări publice ale societății civile privind proiectele de dezvoltare ale orașului</u> ➡ Organizarea periodică de consultări publice ale societății civile privind proiectele de dezvoltare ale orașului, în mediul online, prin adaptarea site-ului web al primăriei și consultarea publică online a cetățenilor
	VIII.3: Îmbunătățirea serviciilor pentru situații de urgență	1. <u>Îmbunătățirea gradului de operativitate și intervenție în situații de urgență și dotarea corespunzătoare a serviciului voluntar pentru situații de urgență</u> ➡ Achiziția de autospeciale și echipamente pentru intervenția rapidă în caz de situații de urgență ➡ Reabilitarea Remizei de pompieri și dotarea cu o autospecială pt. stingerea incendiilor, pomparea apei 2. <u>Acțiuni de formare a voluntarilor în domeniul situațiilor de urgență, a situațiilor de prim-ajutor la nivel transfrontalier</u> ➡ Formarea voluntarilor în domeniul situațiilor de urgență, a situațiilor de prim-ajutor, la nivel transfrontalier

Lista cu proiecte prioritare conține proiectele aflate în diverse stadii de pregătire și/sau evaluare și/sau în implementare, care necesită atenția imediată a autorității publice locale:

Tabel nr. 63: Lista cu proiecte prioritare

Denumire proiect	Valoare/surse de finanțare	Stadiu
1. Asfaltare rețea stradală oraș Gătaia 14 km	Buget local	Contract proiectare faza PT cu execuție
2. ”Reabilitare străzi în orașul Gătaia, județul Timiș” – Carpați, Înfrățirii, Bârzăvii și Trandafirilor	25.777.983 lei / Anghel Saligny	Proiect aprobat
3. Întreținere și reparații acostamente pe str. Republicii	Buget local	
4. ”Modernizare străzi în satele aparținătoare orașului Gătaia (Sculia, Șemlacu Mare, Șemlacu Mic, Butin, Percosava)”	15.000.000 lei / Anghel Saligny	Proiect depus
5. ”Realizare sistem de monitorizare și supraveghere video în oraș Gătaia, județ Timiș”	2.461.350 lei / PNRR	Proiect aprobat
6. Investiții pentru operaționalizarea Serviciului de Transport Public în Comun la nivelul orașului Gătaia și a zonei periurbane	Buget local	
7. ”Realizarea transportului public electric în orașul Gătaia și zona periurbană” (inclusiv cu stații de încărcare)	4.393.510 lei / PNRR	Proiect aprobat
8. Dezvoltarea infrastructurii și a flotei de mijloace de transport ecologice pentru transportul public de călători	PRV	
9. Amplasarea/construcția stațiilor pentru pasageri	PRV	
10. Construcția unui depou pentru mijloacele de transport în comun, cu atelier de service	Buget local	
11. Înființarea unei flote velo, cu stații de andocare, pe bază de card de acces, pentru populație	PRV	

12. "Dezvoltarea infrastructurii de transport verde, piste pentru biciclete în oraș Gătaia, județ Timiș"	7.966.898 lei / PNRR	Proiect aprobat
13. Înființarea și/sau extinderea rețelei de piste pentru biciclete în satele apartinătoare	PRV + Buget local	
14. Atragerea unor companii de transport care să înființeze rute ce trec prin oraș, în conexiune cu alte orașe și comune din județ	n/a	În lucru
15. "Stații de reîncărcare pentru autovehicule electrice în UAT Gătaia, județ Timiș"	445.987 lei / AFM	Proiect aprobat
16. Amenajare trotuare în orașul Gătaia cu satele aferente	PTV + Buget local	
17. Extinderea rețelei de alimentare cu apă în zona PUZ Tineret	Anghel Saligny / PODD	
18. Extinderea rețelei de canalizare și racordarea tuturor gospodăriilor	Buget local / Anghel Saligny	
19. Construcția unei noi stații de epurare pentru orașul Gătaia, inclusiv pentru zona PUZ tineret	Anghel Saligny / PODD	
20. Extinderea infrastructurii verzi din orașul Gătaia prin înființarea unui parc în localitatea Sculia și a unui parc de tineret în localitatea Gătaia	3.500.000 euro / POAT / PRV	În pregătire faza SF + PT
21. Reabilitarea și amenajarea integrată a Parcului Central și a Bld. Republicii	PRV + Buget local	
22. Elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) a orașului Gătaia, cu includerea zonei periurbane	Buget local	Licitație
23. "Înființare rețele de distribuție a gazelor naturale în unitățile administrative teritoriale Gătaia și Birda"	78.454.652 lei / Anghel Saligny / PODD	Proiect depus
24. "Eficientizarea sistemului de iluminat public în UAT Gătaia"	11.670.523 lei / POR	Proiect în implementare

25. Modernizare iluminat public în satele componente (fără Sculia)	PRV	
26. Extindere Rețea de iluminat public DN58B	Buget local	Faza SF + PT
27. Extindere rețea electrică - PUZ tineret	Buget local / PODD	
28. Reevaluarea patrimoniului UAT Gătaia, efectuarea de măsurători topometrice și actualizarea cadastrului	Buget local	În derulare cu OCPI
29. "Actualizarea în format digital a documentației de amenajarea teritoriului – Plan Urbanistic General în oraș Gătaia, județul Timiș"	511.961 lei / PNRR	Proiect aprobat
30. Realizarea Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ)	Buget local	
31. Completarea Registrului spațiilor verzi, identificarea terenurilor degradate, a siturilor poluate etc.	Buget local	
32. Crearea unui plan/strategii dedicate potențialilor investitori, oferirea de facilități (terenuri, facilități fiscale), intermedierea de parteneriate cu mediul economic local și unitățile de învățământ pentru forța de muncă	IPA România-Serbia/ Interreg România-Ungaria + Buget local	
33. Stimularea cooperării transfrontaliere în rândul producătorilor agricoli locali	IPA România-Serbia / Interreg România-Ungaria	
34. Construcția unei piețe agroalimentare la standarde europene pentru valorificarea produselor agricole locale	IPA România-Serbia / Interreg România-Ungaria	
35. Încurajarea dezvoltării pomiculturii, apiculturii și colectării florei spontane prin construcția și dotarea unui centru de colectare și depozitare fructe, miere și floră spontană	IPA România-Serbia / Interreg România-Ungaria	
36. Organizarea de campanii anuale de informare în privința accesării fondurilor europene în domeniul agriculturii și industriei, start-up-uri	PEO / Buget local	

37. Derularea unor programe de instruire în domeniul agricol în vederea creșterii nivelului de instruire al forței de muncă existente din agricultură și dezvoltarea activităților de consultanță agricolă	PEO	
38. Crearea unor rețele de absolvenți, a unor evenimente cu mediul de afaceri, parteneriate agentii economici-unități de învățământ	PEO	
39. Introducerea unui serviciu public de consiliere în carieră și/sau reorientare în carieră pentru șomeri, persoane fără venituri, grupuri defavorizate	PEO / POIDS	
40. Implementarea de soluții privind producția și stocarea energiei electrice din resurse regenerabile de energie (solare) pentru funcționarea clădirilor publice și/sau a iluminatului public	PRV / Fondul de modernizare	
41. Actualizare Plan de îmbunătățire eficiență energetică	Buget local	
42. Echipamente și sisteme inteligente de automatizare a consumului de energie electrică, energie termică și apă în clădirile publice, în conexiune cu aplicații software de control și monitorizare	PRV / PODD	
43. "Creșterea eficienței energetice a școlii primare și a grădiniței din localitatea Butin, orașul Gătaia, județul Timiș"	1.428.703 lei / AFM	Proiect depus
44. "Creșterea eficienței energetice a școlii primare și a grădiniței din localitatea Șemlacu Mare, oraș Gătaia, județul Timiș"	1.359.630 lei / AFM	Proiect depus
45. "Creșterea eficienței energetice a Centrului medical al orașului Gătaia, județul Timiș"	3.353.256 lei / AFM	Proiect depus
46. "Anvelopare clădiri publice Liceul Teoretic din orașul Gătaia"	1.598.684 lei / POR 2014-2020	Proiect în implementare
47. "Reabilitarea moderată a clădirii publice Casa de cultură – str. Republicii, nr. 111/2, oraș Gătaia, județ Timiș"	1.916.899 lei / PNRR	Proiect aprobat

48. "Reabilitarea moderată a clădirii publice Serviciul Public Comunitar Local de Evidență Persoanelor – str. Carpați, nr. 106, oraș Gătaia, județ Timiș"	253.421 lei / PNRR	Proiect aprobat
49. "Reabilitarea moderată a clădirii publice Remiză Pompieri – str. Carpați, nr. 126, oraș Gătaia, județ Timiș"	636.800 lei / PNRR	Proiect aprobat
50. Reabilitare energetică Grădinița PP din Gătaia	PRV	
51. "Renovarea energetică a clădirii rezidențiale multifamiliale din oraș Gătaia- Bloc P2, P3, P4, P5 – str. Carpați, nr. 112, oraș Gătaia, județ Timiș"	2.996.940 lei / PNRR	Proiect aprobat
52. Renovare energetică blocuri str. Republicii	PRV	
53. Acțiuni de continuare a împăduririi terenurilor agricole degradate	PODD /AFM + buget local	În derulare, necesită continuare
54. Organizarea de acțiuni voluntare de ecologizare /colectare deșeuri la malurile apelor, a pădurilor și a terenurilor degradate cu ONG-uri din domeniul protecției mediului, unitățile de învățământ, membri comunității locale etc.	Buget local	
55. Construire, echipare și operaționalizare creșă mică în orașul Gătaia, județul Timiș	PRV / POIDS	
56. Modernizarea și conformarea la standardele legale de calitate ale unităților de învățământ preșcolar	PRV / Anghel Saligny / POIDS	
57. Modernizarea și conformarea la standardele legale de calitate ale unităților de învățământ primar și gimnazial (clasele 0-8) pentru creșterea calității actului de predare și învățare în toate satele aparținătoare	PRV / Anghel Saligny / POIDS	

58. Dotarea sălilor de clasă, înființarea de laboratoare și ateliere pentru învățământul liceal pentru creșterea calității actului de predare și învățare în cadrul Liceului Teoretic Gătaia	PRV / Anghel Saligny / POIDS	
59. Reabilitare și amenajare spații exterioare Liceul Teoretic Gătaia	Buget local	Faza SF
60. Achiziția de microbuze/autobuze școlare pentru introducerea transportului școlar pentru elevi și cadre didactice în toate localitățile componente	PRV / POIDS	
61. Digitalizarea educației și adaptarea infrastructurii pentru formarea la distanță on-line	PRV / Interreg România-Ungaria / POIDS	
62. Construire locuințe pentru tineri destinate închirierii în regim de înălțime P+3 (în zona PUZ Tineret)	ANL	În execuție
63. "Înființare locuințe sociale în orașul Gătaia" (loc. Gătaia, str. Independenței)	5.003.458 lei / MDLPA	În implementare
64. Renovare și amenajare locuințe individuale pentru diferite grupuri marginalizate/defavorizate	POIDS	
65. Înființarea de centre/cluburi la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități private care să ofere activități specifice adaptate pentru membrii comunităților marginalizate	PRV / POIDS	
66. Diversificarea serviciilor cultural-artistice (organizarea de expoziții muzeale, concursuri de creație, gale, cenacluri, dansuri, manifestări artistice etc.) și includerea colecțiilor în ansambluri culturale care să constituie poli de atracție pentru vizitatori	Buget local / IPA România-Serbia/ Interreg România-Ungaria	
67. "Pregatirea documentațiilor tehnico-economice pentru proiectul integrat de regenerare urbană prin îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi din orașul Gătaia"	332.641 lei / POAT 2014-2020	În derulare

68. Regenerare urbană prin îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi din orașul Gătaia – înființare parcuri noi în localitățile Gătaia și Sculia POR	9.212.166,86 lei / PRV	Faza SF în pregătire
69. Amenajarea peisagistică și funcțională a Parcului central	Buget local	
70. Amenajarea peisagistică și funcțională a parcilor existente (Parc Gară și Parc Colonie), în vederea adaptării la standardele actuale de calitate și siguranță	Buget local / PRV	
71. Organizarea concursului anual de biciclete pentru copii	Buget local	
72. Amenajare vestiare stadion "Progresul Gataia"	Buget local	Faza SF
73. Realizare acces locuri de parcare la Sala de sport Gătaia	Buget local	În execuție
74. Înființarea unui centru multifuncțional/club de tineret care să ofere activități specifice adaptate tinerilor	PRV/ IPA România-Serbia/ Interreg România-Ungaria / POIDS	
75. Amenajarea și dotarea de spații sau centre de joacă pentru copii în fiecare localitate componentă	PRV + Bugetul local	
76. Implementarea de soluții de digitalizare a serviciilor oferite cetățenilor – stare civilă, registrul agricol etc. și dotare cu softuri și echipamente performante și nu numai	POCIDIF	
77. Modernizarea sediului primăriei, inclusiv adaptarea infrastructurii pt. persoanele cu dizabilități	Bugetul local	În execuție
78. "Construire capelă pentru ceremonii funerare în orașul Gătaia"	264.508 lei / PNRR (GAL)	Proiect în derulare
79. "Amenajare și dotare spațiu public cu destinația sală de conferințe"	264.508 lei / PNRR (GAL)	Proiect în derulare
80. Dotarea corespunzătoare cu utilaje pentru întreținerea domeniului public și ca răspuns la situațiile de urgență	Buget local / IPA România-Serbia	

10.5 Surse de finanțare nerambursabilă

Programele operaționale pentru perioada 2021 – 2027 au fost consolidate în urma colaborării inter-instituționale, negocierii informale cu reprezentanții Comisiei Europene, dar și prin consultarea unor parteneri socio-economiți relevanți. Programele operaționale propuse pentru perioada 2021-2027 sunt:

- 8 Programe Regionale, gestionate de 8 ADR-uri;
- Programul Operațional Creștere Intelectuală, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF);
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD);
- Programul Operațional Transport (POT);
- Programul Operațional Educație și Ocupare (PEO);
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS);
- Programul Operațional Sănătate (multifond);
- Programul Operațional Tranzitie Justă (POTJ);
- Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT);
- Planul Național Strategic pt. Politica Agricolă Comună (PNS PAC).

Începând cu perioada de programare 2021-2027, la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României, Agențiile pentru Dezvoltare Regională (ADR) îndeplinesc funcția de Autorități de Management pentru Programele Regionale. ADR Vest a elaborat **Programul Regional Vest 2021-2027 (PRV)** dedicat Regiunii de Vest (județele Timiș, Arad, Caraș-Severin și Hunedoara), în corespondență cu obiectivele UE.

Tabel nr. 64: Prioritățile și tipurile de intervenții din PRV 2021-2027

Obiectivul UE	Priorități	Tipuri de intervenții
1. ”O Europă mai competitivă și mai inteligentă”	Prioritatea 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	a(i) Dezvoltarea și sporirea capacitaților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate Alocare: 59,028 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Consolidarea bazei materiale publice de cercetare, în corelare cu nevoile pieței și aliniate dublei tranzitii verde și digitale, prin investiții în dezvoltarea entităților care desfășoară activități specifice de CDI

	1. Sprijinirea activității organizațiilor și infrastructurilor de CDI existente 2.dezvoltarea conceptuală și operaționalizarea a 4 Centre de Creativitate și Inovare 3. Susținerea dezvoltării și operaționalizării clusterelor de inovare B. Dezvoltarea mecanismelor și a instrumentelor care stimulează activitățile inovative ale IMM-urilor 1. Sprijinirea activităților de inovare și a departamentelor de CDI din cadrul IMMurilor pentru reducerea decalajului existent în termeni de inovare și digitalizare; dezvoltarea și/sau adoptarea tehnologiilor avansate: block-chain, big data, cloud computing, Internet of Things, producție avansată, robotică, inteligență artificială, securitate cibernetică, printare 3D (fabricație aditivă), metode avansate de producție, tehnologii sustenabile și economie circulară etc. 2. Facilitarea și stimularea colaborării efective între actorii ecosistemului regional de inovare - precum și între întreprinderi mari și IMM-uri, pentru creșterea valorii adăugate C. Dezvoltarea unui sistem regional de vouchere de inovare, în scopul de a facilita accesul IMM la resurse externe de cercetare și cooperarea activă între IMM-uri și furnizorii de servicii de inovare – organizații de cercetare, universități, entități de transfer tehnologic etc. D. Consolidarea cooperării pentru inovare cu parteneri interni sau externi – ex. EIT, platforme S3, prin participarea în activități și dezvoltarea unor rețele intersectoriale între membrii ecosistemului, bazate pe cooperare, transfer de cunoștințe și creșterea competențelor, concentrându-se pe promovarea inovării, în special tehnica/tehnologică, inovarea socială și eco-inovarea a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

		Alocare: 15,382 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Susținerea transformării digitale a IMM-urilor în corelare cu indicatorii care compun indicele DESI: achiziția de produse/servicii IT personalizate, investiții în echipamente specifice, achiziția licențelor și/sau dezvoltarea aplicațiilor software, resurse de stocare și procesare, tehnologii specifice de utilizare a inteligenței artificiale, robotizării, învățării automate, realității augmentate și virtuale, soluții/servicii IT&C, utilizarea tehnologiilor moderne de ex. Blockchain, big data, realitate virtuală, imprimare 3D și susținerea și promovarea comerțului electronic a(iii) Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive Alocare: 149,581 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Îmbunătățirea productivității și competitivității IMM-urilor, inclusiv sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în activitatea IMM-urilor, prin introducerea de metode avansate de producție, tehnologii sustenabile, contracararea efectelor schimbărilor climatice, transformarea verde și digitală B. Susținerea și dezvoltarea structurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare) și a serviciilor suport localizate în cadrul acestora, în mod integrat cu sprijinirea IMM-urilor, inclusiv întreprinderi noi C. Sprijin pentru întreprinderi noi, în județele Caraș-Severin și Hunedoara, prin achiziția de active corporale și active necorporale aferente investiției, modernizare/dotare spații de producție/servicii, însوțite de suport personalizat de tip: consiliere, mentoring, coaching, în fiecare etapă a dezvoltării D. Sprijin prin Instrumente financiare:

		- Instrument de capital de risc de accelerare a afacerilor (accelerator combinat cu grant și fond seed);- Instrument de venture capital a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat Alocare: 12,118 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale, creative, ecologice în domeniile de specializare inteligentăB. Operaționalizarea Agenției Regionale de Inovare
	Prioritatea 2. O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice Alocare: 34,117 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Digitalizarea administrației publice: platforme cu funcții și servicii digitale oferite de instituții publiceB. Aplicații de tip Smart City de tipul: Smart People, Smart Environment, Smart Economy, Smart Governance, Smart Mobility și Smart Living. Aplicațiile vor fi noi și pot fi implementate sub forma unor proiecte-pilot în localitățile solicitante, care ulterior vor fi replicate și adaptate local.
2. "O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon"	Prioritatea 3: O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	b(i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Alocare: 116,795 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Reabilitarea energetică a clădirilor rezidențiale (blocuri de locuințe): îmbunătățirea izolației termice, modernizarea termică a anvelopei clădirii; îmbunătățirea sistemului tehnic al clădirii (instalații); utilizarea surselor regenerabile de energie în măsura în care sunt concepute și dimensionate pentru

	consumul propriu al clădirii; lucrări conexe, în procent limitat; campanii de informare, educație și conștientizare cu privire la optimizarea consumului de energie în gospodărie și întărirea valorilor ecologice Proiectele trebuie să se regăsească în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană și în Planul de Acțiune privind Energia Durabilă. Vor fi prioritizate clădirile rezidențiale care au un consum ridicat de energie și care obțin o economie energetică ridicată: ▪ Renovare medie: minimum 40% economie ($\leq P+4$);▪ Renovare aprofundată: minimum 60% economie ($> P+4$). Este avută în vedere implementarea unei scheme de ajutor de minimis pentru agenții economici care desfășoară activități economice în cadrul blocurilor de locuințe propuse spre finanțare. B. Reabilitarea energetică a clădirilor publice cu funcțiuni sociale (educaționale, de sănătate, servicii sociale): îmbunătățirea izolației termice, modernizarea termică a envelopei clădirii; îmbunătățirea sistemului tehnic al clădirii (instalații); utilizarea surselor regenerabile de energie în măsura în care sunt concepute și dimensionate pentru consumul propriu al clădirii; lucrări conexe, în procent limitat; consolidarea capacitații autorității de management, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților publice în domeniul eficienței energetice, campanii de informare, educație și conștientizare cu privire la optimizarea consumului de energie în clădirile publice Se urmărește cu prioritate reducerea consumului de energie cu minimum 60% (renovare aprofundată). Proiectele trebuie să se regăsească în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană. Este necesară pregătirea Planului de Acțiune privind Energia Durabilă (PAED).

		b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Alocare: 40,000 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Crearea de noi spații verzi în intravilanul localităților urbane. Se vor realiza investiții asupra unor terenuridezafectate, abandonate, degradate care sunt propuse spre a fi transformate în spații verzi: a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri; b) amenajarea zonelor verzi din cadrul grădinilor botanice și a muzeelor în aer liber; c) spații verzi pentru recreere; d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă (zona de maluri și zona de deasupra malurilor); e) păduri urbane; f) culoare de protecție față de infrastructura tehnică: perdele forestiere urbane, fâșii plantate, însă doar în cadrul unor proiecte care includ cel puțin încă o componentă din cele de mai sus. Proiectele trebuie să fie incluse în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană. Obiectivul finanțat trebuie să se regăsească în Registrul local al spațiilor verzi. Construcțiile pot reprezenta maximum 10% din spațiul verde supus intervențiilor. Se va acorda prioritate intervențiilor care vizează crearea de spații verzi noi în situri abandonate/neutilizate sau propun o rată crescută a spațiilor verzi/locuitor.
	Prioritatea 4: O regiune cu mobilitate sustenabilă	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranzitiei către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon Alocare: 157,363 mil euro Tipuri de intervenții propuse:

		A. Investiții privind sistemele de transport public local de călători și sistemele pentru transport alternativ nemotorizat: modernizarea, dezvoltarea, extinderea, optimizarea infrastructurii de transport urban curate (linii de tramvai și troleibuz); achiziționarea materialului rulant; achiziționarea de troleibuze, autobuze pentru transport urban curat, inclusiv stații de încărcare și alimentare; dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru transportul nemotorizat; dezvoltarea sistemelor de bike-sharing, achiziția de biciclete sau a altor mijloace de transport ecologice. B. Alte investiții integrate în cadrul celor specificate la punctul A, destinate reducerii emisiilor de CO2 în zona urbană: dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic, management al flotei; dezvoltarea unor soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public, inclusiv măsuri de siguranță rutieră; dezvoltarea, extinderea, optimizarea stațiilor de transport public, inclusiv a stațiilor și conexiunilor inter-modale; construcția și modernizarea de parcări "park and ride" care asigură tranziția către transportul public. Toate investițiile finanțate sunt de tipul zero emisii (carbon-free). Planul de Mobilitate Urbană Durabilă reprezintă un document obligatoriu. Proiectele trebuie incluse în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană. Prioritate au investițiile care contribuie la îmbunătățirea calității aerului, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea siguranței rutiere și eliminarea congestionării.
3. "O Europă mai conectată"	Prioritatea 5: O regiune accesibilă	c(ii) Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere Alocare: 158,360 mil euro

		Tipuri de intervenții propuse: A. Activități unde sunt eligibile doar UAT-uri județene, singure sau în parteneriat cu alte UAT-uri: modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de creștere a siguranței rutiere și ecologice; crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice; construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres. B. Activități unde sunt eligibile doar UAT-uri din municipiile reședință de județ, singure sau împreună cu alte UAT-uri: decongestionarea traficului din jurul marilor orașe prin investiții în construirea și modernizarea de pasaje sau noduri rutiere, pasarele pietonale, șosele de centură, intersecții periculoase etc. în scopul facilitării tranzitiei către un sistem de transport urban sustenabil. Proiectele vor rezulta din PMUD al municipiilor reședință de județ. C. Dezvoltarea unui sistem de transport intra și interjudețean, inclusiv achiziția de mijloace de transport ecologice. La baza dezvoltării acestui sistem va sta elaborarea Plan Regional de Mobilitate Durabilă, ca activitate eligibilă.
4. "O Europă mai socială și mai incluzivă"	Prioritatea 6: O regiune educată și atractivă	d(ii) Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online Alocare: 111,447 mil euro Tipuri de intervenții propuse:

	A. Investiții în unitățile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, profesional și superior: dotarea sălilor în care se desfășoară actul educațional, laboratoarelor, atelierelor etc, în conformitate cu noile tendințe educaționale și tehnologice, adaptarea stării tehnice a infrastructurii la cerințele echipamentelor moderne, lucrări de modernizare/reabilitare și extindere/construire a infrastructurii de învățământ doar în cazuri temeinic justificate. Construcțiile noi vor fi eligibile, în zonele și nivelurile de învățământ în care această nevoie a fost identificată ca urmare a supraaglomerării, ținând cont de nivelul de ocupare a unităților de învățământ de același nivel în aria geografică în cauză și tendința demografică. Proiectele vor include obligatoriu și achiziții de dotări. B. Sprijin pentru servicii de creștere a calității și de accesibilitate la educație, pentru dezvoltarea de noi specializări, prevenirea părăsirii timpurii a școlii, alte servicii educationale destinate grupurilor vulnerabile pentru prevenirea excluziunii sociale Vor fi susținute și infrastructurile sportive care deservesc școlile, inclusiv centrele de antrenament sportiv înființate în unități de învățământ. Proiectele trebuie incluse în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană. Se acordă prioritate proiectelor care conțin activități de tip A și B într-o manieră integrată. d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială Alocare: 82,510 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Dezvoltarea durabilă și punerea în valoare a stațiunilor turistice atestate, din mediul urban și din mediul rural, prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice:

			A.1 Dezvoltarea infrastructurii turistice: ex. amenajarea și dezvoltarea unor trasee pentru practicarea activităților recreative și sportive; alei pietonale; crearea și dezvoltarea de trasee turistice tematice; alte infrastructuri locale cu funcțiune turistică; dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publică; servicii și facilități turistice care pot crește durata sejurului – finanțate prin grant A.2 Construcția, extinderea, dezvoltarea unor infrastructuri multifuncționale de agrement, inclusiv dezvoltarea unor instalații de tratament balnear: - ex. spa, aquapark-uri, instalații de transport pe cablu, parcuri de aventură/tematice, etc. - finanțate prin instrumente financiare B. Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO, inclusiv digitalizarea obiectivelor Investițiile se vor finanța în baza unei strategii de dezvoltare integrată/locală/județeană/sectorială, după caz. C. Investiții în modernizarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri: infrastructură accesibilă și dotări pentru cazare, săli de mese, facilități de agrement și pentru a acomoda nevoile persoanelor cu dizabilități, și alte servicii de agrement, măsuri de promovare a accesului persoanelor vulnerabile la aceste activități Proiectele selectate spre finanțare vor îndeplini simultan patru condiții: vor fi susținute de o analiză adecvată a cererii și de o evaluare a nevoilor, vor fi coordonate cu proiecte din zonele învecinate, evitând suprapunerea, vor avea un impact dincolo de proiectul în sine asupra stimulării activității turistice în regiune, vor fi sustenabile și întreținute corespunzător în anii ulterior finalizării.

5. ”O Europă mai aproape de cetățeni”	Prioritatea regiunei	7: O pentru cetățeni	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane

	Alocare: 193,014 mil euro Tipuri de intervenții propuse: A. Reabilitarea și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane: zone centrale și istorice, cartiere de locuințe collective; spații verzi și verzi-albastre, locuri de joacă, alei pietonale, piste de biciclete; utilități publice, inclusiv siguranța spațiilor publice. Vor avea prioritate proiectele care au obținut sprijin pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice în baza OUG 88/2020. B. Regenerare urbană care vizează transformarea și reinventarea spațiului public, inclusiv renovarea feței urbane a clădirilor de patrimoniu A sau B, precum și zone construite protejate Vor fi finanțate proiecte integrate în cadrul celor patru municipii reședință de județ, în acord cu valorile Noului Bauhaus European. C. Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural clasa A, prin investiții în monumente de importanță națională, incluse în rute/circuite/trasee turistice tematice și care generează un impact economic semnificativ la nivel local, inclusiv măsuri de promovare și digitalizare D. Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de infrastructură culturală publică - biblioteci, muzeu și colecții publice, instituții de spectacole sau concerte etc., inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicielor digitale de promovare, în strânsă legătură cu sectorul industriilor creative. Proiectele trebuie incluse în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU). Proiectele vor avea un caracter integrat fie la nivel de areal urban, fie prin prisma funcțiunilor multiple (economice, sociale, de mediu, etc.) sau vor fi complementare proiectelor finanțate din surse de finanțare din perioada 2021-2027. Construcțiile pot reprezenta maximum 10% din spațiul verde supus intervențiilor.

	Prioritatea Asistență tehnică	8:	Alocare: 49,377 mil euro

Total alocare regiunea Vest (FEDR + buget de stat) pentru perioada programatică 2021-2027: 1.179,09 mil euro.

Cofinanțarea autorităților publice locale/județene/instituțiilor publice/parteneriatelor publice se situează între 0-5-10% din valoarea cheltuielilor eligibile, funcție de măsura de finanțare și apelul specific de proiecte. De asemenea, fiecare UAT trebuie să angajeze din bugetul local sume de cel puțin 10% din alocarea primită în cadrul PR Vest pentru proiecte complementare în logica strategiei integrate de dezvoltare urbană. (conform OUG 156/2020).

Toate proiectele integrează principiul DNSH - 'Do no significant harm' (a nu prejudicia mediul în mod semnificativ), conform reglementărilor europene.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) sprijină dezvoltarea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră printr-o finanțare de 5,25 miliarde euro, astfel încât să se atingă neutralitatea climatică până în 2050 și să se asigure utilizarea eficientă a resurselor naturale. PODD vizează preponderent investiții integrate la nivel regional sau național în infrastructura de apă, apă uzată, deșeuri, mediu și arii naturale protejate, situații de urgență și producția, transportul și distribuția energiei electrice și energiei termice, având puține măsuri de finanțare dedicate UAT-urilor locale, însă în parteneriat cu operatorii regionali și/sau consiliile județene și/sau diverse agenții naționale, ministere și/sau alte organisme ale statului sau prin intermediul ADI (Asociații de Dezvoltare Intercomunitară), și o autoritate publică locală poate beneficia de finanțare.

Programul Operațional Educație și Ocupare (PEO) alocă 4,32 miliarde euro și urmărește să valorifice potențialul uman, în condiții de echitate, prin creșterea relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, în contextul utilizării și dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale și promovării unui mediu stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții prin educație formală și nonformală la toate nivelurile (antepreșcolar, preșcolar, școlar, învățământ superior), reducerea abandonului școlar, conversie și reconversie profesională, mediere, mentorat și consiliere, mobilitate, creșterea accesului și ocupării pentru diverse categorii pe piața muncii (persoane marginalizate/defavorizate, șomeri, tineri NEET, refugiați etc.), promovarea antreprenoriatului, dezvoltarea economiei sociale etc..

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) vine cu un ansamblu de măsuri și servicii comunitare integrate și personalizate pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, în special din zonele marginalizate și din zonele rurale. Se pot finanța acțiuni de tipul: modernizarea/construcția infrastructurii preșcolară/școlară, inclusiv a infrastructurii sportive, dotare cu mobilier și materiale didactice, realizarea/reabilitarea infrastructurii sociale (centre de zi sau centre integrate) și dezvoltarea locuințelor sociale individuale,

programe de tip before și after school, activități extrașcolare, activități culturale pentru copii vulnerabili, accesul persoanelor marginalizate, precum romii, la servicii integrate sociale de sănătate și educație, implementarea de programe precum: grădiniță, școală după școală, masă caldă, educație de recuperare, construirea/închirierea/cumpărarea și reabilitarea/renovarea de locuințe sociale individuale accesibile pentru populația vulnerabilă, înființarea de noi întreprinderi sociale, înființarea de așezări informale, construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea centrelor comunitare integrate, modernizarea/reabilitarea/renovarea de centre multifuncționale, centre cu dotări sportive și culturale, dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament, sprijin pentru familii monoparentale, dezvoltarea de centre multifuncționale/sport/cultură pentru copiilor care provin din zone izolate defavorizate, sprijinirea tinerilor care au părăsit sistemul de protecție special, servicii comunitare pentru copii și familiile în vederea prevenirii separării, adaptarea/asigurarea de locuințe sociale individuale adaptate pentru vârstnicii cu problemele locative, susținerea/dezvoltarea centrelor de zi de asistență și îngrijire destinate vârstnicilor, servicii de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici, închiriere și dezvoltarea de locuințe individuale pentru persoanele cu dizabilități, înființarea de afaceri de tip unitate protejată autorizată - UPA (start-up), îngrijire și suport pentru persoanele cu dizabilități și îngrijitorii acestora în centrele respiro, dezvoltarea infrastructurii de locuințe protejate și servicii integrate pentru victimele violenței domestice (cazare temporară), pentru victimele traficului de persoane, migranți, persoanele dependente de droguri sau alcool, dependente de jocurile de noroc, persoanele eliberate din închisoare, persoanele fără adăpost etc.

Planul Național Strategic pt. Politica Agricolă Comună (PNS PAC) are obiective clare pentru dezvoltarea agriculturii, industriei alimentare și a satului românesc, drept urmare finanțările vizează preponderent beneficiarii, inclusiv UAT-urile, respectiv investițiile din mediul rural (comune). Orașele pot aplica pe anumite măsuri de finanțare numai în cadrul Grupurilor Locale de Acțiune la care sunt afiliate, în sprijinul dezvoltării mediului rural înconjurător. Orașul Gătaia aparține de GAL "Timiș Torontal Bârzava", alături de orașul Deta și comunele Banloc, Birda, Berzovia, Denta, Doclin, Forotic, Foeni, Giera, Ghilad, Jebel, Jamu Mare, Liebling, Livezile, Pădureni, Moravița, Măureni și Voiteg.

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este documentul strategic conceput astfel încât să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19 care a afectat semnificativ țara, așa cum a afectat întreaga Uniune Europeană și întreaga lume. Obiectivul general al PNRR este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

PNRR are la bază 6 piloni principali: Tranziția spre o economie verde; Transformarea digitală; Creșterea economică intelligentă, sustenabilă și inclusivă; Coeziunea socială și teritorială; Sănătate și reziliență instituțională; Copii, tineri, educație și competențe.

Tabel nr. 65: Componentele PNRR

Piloni PNRR	Componente PNRR
I. Tranziția verde	C1. Managementul apei I1. Extinderea sistemelor de apă și canalizare în aglomerări mai mari de 2.000 de locuitori echivalenți, prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu directivele europene I2. Colectarea apelor uzate în aglomerări mai mici de 2.000 de locuitori echivalenți, care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă și / sau afectează arii naturale protejate I3. Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente I4. Adaptarea la schimbările climatice prin automatizarea și digitalizarea echipamentelor de evacuare și stocare a apei la acumulări existente pentru asigurarea debitului ecologic și creșterea siguranței alimentării cu apă a populației și reducerea riscului la inundații I4.1 Reabilitarea liniilor de apărare existente în conformitate cu Directiva Inundații și cu Strategia Națională pentru Managementul Riscului la Inundații I4.2 Reabilitarea acumulărilor existente care necesită intervenții de urgență pentru exploatarea în condiții de siguranță I5. Dotarea adecvată a administrațiilor bazinale pentru monitorizarea infrastructurii, prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență I6. Realizarea cadastrului apelor I7. Extinderea rețelei naționale de observații din cadrul Sistemului Meteorologic Integrat Național (SIMIN)
	C2. Păduri și protecția biodiversității I1. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane

	I2. Dezvoltarea de capacăți moderne de producere a materialului forestier de reproducere I3. Actualizarea planurilor de management aprobate și identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030 I3.1 Actualizarea planurilor de management aprobate I3.2 Identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030 I4. Investiții integrate de reconstrucție ecologică a habitatelor și conservarea speciilor aferente pajiștilor, zonelor acvatice și dependente de apă I4.1 Eliminarea obstacolelor din cursurile de apă în scopul facilitării refacerii conectivității habitatelor și speciilor dependente de apă I4.2 Reconstrucția habitatelor de pajiști în ariile naturale protejate I4.3 Decolmatarea lacurilor Uzlina și Fortuna din Delta Dunării pentru reducerea eutrofizării și menținerea diversității biologice I4.4 Implementarea unui sistem de monitorizare a sturionilor sălbatici de-a lungul Dunării de Jos I4.5 Reconfigurarea infrastructurii publice de acces și vizitare a Deltei Dunării pentru reducerea presiunii turismului asupra habitatelor și speciilor I5. Sisteme integrate de reducere a riscurilor generate de viituri torențiale în bazinete forestiere expuse unor astfel de fenomene
	C.3 Managementul deșeurilor I1. Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de orașe/comune I1.a Înființarea de centre de colectare prin aport voluntar I1.b Construirea de insule ecologice digitalizate I1.c Centre integrate de colectare prin aport voluntar destinate aglomerărilor urbane

	I1.d Construirea instalațiilor de reciclare a deșeurilor pentru a îndeplini obiectivele de reciclare din pachetul de economie circulară I2. Dezvoltarea infrastructurii pentru managementul gunoiului de grajd și al altor deșeuri agricole compostabile I3. Dezvoltarea capacităților instituționale de monitorizare publică și control pentru gestionarea deșeurilor și prevenirea poluării I3.a Echipamente de monitorizare și control pentru Garda Națională de Mediu I3.b Echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională de Protecția Mediului
	C4. Transport sustenabil I1. Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare I2. Material rulant feroviar I3. Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră I4. Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj Napoca
	C5. Valul renovării I1. Instituirea unui fond pentru Valul renovării care să finanțeze lucrări de îmbunătățire a eficienței energetice a fondului construit existent I1.a - Axa 1 - schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliență în clădiri rezidențiale multifamiliale I1.b - Axa 2 - schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliență în clădiri publice I2. Realizarea Registrului național al clădirilor I3. Consolidarea capacității profesionale a specialiștilor și lucrătorilor în domeniul construcțiilor prin dezvoltarea de cursuri de formare privind eficiența energetică a construcțiilor I4. Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice I4.a Susținerea eficienței energetice prin dezvoltarea și testarea de materiale noi și soluții tehnologice a clădirilor istorice

	I4.b Dezvoltarea aptitudinilor profesionale în vederea intervenției pe clădiri istorice I4.c Sustinerea economiei circulare prin crearea unui centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcție istorice provenite din demolări legale I4.d – Susținerea economiei circulare prin asigurarea întreținerii regulate a clădirilor istorice
	C.6 Energie I1. Noi capacitați de producție de energie electrică din surse regenerabile I2 - Infrastructura de distribuție a gazelor din surse regenerabile (utilizând gazele naturale în combinație cu hidrogenul verde ca măsură tranzitorie), precum și capacitațile de producție a hidrogenului verde și/sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice I3. Dezvoltarea de capacitați de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în sectorul încălzirii centralizate, în vederea realizării unei decarbonizări profunde I4. Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacitați de stocare a energiei electrice I5. Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial
II. Transformare digitală	C7. Transformare digitală I1. Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental I2. Investitii pentru dezvoltarea/migrarea în cloud I3. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicina I4. Digitalizarea sistemului judiciar I5. Digitalizare in domeniul mediului I6. Digitalizare in domeniul muncii si protectiei sociale I7. Implementarea formularelor electronice eForms în domeniul achizițiilor publice I8. Carte de identitate electronică și semnătura digitală calificată

	I9. Digitalizarea sectorului organizațiilor neguvernamentale I10. Transformarea digitală în managementul funcției publice I11. Implementarea unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicații prin diferite tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe I12. Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente I13. Dezvoltarea sistemelor de securitate pentru protecția spectrului guvernamental I14. Cresterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România I15. Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie I16. Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici I17. Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale I18. Transformarea digitală și adoptarea tehnologiei de automatizare a proceselor de lucru în administrația publică I19. Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme
III. Creștere intelligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii	C8. Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii I1. Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale I2. Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor și taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor I3. Asigurarea capacitatea de răspuns la provocările informaționale actuale și viitoare, inclusiv în contextul pandemiei, prin transformarea digitală a Ministerului de Finanțe / ANAF I4. Implementarea vămii electronice

	I5. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară I6. Instrument de modelare economică (set de instrumente de simulare privind opțiunile de reformă a pensiilor) pentru îmbunătățirea capacitateii instituționale de a prognoza cheltuielile cu pensiile I7. Asistență tehnică pentru revizuirea cadrului fiscal I8. Operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare I9. Susținerea procesului de evaluare a dosarelor de pensii aflate în plată I10. Eficiență operațională și servicii electronice avansate pentru sistemul național de pensii prin digitalizare
	C9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare I1. Platforme digitale privind transparentizarea legislativă, debirocratizarea și simplificarea procedurală destinate mediului de afaceri I2. Instrumente financiare pentru sectorul privat I.2.1 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru Reziliență I.2.2 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru Acțiune climatică I.2.3 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri de capital de risc pentru redresare I.2.4 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiuni climatice și alte domenii de interes I.2.5 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Instrumentul finanțier pentru investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor I.3. Scheme de ajutor pentru sectorul privat I.3.1. Schemă de minimis și schemă de ajutor de stat în contextul digitalizării IMM-urilor I.3.2. Schemă de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursă I4. Proiecte transfrontaliere și multinaționale – Procesoare cu consum redus de energie și cipuri semiconductoare I5. Înființarea și operaționalizarea centrelor de competență

	I6. Programul de mentorat Orizont Europa I7. Consolidarea excelenței și susținerea participării României la parteneriatele și misiunile din cadrul programului Orizont Europa I8.dezvoltarea unui program pentru atragerea resurselor umane înalt specializate din străinătate în activități de cercetare, dezvoltare și inovare I9. Program de sprijin pentru posesorii de certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Skłodowska Curie I10. Înființarea și susținerea financiară a unei rețele naționale de opt centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT PLATFORM
IV. Coeziune socială și teritorială	C10. Fondul local I1. Mobilitate urbană durabilă I1.1 Înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante) I1.2 Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – ITS/alte infrastructuri TIC, piste pentru biciclete la nivel local/metropolitan, puncte de reîncărcare vehicule electrice I1.3 Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – puncte de reîncărcare vehicule electrice I1.4 Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – piste pentru biciclete la nivel local/metropolitan I2. Construirea de locuințe pentru tineri și pentru specialiști din sănătate și învățământ I3. Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale I4. Elaborarea/actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism
	C11. Turism și cultură I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale I2. Modernizarea/crearea de muzeu și memoriale I3. Instituirea și operaționalizarea Centrului Național de Coordonare Velo I4 Implementarea a 3.000 km de piste pentru biciclete

	I5 Cresterea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural I6.dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii I7. Accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme
V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională	C12. Sănătate I1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești I2. Dezvoltarea infrastructurii publice spitalicești
	C13. Reforme sociale I1. Crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii expuși riscului de a fi separați de familie I2. Reabilitarea, renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități I3. Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru lucrătorii casnici I4. Dezvoltarea unei rețele de centre de îngrijire de zi și de reabilitare pentru persoane vârstnice
	C14. Bună guvernanță I1. Optimizarea infrastructurii judiciare pentru a garanta accesul la justiție și calitatea serviciilor I2. Dezvoltarea infrastructurii logistice (non-IT) necesare luptei împotriva corupției și recuperării bunurilor și prejudiciilor generate de infracțiuni, inclusiv a formării profesionale în aceste domenii I3. Crearea de structuri partenariale între administrația publică locală și societatea civilă I4. Creșterea capacitatei organizațiilor societății civile de stimulare a cetățeniei active, de implicare profesionistă în planificarea și implementarea politicilor publice privind drepturile sociale vizate de planul național de redresare și reziliență și monitorizarea reformelor asociate I5. Monitorizarea și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență

VI. Politici pentru noua generație	C15. Educație I1. Construirea, echiparea și operaționalizarea a 110 creșe I2. Înființarea, echiparea și operaționalizarea a 412 servicii complementare pentru grupurile defavorizate I3.dezvoltarea programului-cadru pentru formarea continuă a profesioniștilor care lucrează în servicii de educație timpurie I4. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar I5. Cursuri de formare a utilizatorilor SIIIR și ai instrumentului informatic MATE și intervenții sistemice pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii I6. dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate I7. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare I8. Program de formare la locul de muncă pentru personalul didactic I9. Asigurarea echipamentelor și a resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ I10. dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi I11. Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare I12. Schema de granturi pentru consorții școlare rurale I13. Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT) I14. Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic I15. Școala online: Dezvoltarea platformei de evaluare și realizarea de conținut I16. Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului I17. Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere) I18. Programul de formare și îndrumare pentru managerii și inspectorii școlari

Toate proiectele integrează principiul DNSH - 'Do no significant harm' (a nu prejudicia mediul în mod semnificativ), conform reglementărilor europene.

Prin PNRR, România beneficiază de 14,248 miliarde sub formă de grant și aproximativ 14,935 miliarde sub formă de împrumuri pentru un total de 29,2 miliarde euro.

La nivel transfrontalier, județul Timiș are avantajul participării în 2 programe tranfrontaliere cu țările vecine: Programul Interreg-IPA III de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia 2021-2027 și Programul Interreg VI-A România-Ungaria 2021-2027. Proiectele de acest tip se depun în parteneriat, cu desemnarea unui Lider de proiect (cel puțin un partener din județele eligibile din România și cel puțin un partener din județele/regiunile/municipalitățile din Serbia/Ungaria).

În perioada de programare 2021-2027, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației acționează ca Autoritate de Management pentru **Programul Interreg IPA III România-Serbia**, care va avea un buget total de 87.725.681 EUR și va finanța proiecte privind protecția mediului și adaptarea la schimbările climatice, sănătate și educație, turism și cultură și managementul frontierelor. Finanțarea este 85% din Instrumentul de asistență de preaderare (IPA III), 13% cofinanțare de la bugetul de stat al României și 2% contribuție proprie a beneficiarilor români, în timp ce beneficiarii sărbi contribuie cu 15% cofinanțare proprie.

Programul Interreg-IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia 2021-2027 este structurat pe 3 priorități:

Prioritatea 1. Protecția mediului și managementul riscurilor:

1.1 Îmbunătățirea protecției și conservării naturii, a biodiversității și infrastructura verde, inclusiv în zonele urbane și reducerea tuturor formelor de poluare

1.2 Promovarea energiei regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv criteriile de durabilitate stabilite în acesta

1.3 Promovarea eficienței energetice și reducerea gazelor cu efect de seră emisii

1.4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și a riscului de dezastre prevenire și reziliență, luând în considerare abordările bazate pe ecosistem

Prioritatea 2. Dezvoltare socială și economică:

2.1 Îmbunătățirea accesului egal la servicii incluzive și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vietii prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin stimularea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și on-line

2.2 Asigurarea accesului egal la îngrijirea sănătății și promovarea rezilienței a sistemelor de sănătate, inclusiv asistența primară, și promovarea tranzitiei de la îngrijire instituțională la asistența familială și comunitară

2.3 Consolidarea rolului culturii și turismului durabil în dezvoltare economică, incluziune socială și inovare socială

Prioritatea 3. Creșterea capacitatei de gestionare a frontierelor.

Programul Interreg VI-A România-Ungaria 2021-2027 are o alocare de 140.752.020 euro, prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), programul fiind gestionat de Autoritatea de Management Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Finanțarea proiectelor este asigurată din trei surse: FEDR (maxim 85%), co-finanțarea națională de la bugetul statului român care este de 13%, respectiv de la bugetul statului maghiar, de 10% sau 15%, în funcție de natura beneficiarului și contribuția proprie a beneficiarilor români de minim 2%, respectiv contribuția proprie a beneficiarilor maghiari, de 0 sau minim 5%.

Prioritatea 1. Cooperarea pentru o zonă transfrontalieră verde și mai rezilientă între România și Ungaria:

1.1 Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice

1.2 Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv criteriile de durabilitate prevăzute în aceasta

1.3 Consolidarea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, și reducerea tuturor formelor de poluare

Prioritatea 2. Cooperare pentru o PA mai socială și mai coerentă între România și Ungaria:

2.1 Asigurarea accesului egal la serviciile de sănătate și încurajarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv a asistenței medicale primare, și promovarea tranziției de la asistență instituțională la asistență familială și comunitară

2.2 Consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

Prioritatea 3. O cooperare transfrontalieră mai sustenabilă, bazată pe comunitate și mai eficientă:

3.1 O mai bună guvernanță a cooperării

Programele Naționale de Dezvoltare Locală (PNDL) reprezintă sursa principală de finanțare pentru infrastructura locală de la bugetul de stat, în completarea celor de la bugetul local. Acestea sunt la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice: sănătate, educație, apă – canalizare, energie termică și electrică, iluminat public, transport/drumuri, salubrizare, cultură, culte, locuire și sport. PNLD I (2013-2020) - alocare financiară de 17,6 miliarde de lei a fost continuat de PNLD II (2017-2020) - alocare financiară de 30 de miliarde de lei. Total obiective finanțate: 12.681, din care: etapa I: 5.502 obiective (3.280 finalizate) și etapa II: 7.179 obiective (441 finalizate).

Programul Anghel Saligny este un continuator al PNDL (denumit și PNDL III) care finanțează din fondul de la bugetul de stat proiecte de alimentări cu apă și stații de tratare a apei, canalizare și stații de epurare a apei, drumuri poduri, podețe, pasaje și punți pietonale, sisteme de distribuție a gazelor naturale și racordarea la sistemul de transport. În total, vor fi alocate de la bugetul de stat fonduri în valoare de 65,5 miliarde de lei pentru perioada 2021 – 2028. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației este cel care urmează să distribuie aceste fonduri către unitățile administrativ teritoriale: primării și consiliii județene. Finanțarea acordată se ridică la 9 milioane de lei pentru comune, 7 milioane de lei pentru municipii, 9-10 milioane de lei pentru orașe, iar în cazul consiliilor județene, la peste 30 de milioane de lei.

Programele de finanțare ale Agenției Fondului pentru Mediu sunt diversificate pe sectorul eficienței energetice, protecției mediului și a mobilității nepoluante. Spre exemplu, programale din ultimii ani sunt: Realizarea pistelor pentru biciclete, Stații de reîncărcare cu putere normală, Eficiență energetică în clădiri publice, Iluminat public, Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în localități, Programul privind ecologizarea zonelor afectate de deșeuri – Curățăm România, Spații verzi, Împăduriri, Alimentare cu apă și canalizare, Transport public nepoluant, Gestionarea deșeurilor, Termoficare etc.

De asemenea, în decursul anilor au fost și vor mai fi programe de finanțare gestionate de la Bugetul de Stat prin diferite minister sau prin Compania Națională de Investiții.

10.6 Resurse financiare, tehnice și umane proprii necesare implementării, monitorizării și controlului strategiei

Implementarea reprezintă totalitatea acțiunilor ce se vor realiza și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conține obiective, perioada de implementare, persoanele responsabile și sursele de finanțare.

Implementarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a orașului Gătaia pentru perioada 2023-2027 depinde de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile europene și naționale în exercițiul bugetar 2021-2027, pentru a putea fi finanțate acțiunile și proiectele selectate. Absorbția acestor fonduri depinde, pe de o parte, de eligibilitatea acțiunilor, iar pe de altă parte, de capacitatea instituțională a administrației locale de a iniția proiecte, dar și de a lucra în parteneriat cu mediul de afaceri și societatea civilă, pentru atingerea obiectivelor strategice.

Pentru a fi atinse obiectivele propuse prin Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă se urmărește atragerea de fonduri europene și naționale (inclusiv private) într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat. Cele mai adecvate programe de finanțare europeană pentru perioada programatică 2021-2027 sunt:

- Planul Național de Redresare și Reziliență;

- Programul Regional Vest 2021-2027;
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027.

Din punct de vedere al programelor nerambursabile de origine națională, sunt cunoscute cele actuale, din care le menționăm pe cele mai relevante:

- Planul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) / Programul Național de Investiții Anghel Saligny;
- Programele de Agenția Fondului pentru Mediu (AFM).

Atât cofinanțarea proiectelor, cât și întocmirea documentațiilor tehnico-economice (diverse studii de teren, documentații pentru obținerea de avize/autorizații/acorduri, studii de fezabilitate, proiecte tehnice, devize etc.), pregătirea proiectelor pentru obținerea finanțărilor trebuie susținute inițial din fondurile bugetului local.

Se va acorda o atenție deosebită și calculelor rezultate din aceste documentații (previziuni financiare, analize cost-beneficiu, analize senzitivitate) pentru operarea și întreținerea din bugetul local a investițiilor realizate prin intermediul programelor de finanțare nerambursabilă pe o perioadă de minim 10 ani. Finalizarea unei investiții care nu poate fi gestionată tehnic sau financiar reprezintă o risipă de bani publici, în detrimentul nevoilor populației.

De asemenea, proiectele de investiții mai complexe, necesită o capacitate financiară solidă pentru susținerea financiară a proiectului până la momentul decontării cheltuielilor eligibile de către finanțator, dar și pentru acoperirea cheltuielilor neeligibile, inclusiv a diverselor situații neprevăzute care pot apărea pe parcursul implementării.

Structura veniturilor și a cheltuielilor bugetelor locale evidențiază gradul de autonomie a administrației locale față de bugetul județului sau bugetul central și legăturile existente între diferitele administrații teritoriale; fluxurile formării veniturilor și efectuării cheltuielilor administrațiilor locale; modalitatea de finanțare a cheltuielilor pe destinații și de acoperire a deficitelor.

Există capacitate financiară de realizare a unei investiții, dacă se respectă minim două din cele trei cerințe per fiecare proiect de investiție:

a) Autonomie financiară:

Gradul de finanțare din venituri proprii, respectiv calcul trimestrial, se consideră valoarea aferentă trimestrului IV > 50 %.

b) Gradul de îndatorare:

Ponderea serviciului datoriei publice, respectiv calcul anual < de 20 %.

c) Disponibilitatea pentru investiții:

Ponderea cheltuielilor de dezvoltare în total cheltuieli > 10% - calcul trimestrial, se consideră valoarea aferentă trimestrului IV.

Structura veniturilor și a cheltuielilor bugetelor locale este comună cu cea a bugetului de stat (central) și se prezintă astfel:

VENITURI:

1. Veniturile proprii ale bugetelor locale sunt reglementate prin Legea privind finanțele publice și Legea privind finanțele publice locale și cuprind: impozitele, taxele și vărsămintele de venituri cuvenite de la agenți economici și instituții publice de importanță locală; impozitele și taxele locale (de la populație sau de la persoanele juridice).
2. Venituri atribuite, în care intră sumele defalcate din anumite venituri cuvenite, potrivit legii, bugetului de stat.
3. Transferuri acordate de la bugetul de stat pentru finanțarea unor obiective de interes național, dar care sunt organizate și controlate eficient de către organele locale.
4. Împrumuturile contractate pe piața financiară internă sau externă, fie direct, în numele organelor administrației publice locale, fie garantate de către Guvern.

CHELTUIELI:

1. Autoritațile executive (Serviciile publice generale);
2. Învățământ, sănătate, cultură și religie, asistență socială, ajutoare și indemnizații;
3. Servicii, dezvoltare publică și locuințe;
4. Transporturi, agricultură, alte acțiuni economice;
5. Alte acțiuni;
6. Fondul pentru garantarea împrumuturilor externe, plata dobânzilor și a comisioanelor aferente;
7. Plăți de dobânzi și comisioane;
8. Rambursări de împrumuturi;
9. Fonduri de rezervă;
10. Cheltuieli cu destinație specială.

Planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat din cauza schimbărilor legislative. Din aceeași cauză, bugetul local pe următorii 5 ani nu se poate exprima. Estimarea va reprezenta necesitățile financiare ale orașului Gătaia în perioada 2023-2027 și va cuprinde totodată o serie de previziuni cu privire la investițiile care vor fi realizate în această perioadă. De asemenea, estimarea va fi corelată cu volumul fondurilor efectiv utilizate în scopul

susținerii unor investiții similare în perioada 2021-2027. În fiecare an, previziunea bugetară se va revizui în funcție de bugetul din anul precedent, în funcție de alocările bugetare de la nivelul județului, în funcție de accesarea fondurilor comunitare previzionate și executate și va fi distribuit, de asemenea, pe domenii prioritare și de interes pentru dezvoltarea comunității locale, lucru asumat și prin Hotărârea Consiliului Local.

Creditele, deși sunt ușor de obținut pentru a finanța anumite proiecte de investiții, prezintă un mare dezavantaj, și anume plata dobânzilor. Rambursarea acestora se asigură de la bugetul local sau bugetul de stat, după caz, incluzând și costurile acestor sume, acestea fiind și motivele pentru care nu se recomandă contractarea creditelor pentru dezvoltarea locală.

Implementarea Strategiei se va derula pe etape care vor fi organizate în funcție de resursele existente la momentul respectiv și de prioritățile locale.

În vederea implementării proiectelor prioritare, dar și a altor măsuri cuprinse în Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a orașului Gătaia pentru perioada 2023-2027, se vor parcurge următorii pași:

Orizontul de timp 2023-2024

1. Aprobarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă 2023-2027 a orașului Gătaia în cadrul Consiliului Local, prin adoptarea de hotărâri în acest sens
2. Finalizarea investițiilor în curs sau cu un stadiu avansat de maturitate
3. Elaborare SIDU în vederea accesării Programului Regional Vest 2021-2027
4. Elaborarea și aprobată documentațiilor tehnico-economice la faza Proiect tehnic/Autorizație de construire (pentru proiectele aflate la stadiu de idee, respectiv actualizarea celor existente – dacă acestea au expirat sau necesită modificări) aferente proiectelor prioritare din strategie (identificare terenuri/clădiri, pregătire documente care să ateste regimul juridic al terenurilor, studii de fezabilitate/DALI/DTAC și/sau Proiecte tehnice, studii de impact, studiu de oportunitate, documentații urbanistice, obținere avize/autorizații etc.)
5. Identificarea, analizarea și selectarea surselor de finanțare pentru proiectele prioritare din strategie și urmărirea calendarului de lansări
6. Pregătirea cererilor de finanțare și a altor documente necesare pentru accesarea respectivelor surse de finanțare

7. Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a proiectelor din Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă
8. Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare, prin recrutarea de personal suplimentar, formare profesională a personalului existent, achiziție de servicii de consultanță etc.
9. Implementarea proiectelor prioritare (realizare achiziții publice, executare lucrări, etc.), cu precădere a celor realizate cu fonduri europene și de la bugetul de stat
10. Monitorizarea anuală a stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare

Orizontul de timp 2025-2026

1. Identificarea, analizarea și selectarea surselor de finanțare pentru proiectele prioritare din strategie și urmărirea calendarului de lansări
2. Pregătirea cererilor de finanțare și a altor documente necesare accesarea respectivelor surse de finanțare
3. Implementarea proiectelor prioritare (realizare achiziții publice, executare lucrări, etc.), cu precădere a celor realizate cu fonduri europene și de la bugetul de stat
4. Atragerea de investiții private în comună (de ex. concesionarea / închirierea de terenuri, acordarea unor facilități fiscale pentru firmele care creează un număr mare de locuri de muncă, asigurarea accesului la infrastructura de transport și utilități până la limita proprietății etc.)
5. Monitorizarea anuală a stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare

Orizontul de timp 2027-2028

1. Finalizarea implementării proiectelor prioritare
2. Monitorizarea anuală a stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare

3. Evaluarea implementării Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2023-2027 și actualizarea acesteia pentru perioada post 2027

Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2023-2027 a orașului Gătaia reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local Gătaia, fiind aprobat prin Hotărâre de Consiliu Local. Documentul are caracter normativ și prospectiv și este supus la o permanentă reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare a comunității pentru a fi în concordanță cu realitățile economice și sociale.

Autoritatea locală își asumă rolul de coordonator, monitor și auditor al procesului de transformare, eliminând riscurile și fructificând oportunitățile ivite pe parcursul implementării planului de acțiuni. Consiliul Local este cel care poate modifica această strategie imediat sau mai târziu, în funcție de dezvoltări ulterioare ale situației sociale, politice și economice.

În ceea ce privește actualizarea documentului strategic, lista de proiecte prioritare aferentă Strategiei poate fi completată / modificată de către Consiliul Local, prin adoptarea unei HCL, cu condiția ca noile acțiuni / proiecte să fie subscrise viziunii, obiectivului general, obiectivelor specifice, direcțiilor de acțiune strategică și priorităților de investiții definite pentru intervalul de timp 2023-2027. Pentru a asigura totuși o coerentă în timp a efortului de planificare a investițiilor și a resurselor locale, astfel de modificări pot fi operate doar în situații de excepție, bine fundamentate: catastrofe naturale (de ex. inundații, alunecări de teren) care impun noi investiții; modificarea unor documente de reglementare care impun măsuri locale de aliniere la acestea; apariția de noi oportunități de finanțare guvernamentală sau europeană etc.

Monitorizarea va urmări respectarea implementării corecte a proiectelor și respectarea detaliilor referitoare la execuție. Controlul apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influențează dezvoltarea comunității.

Monitorizarea unei strategii are caracter periodic și obligatoriu și presupune întocmirea de rapoarte periodice privind gradul de îndeplinire al obiectivelor specifice. La începutul fiecărui an calendaristic, o persoană din aparatul executiv al Primăriei (desemnată printr-o dispoziție a Primarului), va pregăti un scurt raport de progres al implementării Strategiei, la care se va anexa valoarea indicatorilor de rezultat aferenți anului precedent. Acesta va fi prezentat conducerii Primăriei, precum și Consiliului Local, în vederea întreprinderii măsurilor de remediere a diferitelor obstacole întâmpinate în calea ducerii la îndeplinire a proiectelor prioritare. Primul astfel de raport va fi prezentat la începutul anului 2024, cu indicatorii aferenți anului 2023.

La finalul perioadei de implementare a Strategiei, adică la sfârșitul anului 2027 sau începutul anului 2028, se va genera un Raport final de monitorizare a implementării Strategiei, care se va prezenta de asemenea conducerii Primăriei și Consiliului Local Gătaia.

Tabel nr. 66: Indicatori de rezultat (la nivel de direcții strategice)

PILONI	DIRECȚII STRATEGICE	INDICATOR DE REZULTAT	VALOARE DE BAZĂ 2022	VALOARE ȚINTĂ 2027
I. Infrastructura tehnico-edilitară și amenajarea teritoriului	I.1: Dezvoltarea echilibrată a infrastructurii rutiere	Lungimea drumurilor/ străzilor modernizate/reabilitate/noi – km Sistem de monitorizare și supraveghere video – nr.		
	I.2: Mobilitate urbană durabilă printr-un transport public eficient energetic și prietenos cu mediul	Serviciu de Transport Public în Comun funcțional – Da/Nu Mijloace de transport în comun electrice – nr. Depou – Da/Nu Lungime piste biciclete – km Stații încărcare electrică auto – nr. Lungimea trotuarelor modernizate/reabilitate/noi – km		
	I.3: Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare adresate populației (apă-canal, iluminat, energie electrică, energie termică)	Lungime conducte de apă - km Gospodării branșate la rețeaua de alimentare cu apă – nr. Lungime canalizare – km Stații epurare – nr. Gospodării racorate la rețeaua de canalizare – nr. Lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale – km Gospodării branșate la rețeaua de gaze naturale – km		

		Rețea iluminat stradal - km		
	I.4: Regenerarea urbană și revitalizarea integrată a spațiilor urbane	Spații publice urbane regenerate – nr. Spații verzi noi/extinse - nr SIDU – Da/Nu		
	I.5: Amenajarea durabilă a teritoriului	Digitalizare PUG – Da/Nu PUZ-uri – nr.		
II. Economia și mediul de afaceri	II.1: Crearea unui mediu de afaceri stimulativ și competitiv, cu activități economice diversificate	Acțiuni/măsuri pt. atragere investitori – nr. Unități economice locale active cu peste 10 salariați – nr. Unități economice locale noi - nr. Grupuri/asocieri de producători agricoli – nr.		
	II.2: Creșterea ocupării forței de muncă și dezvoltarea resurselor umane	Locuri de muncă – nr. Șomeri – nr. Programe/sesiuni de instruire/consiliere în carieră – nr. Campanii/evenimente de informare/networking – nr.		
III. Eficiență energetică și utilizarea resurselor regenerabile de energie	III.1: Creșterea eficienței energetice a clădirilor	Plan de îmbunătățire eficiență energetică – Da/Nu Clădiri publice reabilitate termic/energetic – nr. Blocuri de locuințe reabilitate energetic – nr. Clădiri publice care utilizează RES – nr.		

	III.2: Îmbunătățirea managementului deșeurilor	Pubele reciclare selectivă – nr. Campanii deșeuri – nr.		
	III.3: Acțiuni pentru protecția și refacerea mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice	Suprafețe re/împădurite – ha Acțiuni de ecologizare - nr.		
IV. Educație	IV.1: Îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație	Creșe – nr. Clădiri grădinițe/ școli modernizate – nr. Proiecte educative – nr. Centre after school / ”a doua șansă” – nr.		
V. Sănătate și asistență socială	V.1: Îmbunătățirea infrastructurii medicale și a serviciilor de sănătate	Specialități medicale în oraș – nr.		
	V.2: Îmbunătățirea infrastructurii sociale și a serviciilor de asistență socială	Locuințe sociale – nr. Centre/servicii sociale -nr.		
VI. Cultură și patrimoniu	VI.1: Dezvoltarea sectorului cultural	Cămine culturale modernizate/reabilitate – nr. Evenimente cultural-artistice – nr.		

	VI.2: Valorificarea patrimoniului natural și antropic	Clădiri/obiective iluminate arhitectural/ornamental – nr.		
VII. Timp liber și agrement	VII.1: Reconversia terenurilor degradate în scopul înființării unor facilități sportive, de agrement și petrecere a timpului liber	Parcuri noi/reabilitate – nr. Terenuri de sport modernizate/noi – nr. Competiții sportive – nr.		
	VII.1: Acțiuni pentru tineret	Centre de tineret – nr. Locuri de joacă – nr.		
VIII. Administrație publică și servicii publice	VIII.1: Digitalizarea administrației publice locale	Servicii publice digitalizate/electronice funcționale – nr. Platforme civice – nr.		
	VIII.2: Modernizarea infrastructurii de servicii publice adresate populației	Clădiri publice reabilitate/nou create – nr. Persoane instruite din administrația publică – nr.		
	VIII.3: Îmbunătățirea serviciilor pentru situații de urgență	Investiții pt. situații urgență – nr.		

Din punct de vedere a resurselor tehnice și umane, prin compartimentele sale de specialitate, administrația publică locală poate susține inițierea demersurilor pentru diverse proiecte de investiții și acțiuni și gestionarea/monitorizarea și urmărirea înfăptuirii lor, însă pentru implementarea acestora, este nevoie de diversi specialiști/experti/consultanți contractați extern, Serviciul urbanism,

patrimoniu, mediu, dezvoltare locală și implementare proiecte, precum și Compartimentul de achiziții fiind subdimensionate.

Procesul de programare a dezvoltării locale durabile nu se încheie odată cu elaborarea Strategiei de dezvoltare locală, ci începe în acest moment. Acest document va servi ca “modus operandi” (manual de acțiune) pentru administrația publică locală, cât și tuturor actorilor interesați să participe la dezvoltarea comunitară. Toate documentele de programare elaborate de către administrația publică locală vor fi în acord cu direcțiile strategice stabilite în cadrul acestui document, el însuși fiind în concordanță cu documentele de rang superior (Strategia de dezvoltare a județului, Planul de dezvoltare regională, precum și strategiile naționale).

Administrația Publică Locală (Primăria și Consiliul Local) are rolul catalizator de a coagula toate elementele decizionale, dar și responsabilitatea principală pentru implementarea acestei strategii, însă eșecul sau succesul acestei implementări va influența dezvoltarea socială și economică a comunității din orașul Gătaia.

Bibliografie

Documente:

- Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în Județul Timiș (2020 – 2025);
- Raport asupra stării generale, economice, sociale, culturale și administrative a orașului Gătaia în anul 2018;
- Raport asupra stării generale, economice, sociale, culturale și administrative a orașului Gătaia în anul 2019;
- Raportului anual al primarului asupra stării generale, economice, sociale, culturale și administrative a orașului Gătaia în anul 2020;
- Raport asupra stării generale, economice, sociale, culturale și administrative a orașului Gătaia în anul 2021;
- INS - Anuarul Statistic Al Județului Timiș pe anul 2019;
- Plan de Menținere a Calității Aerului în Județul Timiș 2020-2024;
- Lege 273/2006 privind finanțele publice locale actualizată;
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030;
- Anuarul statistic al județului Timiș pe anul 2018;
- Date statistice privind situația șomajului județul Timiș la 31.10.2017;
- Regulament privind gestiunea deșeurilor și salubrizarea pe raza uat Gătaia;
- Buletin-Informativ-Miscarea-Naturala-a-Populatiei-An-2015_2016 (Sursa datelor: I.N.S și C.N.S.I.S.P.);
- Buletin-Informativ-Miscarea-Naturala-a-Populatiei-An-2016_2017 (Sursa datelor: I.N.S și C.N.S.I.S.P.);
- Buletin-Informativ-Miscarea-Naturala-a-Populatiei-An-2017_2018 (Sursa datelor: I.N.S și C.N.S.I.S.P.);
- Buletin-Informativ-Miscarea-Naturala-a-Populatiei-An-2018_2019 (Sursa datelor: I.N.S și C.N.S.I.S.P.);
- Buletin-Informativ-Miscarea-Naturala-a-Populatiei-An-2019_2020 (Sursa datelor: I.N.S și C.N.S.I.S.P.);
- Plan de Mobilitate urbană durabilă Orașului Gătaia 2021-2035;
- Planul Național de Redresare și Reziliență al României;
- Programul Regional Vest 2021-2027;
- Programul Interreg IPA Romania-Serbia 2021-2027 - draft.

Link-uri utilizate:

- <https://timis.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Geografie.pdf>.
- <https://timis.insse.ro/wp-content/uploads/2021/04/Anuarul-Judetului-Timis-Editia-2021.pdf>
- <http://primariaorasgataia.ro/informatii/transport.html>
- <https://www.topfirme.com/judet/timis/localitate/gataia/>
- <https://termene.ro/firme/Timis/Gataia/0>
- <https://www.zf.ro/auto/cum-arata-economia-din-timis-kilometrul-zero-al-productiei-de-componente-auto-judetul-unde-numai-cine-nu-vrea-nu-are-un-loc-de-munca-12777114>

- <http://81.196.33.68/judetul-timis/unitati-administrativ-teritoriale/orasul-gataia.html>
- https://www.cjtimis.ro/wpcontent/uploads/2020/07/PMCA_TM_12.07.2021.pdf
- <http://apmtm.anpm.ro/documents/28351/2116733/Raport+anual+privind+starea+actorilor+de+mediu+in+judetul+Timis+-+2017.pdf/3044fba7-a330-43f8-9af1-d88e06024d46>
- <https://mb.cision.com/Public/19870/3209861/b7329509135be6c5.pdf>
- <https://www.stockholmresilience.org/images/18.36c25848153d54bdb33ec9b/1465905797608/sdgs-food-azote.jpg>
- https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0020.02/DOC_1&format=PDF
- <https://contabilul.manager.ro/a/7185/finantarea-institutiilor-publice-ce-surse-de-finantare-si-proceduri-existas.html>
- <https://oportunitati-ue.gov.ro/programe-operationale/>
- <https://oportunitati-ue.gov.ro/category/programe-nationale/>
- <https://oportunitati-ue.gov.ro/programe-gestionate-de-comisia-europeana/>
- <https://oportunitati-ue.gov.ro/alte-finantari-si-instrumente-financiare/>
- <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/periode-2021-2027/>
- <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/facada6fdd5c00de72eecd8ab49da550.pdf>
- <http://www.cjtimis.ro/judetul-timis/primariile-din-judetul-timis/orasul-gataia/>
- <https://www.stiucum.com/contabilitate/contabilitatea-institutiilor-publice/Finantarea-institutiilor-publi53772.php>
- <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
- <http://www.iseoverde.ro/tipurile-de-spatii-verzi/>
- https://stiridetimisoara.ro/proiecte-de-45-miliarde-de-lei-depuse-din-timis-pe-programul-anghel-saligny-lista_34998.html
- <https://adrvest.ro/por-2021-2027/>
- <https://interreg-rohu.eu/ro/home/>
- <https://romania-serbia.net/2021-2027/>
- <https://www.mdlpa.ro/pages/anghelsaligny>
- https://afm.ro/programe_finantate.php
- <https://www.mdlpa.ro/pages/programulnationaldezvoltarelocala>
- <https://mfe.gov.ro/pnrr/>
- <https://www.fonduri-structurale.ro/>